

انجيل لوقا

۱

۱ عالیجناب تئوفیلوس: از اوجہ گہ خلیا اقدام بہ بنوشتن کارایی ہاکردنہ گہ آمہ ور اتفاق دکتہ، ۲ درس ہمونجور اونانیکہ از اوّل شی چشی ہمرا بتینہ و کلامی خادمین ونہ آمارہ بسپارسینہ، ۳ من ہم گہ ہمہ چیرہ از اوّل دقتی ہمرا برسی ہاکردمہ، ہینجور صلاح بتیمہ اونانہ بہ طور منظم شمسہ بنویسم. ۴ تا از درسہ اونچی گہ یاد بیتنی، مطمئن ووئن.

یحیای تعمید دہندہ ای دنیا بیموئی پشگویی

۵ در دورہ ہیرودیس، یہودیہ ای پادشاہ، یتہ کاہن گہ وی اسم زکریا و آببای کاہینی دسہ ای جا وہ زندگی کردہ. وی رنا الیزابت ہم ہارون کاہنی نسلی جا وہ. ۶ ہر دتا خدای نظر صالح ونہ و دشتہ خداوندی احکام و دستورات بی عیب بجا آردنہ. ۷ ولی وشون وجہ ناشتنہ، چون الیزابت نازا وہ و ہر دتا پیر ونہ.

۸ یکش گہ خدمت ہاکردن زگریایی دسہ ای نوبت وہ، و وی خدای حضور کاہنی کردہ، ۹ طبق کاہینی رسم، قرعہ وی اسم دکتہ گہ خداوندی معبدی دلہ بورہ و بخور بسوجانہ. ۱۰ بخور بسوجانینی موقہ، دشتہ جماعت دیرگا اساونہ و ددعا کردنہ. ۱۱ ناخوکی خداوندی یتہ از فرشتگون گہ بخوری تشکلیہ ای راس طرف اساوہ زگریا رہ ظاہر بوه. ۱۲ زگریا وی بتینی جا پریشون بوه و ورہ ترس بیتہ. ۱۳ ولی فرشتہ ورہ بُتہ: «ای زگریا، ترس! تی دعا مستجاب بوه. تی رنا الیزابت تنہ یتہ ریکا دنیا آرنہ و توو وی اسم یحی الی. ۱۴ توو شادی و خشالی ای جا پر وونی و خلیا وی دنیا بیموئی جا خشال وونہ، ۱۵ چون وی خداوندی نظر گت مردی وونہ. یحی ہیچ وخت نینہ شراب و عرق تک بزینہ.

وی شی ماری إشکمی دِلِه روح القُدسی جا پر وونه،^{۱۶} خلیا ره اسرائیلی قومی جا به سوی خِداوند، وِشونی خِدا گردانه.^{۱۷} وی ایلیایی قوَت و روحی هَمرا، خِداوندی پشاپش اِنه تا پیرنی دِل به وَچیلِه نَزیک هاکِنه، وَ سَرکِش آدَمِن یاد هاده گه شی پیرنی تَرَا خِداوند دوس دارِن تا قومی آماده خِداوندی سِه قَراهم هاکِنه.»^{۱۸} زَگِریا فَرشتِه ای جا بپُرسیه: «هَینِه کِچِه دَری دِنَم؟ مَن پیر مَرَدیمه و می زَنا هَم پیر.»^{۱۹} فَرشتِه جَواب هادا: «مَن جِبرائیلیمه گه خِدایی حِضور اِسَمِه. اَلَن بَرسانی بومِه تی هَمرا گَب بَزَنم و هَین خَوَر خِش تَرِه هادَم.»^{۲۰} اَسا لال وونی و تا اون روز گه هَین اِتفاقا دَکِفِه، نَتَنی دِ گَب بَزنی، چون می گَب گه وی وَختی موقه اِتفاق کَفِه ره، باوَر نِکردی.»^{۲۱} جَماعتی گه زَگریای انتظار کَشینه، از هَینگه وی اَتی مَعَبَدی دِلِه بَمونس وه، تَعَجَب هاکِرْدنه.^{۲۲} وَختی زَگِریا دیرگا بيمو تَنيسه مَرَدنی هَمرا گَب بَزنه، پس بَفَهَمِسِنِه مَعَبَدی دِلِه رویایی بَنیه، چون فقط ایما و اِشاره کِرْدِه و تَنيسه گَب بَزنه.^{۲۳} زَگِریا بعد از هَینگه شی خِدمَت تُوَم هاکِرْدِه، شی خِنه دَگِرِسِه.

^{۲۴} چَن وَخت دَیَر، وی زَنا اِلِیزابِت حامِلِه بَوِه و پنج ماه شِرِه خِنه ای دِلِه جا هادا.^{۲۵} اِلِیزابِت گِیته: «خِداوند مِیسِه هَینجور هاکِرْدِه. وی هَین روزا مِینِه لُطف هاکِرْدِه و اونچی گه مَرَدنی پِش مِیسِه مایِه نَنگ وه ره بَیتِه.»

عیسای زاد روزی پِشگوئی

^{۲۶} شِشَمین ماهی دِلِه، خِدا شی فَرشتِه جِبرائیل یِتِه شهر گه وی اِسَم ناصِرِه و جَلیلی منطقه ای دِلِه وه بَرسانیه،^{۲۷} تا یِتِه اَدَب کِیجایی وَر گه وی اِسَم مَریم وه بورِه. مَریم یِتِه مَرَدی ای نومزِه وه به اِسَم یوسِف، داوود پادشاهی تَباری جا.^{۲۸} فَرشتِه مَریمی وَر بورِدِه و بُتِه: «سَلام بر توو، ای کسی گه مورد لُطفی، خِداوند تی هَمرا دَرِه.»^{۲۹} وَلی وَختی مَریم وی گَب بَشُنِسِه خِیلی پَریشون بَوِه و شی هَمرا کَلَنجار شِیه تا بَفَهَمِه هَین چِجور سَلامیه.^{۳۰} وَلی فَرشتِه وَرِه بُتِه: «ای مَریم، تَیرس! چون خِدا تَرِه لُطف هاکِرْدِه.»^{۳۱} اَسا حامِلِه وونی و یِتِه ریکا دِنیا آرنی و وی اِسَم عِسی اِلِی.^{۳۲} وی گَت مَرَدی وونه و خِدای مِیتعالی ریکا بَخونس وونه. خِداوند، خِدا، وی جَد داوودی پادشاهی ای تَحَت وَرِه دِنِه.^{۳۳} وی تا اَبَد یَعقوبی تَبارِه پادشاهی کِئِه و وی پادشاهی هِیچ وَخت تُوَم تُوونه.»^{۳۴} مَریم فَرشتِه ای جا بپُرسیه: «جِتی هَینجور وونه؟ چون مَن هِیچ مَرَدی هَمرا دَنیومِه؟»^{۳۵} فَرشتِه جَواب هادا: «روح القُدس بر توو نازل وونه و خِدای

مِتَعَالی قَوّتِ تِی سَر سایه دیم دِنه. هَینِسه، اُون وَچِه مِقَدّس و خِداپی ریکا
 بَخونس وونه. ^{۳۶} دِن تِی فامیل اِلِیزابت پیری ای دِلِه یِتِه ریکا شی اِشگمی دِلِه
 دارنه. آره، اونگه گِینه نازائه، شش ماه وونه گه حامِلِیه. ^{۳۷} چون هیچ کاری
 خِداپی سِه محال نیه! ^{۳۸} «مریم بُتِه: «مِن خِداوندی گنیزمه؛ اونچی گه می باره
 بُتی، بوون.» آزما فَرستِه وی وَری جا بورده.

مَریم، اِلِیزابت وِینه

^{۳۹} هَمون روزا، مریم پَرسا و عَجله ای هَمرا یِتِه شهری سِه گه یهودیه ای
 کوهی دِلِه وه بورده. ^{۴۰} وی زَگریابی خِینه ای دِلِه بورده و اِلِیزابت سَلام هاگردِه.
^{۴۱} وَختی اِلِیزابت مَریمی سَلام بِشُنِسه، وَچِه وی اِشگمی دِلِه دِکت بَخارده، وَ
 اِلِیزابت رُوح القُدسی جا پَر بَوه. ^{۴۲} اِلِیزابت بِلَن صِداپی هَمرا بُتِه: «توو زَناکِینی
 دِلِه مِوارکی و تِی اِشگمی ثَمَره مِوارک! ^{۴۳} مِّن کِیمه گه می سَروری مار می بَنینی
 سِه بیه؟ ^{۴۴} چون وَختی تِی سَلام می گوش بَرسیه، وَچِه خِشالی ای جا می اِشگمی
 دِلِه دِکت بَخارده. ^{۴۵} خِش بِحالِ اونیکه باور هاکِینه اونچی گه از طرف خِداوند
 وِره بُتِنه، اَنجام رَسِنه.»

مَریم خِداوند پَرِسش کِنه

^{۴۶} مریم وی جِواب بُتِه:

«می جان خِداوند پَرِسش کِنه

^{۴۷} می رُوح می نِجات دَهَنده خِداپی دِلِه، خِشالی کِنه،

^{۴۸} چون وی شی گنیزی کِچیکی ای سِه نَظَر لَطف دیم بَدَا.

آزین بَعد، دِشِته نَسلیشون مِنه مِوارک خُونِنه،

^{۴۹} چون اُون تَوانا گه وی اِسم قُدوس،

مِیسِه گت گِته کار هاگردِه.

^{۵۰} وی رَحمت، نَسَل اَندر نَسَل

اونا نیسِنه گه وِجا تَرسِنه.

^{۵۱} خِداوندی دَس، قَوّتِ هَمرا کار هاگردِه؛

وَ اونا نیگه شی فِکَر و دِلی دِلِه مَغُور هَسِنه ره، تارومار هاگردِه.

^{۵۲} قَد داریشونه تَخْتِ جا بِنی ای سَر دیم دِنه

وَ فَروتَن سَرِیلَن کِنه؛

^{۵۳} وَشَنی ایشونه خِپ چی ای هَمرا سیر کِنه

وَلِيْ پُولدَارِيْن دَس خَالِي رَاهِي كِنَّه.
 ٥٤ وِي شِي رَحْمَتِ يَاد بِيَارِدِه،
 شِي خَادِمِ إِسْرَائِيلِ كِمَك هَاكِردِه،
 ٥٥ هَمُونَجور گِه آمِه پِير ابراهيم و وِي نَسَلِ
 وَعَدِه هَادَا وِه گِه تا اَبَد هَيْنَجور هَاكِنه.»
 ٥٦ مَرِيْم سِه ماهِي اَنَّا اِلِيزَابَتِي وَر بَمُونِسِه و آزما شِي خِنِه دَغِرِسِه.

يَحْيَايِ زَاد رُوز

٥٧ وَخْتِي اِلِيزَابَتِي وَضَع حَمَل بَرَسِيه، يَتِه رِيكا دِنِيا بِيَارِدِه. ٥٨ هَمَسَا دَايشون و
 وِي فَاَمِيلِيْن وَخْتِي بَشْنُسِيْنِه گِه خِداوَنْد چَتِي گِت رَحْمَت وِيسِه هَاكِردِه، وِي
 خِشَالِي اِي دِلِه شَرِيك بَوْنِه. ٥٩ هَشْتَمِيْن رُوز، زِلَاغ وَچِه اِي خَتْنِه هَاكِردَنِي سِه
 بِيْمُونِه و خَايسِيْنِه وِي پِيرِي اِسْم زَكْرِيَا رِه وِي سَر بَلَن. ٦٠ وَلِي وَچِه اِي مَار بُتِه:
 «نَا، وِي اِسْم وَنِه يَحْيِي وِوئِه.» ٦١ وَشون بُتْنِه: «تِي فَاَمِيلِيْن دِلِه كَسِي هَيْنَجور
 اِسْمِي نَارْنِه.» ٦٢ آزما اِشَارِه اِي هَمَرَا، زِلَاغ وَچِه اِي پِيرِي جَا بَرَسِيْنِه خَاينِه وِي
 اِسْم چِي وِوئِه. ٦٣ زَكْرِيَا تَخْتِه اِي گِه بَنَوِشْتَنِي سِه وِه رِه بَخَايسِيْه و بَنَوِشْتِه: «وِي
 اِسْم يَحْيَايْه!» هَمِه تَعَجَب هَاكِردِنِه. ٦٤ هَمُون دَم، وِي زوون وَا بَوِه و خِدَارِه
 پَرَسَش هَاكِردِه. ٦٥ دِشْتِه هَمَسَا دَايشون پَرَسِيْنِه و مَرْدَن دِشْتِه يَهُودِيَه اِي كُوْهي
 دِلِه هَيْن خَوَارِ پَخَش هَاكِردِنِه. ٦٦ هَر كِي هَيْن گِب اِشْنُسِه، شِي دِلِي دِلِه گِيْتِه:
 «هَيْن وَچِه چِيَجور آدَمِي وِوئِه؟» چُون خِداوَنْدِي دَس وِي هَمَرَا دَوِه.

زَكْرِيَايِ نَبَوْت

٦٧ آزما وِي پِير زَكْرِيَا، رُوح الْقُدْسِي جَا پَر بَوِه و هَيْنَجور نَبَوْت هَاكِردِه:
 «٦٨ مِوَارَك وِوئِه خِداوَنْد، اِسْرَائِيلِي خِدا،
 چُون شِي قَوْمِي كِمَك بِيْمُو وِشونِه آزَاد هَاكِردِه.
 ٦٩ وِي آمِسِه يَتِه قَد دَار نِجَات دَهْنِدِه
 دَاوودي تَبَارِي جَا رَسَانَّه.
 ٧٠ دِرِس هَمُونَجور گِه اَز قَدِيم
 شِي مِقْدَسِي پِيْغَمْبَرِنِي زووني جَا وَعَدِه هَادَا گِه
 ٧١ آمَارِه دِشْمَنِنِي دَسِي جَا
 و دِشْتِه اَوْنَانِيْگِه آمِه جَا بِيزارْنِه، نِجَات هَادِه،
 ٧٢ تا اَوْن رَحْمَتِي گِه آمِه پِيرِنِ قَوْل هَادَا وِه رِه، هَم هَادِه

و شی مَقْدَسِ عَهْدِ یاد بیاره.

^{۷۳} هَمون قَسَمی ره گه

اَمه جَد ابراهیمی سِه بَخارده

^{۷۴} گه اَماره دِشَمَنی دَسی جا نِجات هاده

تا اَمه وِره بی تَرس خِدْمَت هاکنیم،

^{۷۵} وَ دِشْتِه شی عِمر،

قُدوسیت و عِدالتی دِله وی حضور بَگْذرانیم.

^{۷۶} وَ توو، ای وَچه، خِدا ی مِیعالی پیغمبر بَخونِس وونی؛

چون خِداوندی جا پِشتر شونی تا وی راها ره وِیسه آماده هاکنی،

^{۷۷} وَ وی قوم آگاه هاکنی

گه نِجات هینی دِله دِره گه وِشونی گِناهن اَمِرزیده بوون.

^{۷۸} چون اَمه خِدا ی رَحْم و دِلسوچی ای سِه هَسّه،

گه آفتاب اَسْمونی جا اَمِسّه دَرانِه

^{۷۹} تا اونا نیگه زَلَماد و مرگی سایه ای دِله نِشِئنه ره روشنایی بَبخِشه،

وَ اَمه قَدَم صِلح و سَلامتی ای راهی دِله هِدایت هاکنه.»

^{۸۰} اون وَچه گت وِیسه و روحی دِله قَوی وِیسه، وَ تا روزی گه خایسه

اِسْرائیلی قوم ظاهر بوون، صَحْرابی دِله بَسْر وَرده.

۲

عیسای زاد روز

^۱ اون روزایی دِله، آگوستوس گه رومی اِمپراطور وه دَسْتور هادا تا دِشْتِه

اونا نیگه رومی اِمپراطوری ای دِله زندگی کِرْدِنه، سَرشماری بوون. ^۲ هَین اَوّلین

سَرشماری موقّه ای انجام بَوّه گه کورینیوس سوریه ای قَرْموندار وه. ^۳ پَس هر

کی شی شَهْری سِه بورده تا شی اِسْم بَنوِیسه. ^۴ یوسِف هم چون داوود پادشاهی

ایل و تَباری جا وه ناصره ای شَهْری جا گه جلیلی مَنطَقَه ای دِله وه، بیت لِحْمی

شَهْری سِه، یعنی داوودی زادگاه گه یهودیه ای مَنطَقَه ای دِله وه بورده. ^۵ تا شی

نومزه مریمی همرا گه وی حامِلِه وه اوچه بوره تا شی اِسْم بَنوِیسن. ^۶ موقّه ای

گه اوچه دَوْنه، مریمی بَزائنی موقّه بَرَسِیه. ^۷ مریم شی اَوّلین وَچه گه ریکا وه ره

دِنیا بیارده. وِره قِتائی دِله دَبِیته و آخوری دِله بَفْسانیه، چون مِساْفِر خِنه ای

دِله وِشونی سِه جا دَنبوه.

گالیشن و فرشته ایشون

^۸اون دور و ور، گالیشنی دَوْنِه که صَحْرایی دِلِه زندگی کِرْدِنِه و شو شو شی گله ای جا مواظبت کِرْدِنِه. ^۹ناخوکی خِداوندی یِتِه از فرشتگون وشونِه ظاهر بَوِه و خِداوندی جلالی نور وشونی دُور بتابسه. گالیشن بدجور بترسینه، ^{۱۰}ولی فرشته وشونِه بُتِه: «بترسین، من شِمینِه یِتِه خِب خَوَر دارمه، یِتِه خَوَر که دِشْتِه قوم خِشال کِنَه: ^{۱۱}اُمِرز داوودی زادگاهی دِلِه، یِتِه نجات دهنده شِمینِه دُنیا بیمو. وی خِداوند، مَسِیح موعود. ^{۱۲}وی نِشونِه هَم شِمینِه هینِه، یِتِه زِلاغ وچه ره قَنّا قِ دِلِه دَپیت آخوری دِلِه بَفت اِنگیرنی.» ^{۱۳}ناخوکی اون فرشته ای هَمرا یِتِه گِت لَشکِر آسمونی ظاهر بَوْنِه که خِدارِه پَرِسش کِرْدِنِه و گِئِنِه: ^{۱۴}«جَلال بَر خِدا آسمونی عَرشی دِلِه،

و صِلح و سلامتی اونانی سه که خِدا زِعی ای سَر وشونی جا راضیه!» ^{۱۵}وختی فرشته ایشون وشونی چشی وِر آسمونی سه بورْدِنِه، گالیشن هَمدیر بَئِنِه: «بئین بیت لِحْم بوریم و اونچی که اِتفاق دَکِتِه و خِداوند اَماره اونی جا خَوَردار ها کِرْدِه ره، بَوینیم.» ^{۱۶}پس تُشی هَمرا بورْدِنِه و مریم و یوسف و زِلاغ وچه ره آخوری دِلِه بَفت بَنگِئِنِه. ^{۱۷}وختی زِلاغ وچه ره بَئِنِه، گبی که وی بارِه وشونِه بُت ونِه ره، پَخش ها کِرْدِنِه. ^{۱۸}هر کی گالیشنی گِب اِشْنِسِه، اونچی ای جا که وشون گِئِنِه تَعَجِب کِرْدِنِه. ^{۱۹}ولی مریم، دِشْتِه هین اِتفاقا ره شی خاطر سُپَرْدِه و شی دلی دِلِه وشونِه فِکِر کِرْدِه. ^{۲۰}گالیشن دَگِرْسِنِه و خاطری اونچی بَشْنَسِنِه و بَئِیونِه خِدارِه شُکِر و پَرِسش گِئِنِه، چون اونچی که وشونِه بُت ونِه اِتفاق دَکِت وه.

^{۲۱}هَشْتِمین روز، وختی خایسِنِه وچه ره خَتِنِه ها کِنن، وی اِسم عیسی بَشْتِنِه. هین هَمون اِسمی وه که فرشته، پش از مریمی حامِلِه بَووئن ویسِه بَشت وه.

عیسای پیشکش ها کِرْدَن مَعْبَدی دِلِه

^{۲۲}بعد از اونکه یوسف و مریم تَطْهیری رَسْم طَبِقِ موسای شَرِیعت بجا بیاردِنِه، عیسی ره اورشَلیمی سه بورْدِنِه تا خِداوندی پیشکش ها کِنن، ^{۲۳}طَبِقِ خِداوندی شَرِیعتی حَکَم که گِنِه: «اَوّلین ریکائی که شی ماری اِشْکمی جا دُنیا بیِه، ونِه خِداوندی وَقِف بَوون.» ^{۲۴}و طَبِقِ اونچی که خِداوندی شَرِیعتی دِلِه بیمو، «یِتِه چِفْت قِمَری و یا دِتا کِتر وچه» بَعنوان قِروونی پیشکش ها کِنن. ^{۲۵}اون وختا، اورشَلیمی دِلِه یِتِه مَرْدی که وی اِسم شَمعون وه زندگی کِرْدِه که

صالح و خدا ترس وه. و انتظار گشیه تا مسیح موعود ظهور هاکنه. شمعون روح القدس داشته. ^{۲۶} روح القدس وپسه آشکار هاگرد وه تا مسیح خداوند نوبنه، نمیرنه. ^{۲۷} پس شمعون روح القدس هدایتی همرا یهودینی معبدی دله بورده. وختی گه عیسای پیر و مار وچه ره بیاردنه تا اونچی گه طبق شریعتی رسم وه ره انجام هادن، ^{۲۸} شمعون وچه ره شی گشه ای دله بیتّه و خداره شکر هاگردّه و بُته:

«^{۲۹} آسا ای خداوند، طبق شی وعده،

شی خادم بسلامت مرخص هاکن.

^{۳۰} چون می چش تی نجات ببته،

^{۳۱} نجاتی گه دشته مردنی چشی ور فراهم هاگردی،

^{۳۲} نوری گه حقیقت دیر قومایی سه آشکار کته

و مایه سر بلندیه تی قوم اسرائیل وونه.»

^{۳۳} عیسای پیر و مار اون گبایی جا گه عیسای باره بُت وینه، بهت هاگردنه.

^{۳۴} آزما شمعون و شونه برگت هادا و مریم، عیسای مار بُته: «قرار گه هین وچه

باعث دیم بخاردن و پلن بووئن خلیا اسرائیلی قومی جا بوون و نشونیه گه وی

همرا مخالفت کینه ^{۳۵} تا خلیایی جاهادا خیال آشکار بوون و هینن هتی

شمشیری ترا تی جان چاک دینه.»

^{۳۶} اوجه یته رُنا گه وی اسم حنا وه زندگی کیده. حنا فنوئیلی کیجا آشیری

طایفه ای جا وه، و از طرف خداوند نبوت کیده. وی پیر رُنا وه. حنا از کیجا

وونی شی مردی ای همرا هفت سال زندگی هاگردّه و بعد از اون ^{۳۷} تا هشتاد و

چهار سالگی بیوه بمونس وه. وی هیچ وخت معبدی جا دیرگا نشیوه، بلگی شو

و روز دعا و روزه ای همرا خداره پرسیش کیده. ^{۳۸} وی همون موقه پش بیمو،

خداره شکر هاگردّه و دشته اونانی همرا گه اورشلمی رهایی ای چش براه وینه

عیسای باره گب بزو.

^{۳۹} وختی یوسف و مریم دشته اون چیزایی گه خداوندی شریعتی دله بیمو وه

ره بجا بیاردنه، شی شهر ناصره ای سه گه جلیلی منطقه ای دله وه دگرسینه.

^{۴۰} اون وچه گت و قوی وونسه. وی حکمتی جا پر وه و خدایی فیض وی همرا

دوه.

عیسای دوازده ساله معبدی دله

عيساي پير و مار هر سال پسخي عيدي سه اورشليم شيونه.^{٤٢} وختي عيسي دوازده ساليه بوه، طبق عيدي رسم و رسوم اورشليمي سه بوردينه.^{٤٣} بعد از اونكه عيد نوم بوه، وختي خايسنه شي شهر دگردن عيسي اورشليمي دله بمونسه. ولي وي پير و مار نئونسينه،^{٤٤} به گمون هينكه وي كارواني مين دره يته روز تموم سفر ادامه هادانه. سرآخر ش فاميلن و رفيقني مين عيساي دمال گرسنه.^{٤٥} وختي وريه ننگيته، اورشليمي سه دگرسنه تا وي دمال بگردن.^{٤٦} بعد از سه روز، وريه معبدی دله بنگيته. عيسي ملمي مي نيشته وه و وشوني گب گوش داوه و وشوني جا سوال كرده.^{٤٧} هر كي وي گب اشنسه، وي فهمي جا و جواباي گه داوه بهت كرده.^{٤٨} وختي وي پير و مار وريه اوچه بئينه خيلي تعجب هاگردنه. وي مار وريه بته: «مي ريكا، چه امه همرا آي هاگردی؟ من و تي پير خيلي تي دلواپس ومي و همه جا ره تي دمال بگرسمي.»^{٤٩} ولي عيسي وشونه بته: «چه مي دمال گرسني؟ مگه نئونسيني من ونه شي پيري خنه اي دله دووم؟»^{٥٠} ولي وشون اونچي گه عيسي وشونه بت وه ره نفهمسینه.^{٥١} پس وشوني همرا ناصره اي سه دگرسه و وشوني مطيع وه. ولي وي مار دشته هين اتفاقا ره شي خاطر داشته.^{٥٢} عيسي حكمت و قامتي دله گت وونسه. و هم خدایي ور و هم مردني ور محبوب وه.

۳

يحيي راه ره آماده كنه

١ تيبريوسي فرمونرواي اي پونزدهمين سالي دله، رومي امپراطور، وختي پنتيوس پيلاطس يهوديه اي فرموندان وه، و هيروديس جليلي منطقه اي حاكم، و وي برار فيليپس ايتوريه و تراخونيتيسي منطقه اي حاكم، و ليسانيوس آبيليني اي منطقه اي حاكم وه،^٢ و حنا و قيافا يهوديني معبدی گت گته كاهنن ونه، خدایي گلام صحرایي دله زگرياي ريكا، يحيايي سه نازل بوه.^٣ پس يحيي دشته اردن روخنه اي دور و ور شيه و مردنه گته شي گناهي آمرزشي سه توبه هاكنن و غسل تعميد بيرن.^٤ همونجور گه اشعياي پيغمبري كيتاي دله بيمو:

«يَنفِرْ صَحْرَاي دِلَه داد رَنَه،

”خداوندی راه ره آماده هاكنين!

و وي راها ره همار بساجين!

دشته دره ايشون پر و دشته كوه و كتي ايشون هموار ووننه؛

وَلِ رَاهِيشُونِ رَاسِ وَ چَالِه چوله ايشون هَموار وونِه.

^{۱۶} اُونَوخت دِشْتِه مَرْدَن خِدايِ نِجَاتِ وِينِه. «»

^۷ يَحْيٰى اُونِ جَمَاعَتِى گِه تَعْمِيدِ بَيَتِى سِه وِى وَر ايمونِه رِه گِيته: «اِى اَفْعٰى زَادِگون، كِى شِمَارِ خَوَرِ هَادَا تا از غَضَبِى گِه در پيش دَارِنِى دَرَبُورِن؟ ^۸ اَعْمَالِى گِه نِشُون دِنِه شِمَا توبِه هَاكِردِنِى رِه اَنجَامِ هَادِنِ وَ شِى هَمَرَا نُّئِنِ گِه: «اِمِه جَدِ اِبْرَاهِيْمِه.» چُون شِمَارِ گِمِه، خِدا بَتْنِه هَيْنِ سَنگِيشُونِى جَا اِبْرَاهِيْمِى سِه وَچِيلِه سَرِ اَنگِنِه. ^۹ اَلَن تَوَرِ دَارِى رِيْشِه اِى سَرِ دَرِه وَ هَرِ دَارِى گِه خِبِ مِيوِه نِيَاَرِه، بَوَرِى وَ تَشِى دِلِه دِيْمِ بَدَا وونِه.»

^{۱۰} مَرْدَن وِيجا بَرُسِيْنِه: «پَس چِى هَاكِنِيْم؟» ^{۱۱} يَحْيٰى جَوَابِ هَادَا: «اُونِيگِه دِتا جِمِه دَارِنِه، يِتِه رِه اُونِيگِه نَارِنِه رِه هَادِه، وَ اُونِيگِه عَزَا دَارِنِه هَمِ هَيْنَجُورِ هَاكِنِه.» ^{۱۲} خَرَاكِگِرِنِ هَمِ بِيْمُونِه تا تَعْمِيدِ بِيْرِن. وَشُونِ وِيجا بَرُسِيْنِه: «اَسَا، اَمَا چِى هَاكِنِيْم؟» ^{۱۳} يَحْيٰى وَشُونِه بُوْتِه: «وِيْشْتَرِ از اُونِچِى گِه شِمَارِ بُوْتِه خَرَاكِ نِيْرِن.» ^{۱۴} سَرِيَاژِنِ هَمِ وِيجا بَرُسِيْنِه: «اَمَا چِى هَاكِنِيْم؟» يَحْيٰى وَشُونِه بُوْتِه: «هِيچَكْسِى جَا زَوَرِ وَرِى بُولِ نِيْرِنِ وَ هِيچَكْسِ تِهْمَتِ نَزِنِنِ وَ شِى دَسْمِزِ قَانِعِ وُونِئِن.»

^{۱۵} مَرْدَن چَشِ بَرَاهِ وَنِه وَ شِى وَرِ گِيْتِه وَنِه يَحْيٰى هَمُونِ مَسِيْحِ مَوْعُودِ وُونِه؟ ^{۱۶} يَحْيٰى دِشْتِه وَشُونِه هَيْنَجُورِ جَوَابِ دَاوِه وَ گِيته: «مِنِ شِمَارِ اُوْبِى هَمَرَا تَعْمِيدِ دِمِه، وَلى كَسِى قُوِيْتَرِ از مِّنِ اِنِه گِه حَتِّى مِّنِ لَّايِقِ نِيْمِه وِى كُوشِى بَنُهْ وَ اِهَاكِنِم. وَى شِمَارِ رُوحِ الْقُدُسِ وَ تَشِى هَمَرَا تَعْمِيدِ دِنِه. ^{۱۷} وِى شِى چَنگَكِ شِى دَسِ دَارِنِه تا شِى خَرْمَنگَاِه تَمِيْزِ هَاكِنِه وَ گِئِمِ شِى اَنبَارِى دِلِه جِمِ هَاكِنِه. وَلى كَمِلِ اُونِ تَشِى دِلِه گِه هِيچِ وَخْتِ خَامُوشِ نُوونِه سَوَجَانُه.»

^{۱۸} وَ يَحْيٰى هَيْنَجُورِ نَصِيْحَتِهائِى هَمَرَا خِدايِى گِلَامِ مَرْدِنِه اَعْلَامِ كِرِدِه. ^{۱۹} وَلى چُونِ هِيروُدِيْسِ حَاكِمِ، شِى بَرَارِ زَنِ، هِيروُدِيَايِى جَرِيَانِى سَرِ وَ دِيْتَرِ شَرَاَرَتِى گِه هَاكِردِ وَه، يَحْيٰى اِى جَا تَوِيْخِ بَوِه وَه، ^{۲۰} وَرِه زِيْنْدُونِى دِلِه دِيْمِ بَدَا وَ هَيْنِ كَارِى هَمَرَا شِى شَرَاَرَتِ وَ يَشْتَرِ هَاكِردِه.

^{۲۱} مَوْقِه اِى گِه دِشْتِه مَرْدَن تَعْمِيدِ گِيْتِه وَ عِيْسِى هَمِ تَعْمِيدِ بَيْتِ وَه وَ دِ دِعا كِرِدِه، اَسْمُونِ وَ بَوِه ^{۲۲} وَ رُوحِ الْقُدُسِ جِسْمِى دِلِه هَتِى كِئَرِى تَرَا وَى سَرِ جَرِ بِيْمُو وَ يِتِه جِمِرِ اَسْمُونِى جَا بِيْمُو گِه: «تَوُو مى عَزِيْزِ رِيكَايِ، مِّنِ تِيجا رَاضِيْمِه.»

عِيْسَايِ شَجَرِه نَامِه

^{۲۳} عیسی شی خِدْمَتِ وَخْتِ شِرو هاکِردِه گه جِدودِ سی سال داشتِه. وی
 مَرَدِنِ گِمون یوسفی ریکا وه و یوسفِ هلی ای ریکا، ^{۲۴} هلی مَتّاتی ریکا، مَتّات
 لاوی ای ریکا، لاوی مِلکی ای ریکا، مِلکی یِتائی ریکا، یِتّا یوسفی ریکا، ^{۲۵} یوسف
 مَتّاتیائی ریکا، مَتّاتیا عاموسی ریکا، عاموس ناحومی ریکا، ناحوم جِسلای ای ریکا،
 جِسلای نَجّی ای ریکا، ^{۲۶} نَجّی مَعّتی ریکا، مَعّت مَتّاتیائی ریکا، مَتّاتیا سِمعینی ریکا،
 سِمعین یُسکی ریکا، یُسک یهودای ریکا، ^{۲۷} یهودا یوحنانی ریکا، یوحنان ریسائی
 ریکا، رِیسا زروبابلای ریکا، زروبابل شِلّتیئیلی ریکا، شِلّتیئیل نیری ریکا، ^{۲۸} نیر
 مِلکی ای ریکا، مِلکی آدّی ای ریکا، آدّی قوصامی ریکا، قوصام المادامی ریکا،
 المادام عیری ریکا، ^{۲۹} عیر یوشعی ریکا، یوشع العازاری ریکا، العازار یوریمی ریکا،
 یوریم مَتّاتی ریکا، مَتّات لاوی ای ریکا، ^{۳۰} لاوی شَمعونِی ریکا، شَمعونِی یهودای
 ریکا، یهودا یوسفی ریکا، یوسف یونامی ریکا، یونام الیاقیمی ریکا، ^{۳۱} الیاقیم ملیائی
 ریکا، ملیا مِتائی ریکا، مِتّا مَتّاتائی ریکا، مَتّاتا ناتانی ریکا، ناتان داوودی ریکا،
^{۳۲} داوود یَسائی ریکا، یَسا عوبیدی ریکا، عوبید بوغزی ریکا، بوغز سلمونی ریکا،
 سلمون نَحشونی ریکا، ^{۳۳} نَحشون عَمینادابی ریکا، عَمیناداب رامی ریکا، رام
 حِصرونی ریکا، حِصرون فِرصی ریکا، فِرص یهودای ریکا، ^{۳۴} یهودا یعقوبی ریکا،
 یعقوب إِسحاقی ریکا، إِسحاق ابراهیمی ریکا، ابراهیم تازجی ریکا، تازح ناحوری
 ریکا، ^{۳۵} ناحور سِروجی ریکا، سِروج رِعوئی ریکا، رِعو فِلجی ریکا، فِلج عِبری ریکا،
 عِبر شِلخی ریکا، ^{۳۶} شِلخ قینانی ریکا، قینان آرفکشادی ریکا، آرفکشاد سامی ریکا،
 سام نوحی ریکا، نوح لِمکی ریکا، ^{۳۷} لِمک مَتوشالّجی ریکا، مَتوشالّح خَنوخی ریکا،
 خَنوخ یاردی ریکا، یارد مَهَلّئیلی ریکا، مَهَلّئیل قینانی ریکا، ^{۳۸} قینان آنوشی ریکا،
 آنوش شِیثی ریکا، شِیث آدمی ریکا، وَ آدَم خِدای ریکا وه.

۴

عیسای آزمود

^۱ عیسی پر از روح القدس اَرْدُنِی روخِنه ای جا دَگِرِسِه و خِدای روح وِره
 صَحراي دِلِه بَوَرِدِه. ^۲ اوچِه چهل روز شیطان وِره وَسَوِسِه هاکِردِه. وی دِشْتِه
 اون روزا هیچی نَخارِدِه، وَخْتِ اون روزا تُوَم بَوِه عیسی وَشَنی وه. ^۳ اِبلیس وِره
 بُتِه: «اگه خِدای ریکائی، هِن سَنگِ بُو نون بَوون.» ^۴ عیسی جَواب هادا:
 «توراتی دِلِه بَنوشت بَوِه، ”آدمی فقط نونی هَمرا زیئِه نِه.“»
^۵ آزما اِبلیس وِره یِتِه بَلَنی ای سَر بَوَرِدِه و یِتِه چَش به هَم بَزوئَنی اَنّا دِشْتِه

دنیای مملکت وِره هَم هادا^۶ و بُتِه: «مِن دِشْتِه قِدرَت و دِشْتِه هَیْنی شِکوه و جَلالِ تِرِه بَخِشِمِه، چون هَیْنی اِختیار مِنه هادا بَوِه و مِن بَتَمِه اوْنِه هر کی رِه بَخام هادِم.»^۷ پس اگِه توو مِنه پَرَسش هاکنی، دِشْتِه هَیْن تِنی وونِه.»^۸ عیسی جواب هادا: «توراتی دِلِه بَنوشت بَوِه،

”«توو وِنِه خِداوَند شی خِدارِه پَرَسش هاکنی

و فقط وِره خِدمَت هاکنی.»»

آزما اِبلِیس وِره اورشَلیمی شَهری دِلِه بَوِرِدِه و گَت مَعَبَدی تِک بَشْتِه و بُتِه: «اگِه خِدایِ ریکا هَسَی، شِرِه اِیجِه ای جا جِر دِیم بَدِه،^{۱۰} چون مزامیری کِیتابی دِلِه بَنوشت بَوِه:

”«وی شی فِرَشْتِگَوِن دَسْتور دِنِه

تا تِرِه مِحافِظَت هاکِن.

”و وِشون تِرِه شی بالی سَر گِیرِنِه

نَکِنِه تِی لینگ سَنگی گِش بَخارِه.»»

عیسی جواب هادا: «توراتی دِلِه بَیمو، ”خِداوَند شی خِدارِه آرمود نِکِن.“»^{۱۲} و خَتی اِبلِیس دِشْتِه شی وَسوَسِه رِه نُوَم هاکِرِدِه، تا یَت دِیتر فِرَصَت عیسی رِه وِل هاکِرِدِه.

عیسی شی کارِ شِرو کِنِه

عیسی^{۱۴} روحِ القُدُسی قَوّی هَمرا جَلیلی مَنطِقِه ای سِه دَگِرِسِه و وی آوازِه دِشْتِه اون مَنطِقِه ای دِلِه دَپِیْتِه.^{۱۵} وی وِشونی عِبادتگاهایِ دِلِه تَعْلیم داوِه، و دِشْتِه مَرِدِن وِیجا تَعْرِیف کِرِدِنِه.

ناصِرِه ای مَرِدِن عیسی رِه رَد کِنِنِه

و خَتی عیسی ناصِرِه اون شَهری گِه وی دِلِه گَت بَوِه وِه بَرَسِیَه، عیسی طَبَقِ شی عَادَت مَقَدّس شَنبِه روز عِبادتگاهی دِلِه بورِدِه و پَرِسا تا خِدایِ کَلام بَخوَنِه.^{۱۷} اِشعیای پِیغمبَری طومارِ وِره هادانِه. و خَتی وِره وا هاکِرِدِه، یِه قِسمَت بَنگِیْتِه گِه گِیْتِه:

”«خِداوَندی روح می سَر دَرِه،

چون مِنه مَسح هاکِرِدِه

تا فَقیرِن خَوَر خِش هادِم.

مِنه بَرِسانِیَه تا اَسیرِی آزادی

و کورنی بینایی ره اعلام هاکنم
و رَجَر بکشی ایشونه آزاد هاکنم،
۱۹ و خداوندی سالی لطفِ اعلام هاکنم.»

۲۰ آزما طومارِ دَپیتَه و عبادتگاهی خادمِ هادا و هِنیشْتَه. دِشْتَه اونانیکه
عبادتگاهی دِلَه دَوْنَه عیسی ره زِل بَزو وِنه. ۲۱ آزما عیسی شِرو به گَب بَزوئن
هاکِرده و وشونه بُتَه: «آمرز هَین بَنوشت، وَختی گَه دِ گوش داوِنی حَقِیْقَت
بَرَسِیه.» ۲۲ دِشْتَه اونانیکه اوجَه دَوْنَه وِیجا تَعْرِیف کِرْدِنه و فِیض بَخشِ گَلامی
جا گَه وی دِهنی جا دیرگا ایمو بَهت کِرْدِنه. وِشون گِیْتَه: «مَگَه هَین یوسِفِ ریکا
نیه؟» ۲۳ عیسی وشونه بُتَه: «بی شَک هَین مَثَل میسه آرِنی، "ای طَبیب شِره
شَفا هاده. اونچی گَه بَشْنَسِی گَفَرناحومی دِلَه هاکِردی، ایچَه شی زادگاهی دِلَه
هَم هاکِن."» ۲۴ آی هَم بُتَه: «حَقِیْقَتَن شِمارِ گِمَه هیچ پیغمبری شی زادگاهی دِلَه
موردِ قَبول نیه. ۲۵ وَلِی حَقِیْقَتَن شِمارِ گِمَه، ایلایی پیغمبری دوره اون موقَه گَه
اسرائیلی دِلَه سِه سال و نیم وارِش نوارِسَه و بَدجور قَحطی وه، اون دوره
اسرائیلی دِلَه بیوه زَناکِن زِیادی دَوْنَه. ۲۶ وَلِی ایلایا هیچ کِدیمی وَر بَرِسانی نَوَه،
بِجَز یِتَه بیوه زَنایی وَر گَه صَرَفَه ای شَهر، صیدونی مَنظِقَه ای دِلَه دَوَه.
۲۷ هَمینجور اِلِیْشَی پیغمبری دوره هَم اسرائیلی دِلَه جَدامِین زِیادی دَوْنَه، وَلِی
هیچکِدیَم شی جَدامی جا شَفا نِیْتَه بِجَز نَعْمَانِ سُرِیانی.» ۲۸ آزما دِشْتَه اونانیکه
یَهُودِینی عبادتگاهی دِلَه دَوْنَه، وَختی هَین گَب بَشْنَسِیْنَه عَصَبانی بَوْنَه ۲۹ وِشون
پَرِسانَه و عیسی ره شَهری جا دیرگا هاکِرْدِنه و اَوْنَه کِتی ای سَر گَه شَهر وی سَر
بَسات بَوَه وه، بَوَرْدِنه تا اوجَه ای جا وَرَه جَر دِیم بَدِن. ۳۰ وَلِی عیسی وِشونی
مِین رَد بَوَه و بَوَرْدَه.

یِتَه دَوَبَرَه ای شَفا

۳۱ بعد از اون عیسی گفَرناحومی سِه گَه یِتَه از جَلیلی شَهرِا وه بَوَرْدَه و شَنَبَه
روزی دِلَه مَرْدِنَه تَعْلیم داوه. ۳۲ مَرْدَن وی تَعْلیم هاداَنئی جا خِیلی تَعَجَب
هاکِرْدِنه، چُون وی اِقْتِداری هَمرا گَب زووه. ۳۳ اون عبادتگاهی دِلَه یِتَه دَوَبَرَه
مَرْدی دَوَه گَه پَلِیدِ رُوح داشتَه. وی دادی هَمرا بُتَه: ۳۴ «ای عیَسای ناصری، اِمَه
هَمرا چیکار دارنی؟ بيموئی اَماره هَلاک هاکِنی؟ دِمّه کی هَسی، توو اون خِداي
قِدوَسی!» ۳۵ وَلِی عیسی پَلِیدِ رُوح تَشَر بَزو و بُتَه: «ساکِت بَواش، وِیجا دیرگا
بِرَه!» آزما دَو اون مَرْدی ره دِشْتَه مَرْدِنی وَر بِنه ای سَر دِیم بَدا و بدون هَینگَه

آسیبی وِره بَرِنه وِیجا دیرگا بيمو. ^{۳۶} هَمِه تَعَجِب هَاكِردِنه و هَمَدِير بُتِنه: «هَين چيجور گَبِيه؟ پَلِيد ارواح قَوّت و اِقتداري هَمرا دَسْتور دِنه و اوِن دیرگا شونِه!» ^{۳۷} هَينِسِه وِی آوازه دِشْتِه اون مَنطَقِه اِی دِلِه دَپِيته.

عِيسِي خِيلِيَاَرِه شَفا دِنِه

^{۳۸} عِيسِي عِبَادَتگاهي جا دیرگا بيمو و شَمْعُونِي خِنِه بورِدِه. شَمْعُونِي زَن مار بَدجور آجيش هَاكِرد وه. پَس، عِيسايي جا بَخايسِنه وِره كِمَك هَاكِنه. ^{۳۹} عِيسِي وِی سَرِي وَر بورِدِه و آجيش تَشَر بَزو، وِی آجيش بَوَرِي بَوِه. وِی دَرجا پَرِسا و وشونِه پَذيرايي هَاكِردِه.

^{۴۰} غُروب دَم، مَرْدَن شِي دِشْتِه مَرِيضِن عِيسايي وَر بيارِدِنه، عِيسِي تَك تَكِي سَر دَس بَشْتِه و وشونِه شَفا هادا. ^{۴۱} دَوِيشون خِيلِيَايِي جا دیرگا ايمونه و شول داوِنه گَتِنه: «توو خِدايي ريكائِي!» وِی وِی وشونِه تَشَر زووه و نِشْتِه گَب بَزَن، چون دِنِسِنه عِيسِي مَسِيح موعودِ.

عِيسِي يَهُودِي عِبَادَتگاهي دِلِه موعظه كِنه

^{۴۲} صَب دَم، عِيسِي دیرگا بيمو و يَتِه خَلَوَت جا بورِدِه. مَرْدَن وِی دِمَال گِرِسِنه وَخْتِي وِی وَر بورِدِنه تَقْلًا هَاكِردِنه نِلِن وشوني وَرِي جا بورِه. ^{۴۳} وِی عِيسِي وشونِه بَتِه: «مِن وَنِه خِدايي پادشاهي اِی خَوَر خِش دِيَر شَهْرَايِي دِلِه هَم بَرَسائِم، چون هَين كَارِي سِه بَرَساني بَوْمِه.» ^{۴۴} و عِيسِي يَهُودِيه اِی مَنطَقِه، عِبَادَتگاهي دِلِه موعظه كِرِدِه.

۵

شاگِردِنِي اِنْتخاب هَاكِردَن

^۱ يَتِه روز گِه عِيسِي چَنِيسارَتِي دَرِيَايِي وَر اِساوِه، مَرْدَن از هر طرف وِره هُجوم اُردِنه تا خِدايي گَلام بَشَنَن. ^۲ عِيسِي دَرِيالُو دِتا لوتكا بَتِيه گِه ماهيگِرِن وشوني جا دیرگا بيمو وَنِه و شِي توريشونِه دِشوردِنه. ^۳ وِی يَتِه لوتكا گِه شَمْعُونِي سِه وه رِه سِوار بَوِه و وِیجا بَخايسِه اَقَدِي لوتكا رِه دَرِيالُوِي جا دور هَاكِنه. اَزما ش لوتكا ي دِلِه هَنِيشْتِه و مَرْدِنه تَعْلِيم هادا. ^۴ وَخْتِي وِی گَب تُوْم بَوِه، شَمْعُون بَتِه: «لوتكا رِه يَتِه جَلِ جا بَوَر و تَوَر ماهي بِيَتَنِي سِه اُوي دِلِه دِيم بَدِين.» ^۵ شَمْعُون جَوَاب هادا: «اِسا، دِشْتِه شُو رِه تَقْلًا هَاكِردِمِي و هِيچِي نِيَتَمِي، وِی چون توو

گنی توریشونه اُوی دِلِه دیم دمی.»^۶ وَختی هَین کارِ هاگردنه، اَئی ماهی بَیتنه گه نَزیک وه وشونی توریشون گلی بَوون!^۷ هَینسه، شی شَریکی جا گه دَیِر لوتکای دِلِه دَوْنِه بَخایِسِنِه وشونی کِمک بیئن. وشون بیمونه و هر دِتا لوتکا ره ماهی ای جا مَشت هاگردنه جوریکه نَزیک وه غَرَق بَوون.^۸ وَختی شَمعونِ پَطْرُس هَینه بَئیه، عیسا ی لینگ دَکِتِه و بُتِه: «ای خِداوند، میجا دور بَواش، چون مِین گِناهار مَرَدیمه!»^۹ شَمعون و دِشْتِه وی هَمراهِن اون اِتْفاقی جا گه ماهی ای صید هاگردنی موقه دَکِت وه بَهِت هاگردنه.^{۱۰} یَعقوب و یوحنا، زِیدی ای ریک ریکا هَم گه شَمعونی شَریک ونه، هَمین حالِ داشتینه. عیسی شَمعون بُتِه: «نَترس؛ اَزین بَعد مَرَدِن صید کِئی.»^{۱۱} وَختی وشون شی لوتکائیشونه دَریالو بیاردنه، هَمه چیره ول هاگردنه و وی دِمال بوردنه.

یَتِه جَذامی ای شَفا

^{۱۲} آتِه روز گه عیسی یَتِه از شَهراپی دِلِه دَوِه، یَتِه مَرَدی بیمو گه وی دِشْتِه تَن جَذام بَیت وه. وَختی عیسی ره بَئیه، وی لینگِ پَش دیم بَخارده و خواهشی هَمرا بُتِه: «ای آقا، اگه بَخای بَئنی مِنه شَفا هادی.»^{۱۳} عیسی شی دَس دراز هاگردنه و شی دَس وی سَر بَستِه و بُتِه: «خایمه، شَفا بَئیر!» دَرجا، وی جَذام از پِین بورده.^{۱۴} آزما عیسی ورِه دَستور هادا بُتِه: «هیچکسی وَر هیچی نُو، وَلی بور مَعَبَدی کاهنی وَر شَره هَم هاده و خا طری شی شَفا بَیئن قِروونی ای گه موسای پیغمبر دَستور هادا ره پیشکش هاکن تا وشونه ثابِت بَوون.»^{۱۵} وَلی عیسا ی کاری خَوَر ویشتر و ویشتر پَخش وونِسِه، جوریکه خِیلی جَماعت جَم وونِسِنِه تا وی گِب بَشنئن و شی مَرِیضی ای جا شَفا بَیرن.^{۱۶} وَلی عیسی شَره مَرَدینی جا کِنار کَشیه و دِعا هاگردنی سِه یَتِه خَلَوَت جا شیه.

یَتِه فَلَجی شَفا

^{۱۷} یَتِه از اون روزا گه عیسی دِ تَعْلیم داوه، عِلَمای فِرَقه ی قَرِیسی و توراتی مَلَمین گه اورشلیم و دِشْتِه جَلیلی شَهرا و یهودیه ای جا بیمو ونه اوجِه نِیشت ونه، عیسی، خِداوندی قَوْتی هَمرا مَرِیضِن شَفا داوه.^{۱۸} ناخَوکی چَن تا مَرَدی راهی جا بَرَسینه گه یَتِه فَلَج تَخْتی سَر اَرَدنه. وشون تَقْلا کِرَدنه ورِه خِنه ای دِلِه بیازن و عیسا ی پَش بَلَن.^{۱۹} وَلی چون اِزْدحام اَئی زیاد وه نَتِنِسِنِه راهی بَنگِیرن دِلِه بورن، پَس بومی سَر بوردنه و سِفالِ پَچینه و فَلَج وی دوشکی هَمرا جِر بَرَسانینه و جَماعتی مِین عیسا ی پَش بَستینه.^{۲۰} وَختی عیسی وشونی ایمون

بَتَّيْه، بُتَّه: «ای مَرَدی، تِ گِناهِنِ آمَرزیده بَوَه!»^{۲۱} فَرِیسین و توراتی مَلَمین شی هَمرا فِکَر هاکِرْدِنه: «هَین کِیه کِفر گِنه؟ کِی بَجز خِدا بَتَّه گِناهِنِ بَبَخِشَه؟»^{۲۲} عِسی وَشونی خِیالِ بَفَهْمِسه و بُتَّه: «چَه شی دِلِی دِلِه هَینجور خِیال کِینی؟»^{۲۳} کِدِیم یِتّه رَاحت تَره: بُی «تِ گِناهِنِ آمَرزیده بَوَه» یا هَینگه بُی «پَرَس و راه بور؟»^{۲۴} آسا دِنِین گَه اِنسونِی ریکا رَمی ای سَر گِناهِنی آمَرزِشی اِختیارِه دارِنه: «اون فَلَچ مَرَدی رَه بُتَّه: «تَره گِمه، پَرَس، شی دوشکِ جَم هاکِن و خِنه بور!»^{۲۵} اون مَرَدی دَرجا وَشونی چِشی وَر پَرَسا دوشکی گَه وی سَر بَفت وَه رَه بَتَّه و خِدارِه پَرَسش کِنون خِنه بورده. «هَیمه هَین اِتْفاقِ جا خِیلی تَعَجَب هاکِرْدِنه، خِدارِه پَرَسش کِرْدِنه و در حالی گَه تَرَس وَشونی وَجودِ بَیت وَه، گِتیّه: «آمَرز عَجیب چِیزا بَنِیمِ.»

عِسی، لاوی خراجگیرِ دَعوت کِئَه

^{۲۷} آزا عِسی اون خِنه ای جا دیرگا بَیمو و یِتّه خراجگیر گَه وی اِسْم لاوی وَه رَه بَتَّه گَه خراجگیر دَگَه ای دِلِه نِیشت وَه. وَرِه بُتَّه: «مِیجا پِیروی هاکِن.»^{۲۸} لاوی پَرَسا و هَیمه چِیره هَموچَه بَشْتَه و وی دِمال بورده.^{۲۹} لاوی عِسیایِ سه شی خِنه ای دِلِه یِتّه گِت دَعوَتی هادا. خِیلی از خراجگیرِن و کَسای دِیتر وَشونی هَمرا سَفرِه سَر هَنِیشتِنه.^{۳۰} وَلِی عِلْمای فِرْقَه فَرِیسی و دَسه ای از توراتی مَلَمین گَه وَشونی فِرْقَه ای جا وَنِه، اِعتراضی هَمرا عِسیایِ شاگِرْدِن بُتَّه: «چَه خراجگیرِن و گِناهکارِی هَمرا خارِنی و نوْشِینی؟»^{۳۱} عِسی وَشونِه بُتَّه: «مَرِیضِین گَه طَبیب اِحتِیاج دارِنه، نا سَالِم آدَمِن.^{۳۲} مِن نِیمومِه تا صالِحِین دَعوت هاکِنم، بَلگی بَیمومِه گِناهکارِین توبه ای سَه دَعوت هاکِنم.»

سوال دَرباره روزه

^{۳۳} وَشون عِسی رَه بُتَّه: «یَحِیایِ شاگِرْدِن وِیشترَ وَقتا روزه گِیرنه و دِعا کِینه، فَرِیسِینی شاگِرْدِن هَم هَینجورِنه، وَلِی تِی شاگِرْدِن هَمِش خارِنه و نوْش کِینه.»^{۳۴} عِسی جَواب هادا: «بَشِنه عَروسی ای مَهمونِین تا موقّه ای گَه زِما وَشونی هَمرا دَره، مَجبور به روزه بَیْتَن هاکِین؟»^{۳۵} وَلِی موقّه ای رَسِنه گَه زِما وَشونی جا بَنِیت وَونِه؛ اون روزا روزه گِیرنه.»^{۳۶} عِسی هَین مَثَلِ هَم وَشونی سَه بیارِدِه و بُتَّه: «هیچکس یِتّه نُو جِمه رَه نُورِینه تا اوْنه یِتّه پِیتِه جِمه ای کَش پِینک هاکِنه. چُون اَگَه هَینجور هاکِنه، هَم نُو جِمه گِلی وَونِه و هَم نُو پِینک پِیتِه جِمه رَه ناجور کِئَه.»^{۳۷} هَمینجور هَم هِیچکس تازِه شَرابِ پِیتِ پوسی خِیکی دِلِه

نَرِيْزَنَه. چُون اَگَه هَينِجور هَاکِنَه، تازَه شَراب پوسى خِيکِ تَرکاَنَه و شَراب تالم وونَه و پوسى خِيکِ هَم از پِن شونَه. ^{۳۸} تازَه شَراب وِنَه نُو پوسى خِيکِ دِلَه بَرِيختَن. ^{۳۹} وَ کَسى گَه کِهِنَه شَرابِ بَخارِه دِ تازَه شَرابى هَوَسَه نَکَنَه، چُون گِنَه: «کِهِنَه شَرابِ بَهترَه.»

٦

عيسى مَقْدَسِ شَنِبَه اى صاحابِ هَم هَسَه

اَيْتَه مَقْدَسِ شَنِبَه روز، وَختى گَه عيسى گَنَم جارى دِلَه رَد وونِسَه، وى شاگِرِدَن گَنَمى خوشَه رَه چينِسِنَه و شى دَس گَفى دِلَه سُسِنَه و خارِدِنَه. ^۲ وَلِى چَن نَقَر از عِلْمَاى فِرَقَه فَرِيسِى بُتِيَه: «چَه شِما کارى گَه شَنِبَه روزى دِلَه جايِز نيه رَه کِنِى؟» ^۳ عيسى جَوابِ هادا: «مَگَه نَخونِسِى داوود، وَختى وى و وى يارِن وَشَنِ وِنَه چى هَاکِرِدَه؟» ^۴ وى خِدايى خِنَه اى دِلَه بورِدَه و تقدِيس بَوَه نونِ بِيْتَه بَخارِدَه، وَ شى يارِنِ هَم هادا، درحالى گَه فقط کَاهِنِ اِجازَه داشتِنَه اون نونِ بَخارِن.» ^۵ آزما عيسى وَشونَه بُتِه: «اِنسونى ريکا شَنِبَه روزى صاحابِ هَم هَسَه.»

يَتَه مَردى اى خِشکِ بَوَه دَس شَفا بِيْتَه

^۱ عيسى يَتِ دِيترِ شَنِبَه روز، يهودِينِ عبادتگاهى دِلَه بورِدَه و دِ تَعليمِ داوَه. يَتَه مَردى اوجَه دَوَه گَه وى راسِ دَس خِشکِ بَوَه وه. ^۲ توراتى مَلَمِين و عِلْمَاى فِرَقَه فَرِيسِى عيسى رَه هاپَه داشتِنَه گَه بَوِيَن شَنِبَه روزى دِلَه کَسى رَه شَفا دِنَه يا نا، چُون يِچى اى دِمَالِ دَوِنَه تا دَلِيلِى گيرِ بيارِن گَه عيسى رَه تَهْمَتِ بَرَنَن. ^۳ وَلِى عيسى گَه وَشونى خيالى جا آگاه وه، اون مَردى اى گَه وى دَس خِشکِ بَوَه وه رَه بُتِه: «بِرَه هِيچَه هِرَس.» وى هم پَرَسا و اوجَه هِرَسا. ^۴ عيسى وَشونَه بُتِه: «شِمَه جا يَتَه سوالِ دارِمَه، کِديم کارِ شَنِبَه روزى دِلَه دِرِسَه: خِجى هَاکِرِدَن يا بَدى هَاکِرِدَن، آدمى جانِ نِجاتِ هادائِن يا ورَه از پِن بَوَرِدَن؟» ^۵ دِشْتَه اونانِيگَه وى دور و وَرِ دَوِنَه رَه هارشيَه و آزما اون مَردى رَه بُتِه: «شى دَسِ دِرازِ هاكِن!» وى شى دَسِ دِرازِ هَاکِرِدَه و وى دَسِ خارِ بَوَه. ^۶ وَلِى وَشونِ خِيلى عَضَبانى بَوِنَه و شى مِينِ مَشَوَرَتِ هَاکِرِدِنَه گَه عيسايى هَمرا چى هَاکِنَن.

دِوازَدَه رَسولِى اِنْتِخابِ هَاکِرِدَن

^{۱۲} یته آزین روزا، عیسی دِعا یی وِسه کوهی سِه بورده و شو تا صِب خِدا یی حضور دِعا کِرده. ^{۱۳} صِب دَم شی شاگردِن گفا بَخونِسِه و وشونی دِلِه دِوازده نَقَرِ انتخاب ها کِرده و وشونی اِسِم رَسول بَشْتِه: ^{۱۴} شَمعون گه (وی اِسِم پطرس بَشْتِه) و وی برار آندریاس، یعقوب و یوحنا، فیلیپس و برتولما، ^{۱۵} مَتی و توما، یعقوب حلفای ریکا، شَمعون گه وِره وَطَن پَرست هَم گِئنه، ^{۱۶} یهودا یعقوبی ریکا، و یهودای آسخریوطی گه عیسی ره خیانت ها کِرده.

‘خِش بِحالِ شِما’

^{۱۷} عیسی شاگردنی هَمرا کوهی جا چَر بيمو و یته حَمَن رَمی ای دِلِه هِر سا. خِیلی از وی شاگردِن و اِزدحام زیادی یهودیه ای سَر تاسری جا، اورشلیم و صور و صیدون گه دَریای وَر وِه اوجِه دَوْنِه. ^{۱۸} وشون بيمو وِنه تا وی گِب بَشْنَن و شی مریضی ای جا شِفا بَیرن، و اوانانیکه پَلید روح وِشونِه آزار داوه، خِب وونِسِه. ^{۱۹} دِشْتِه مَرَدِن تَقْلا کِردنه شِره عیسی ره بَر ساین و وِره دَس ها کِئِن، چون نیرویی وِجا دیرگا اِیمو و هِمه ره شِفا داوه.

^{۲۰} آرمای عیسی شی شاگردنه هار شِیه و بُتِه:

«خِش بِحالِ شِما گه فَقیر نی؛

چون خِدا یی پادشاهی شِمسِیه.

«^{۲۱} خِش بِحالِ شِما گه اَلَن وَشَنینی؛

چون سیر ووننی.

خِش بِحالِ شِما گه اَلَن بِرِمِه کِئنی؛

چون خاینه بَخْتِن.

«^{۲۲} خِش بِحالِ شِما اون موقِه گه مَرَدِن اِنسونی ریکایی اِسِمی خا طری شِمه جا بیزار بَوون و شِمار شی جَمی جا دیرگا ها کِئِن و شِمار فاش ها دَن و تَهْمَت بَرَن. ^{۲۳} اون روز، خِشال وونین و سِما ها کِئِن، چون شِمه پاداش آسُمونی دِلِه گِت. چون وشونی اجداد هَم پیغمبرنی هَمرا آتی ها کِردنه.

«^{۲۴} وای وای بِحالِ شِما ای پولدارن؛

چون هَمین اَلَن هَم شی راحتی ره بَیتنی.

^{۲۵} وای بِحالِ شِما گه اَلَن سیرنی؛

چون وَشَنی ووننی.

وای بِحالِ شِما گه اَلَن خَتنی؛

چون ماتم گیرنی و ږمه کینی. «^{۲۶} وای بحال شما وختی که مردن شمه جا تعریف هاکین، چون وشونی آجداد هم دردرو پیغمبرنی همرا آتی هاکړدنه.

شی دشمنین دوس دارین

«^{۲۷} ولی ای شما که می گب اشننی، شمار گیمه شی دشمنین محبت هاکین و اونانیکه شمه جا بیزارنه ره خبی هاکین. ^{۲۸} هر کی شمار نفرین کنه وشونی سه دعای برکت هاکین، و هر کی شمار آزار دینه ویسه دعای خیر هاکین. ^{۲۹} آکه کسی تی دیمی یته وره چک بزو، شی دیمی اون ورم دگردان تا بزنه. آکه کسی تی قواره تیجا خایسه بیر، بل تی جیمه ره هم بوره. ^{۳۰} آکه کسی چیزی تیجا خاینه وره هاده، و آکه تی اموال بزور بیته، نخاه تره پس هاده. ^{۳۱} مردنی همرا همونجور رفتار هاکین که انتظار دارنی شی شمه همرا رفتار هاکن.

«^{۳۲} آکه فقط اونانیکه شمار محبت کینه ره محبت هاکین، شیمسه چی خیری دارنه؟ حتی گناهکارن هم اونانیکه وشونه دوس دارنه ره محبت کینه. ^{۳۳} و آکه فقط اونانیکه شمار خبی کینه ره خبی هاکین، شیمسه چی خیری دارنه؟ حتی گناهکارن هم هینجور کینه. ^{۳۴} و آکه اوننی ره قرض هادین که دنی شمه قرض گردانیه، شیمسه چی نفی دارنه؟ حتی گناهکارن هم دیتر گناهکارنه قرض دینه، چون دنیته یته روز شی قرض پس گیرنه. ^{۳۵} ولی شما شی دشمنین محبت هاکین و وشونه خبی هاکین و بدون هینکه پس بیتنی فکر دووین وشونه قرض هادین، چون شمه پاداش گت و خدای متعالی ریک ریکا وونی، چون وی ناشکرن و بدکارنی همرا مهربونه. ^{۳۶} پس رحمن ووین، همونجور که شمه آسمونی پیر رحمنه.

دیگرنه داوری هاکردن

^{۳۷} داوری نکین تا شیمه داوری نوون. محکوم نکین تا محکوم نووین. ببخشین تا بخشیده بووین. ^{۳۸} هادین تا شمار هادا بوون؛ یته متر پر هاکرد و فشار هادا و دکت هادا و سر مشت بوه شمه دامنی دله بریخت وونه! چون هر متری همرا هادین، همون متری همرا شمار هادا وونه. ^{۳۹} و هین مثل هم وشونی سه بیارده و بته: «مکه یته کور بننه یت دیتر کوری عصاکش بوون؟ مکه هر دتا چاهی دله نکفینه؟ ^{۴۰} شاگرد، شی اسایی جا سرتنیه، ولی وختی کاملاً شی تعلیم و تربیت نوم هاکنه، بته شی اسایی ترا بوون.

«^{۴۱} چتی گِمل دِرّه ره شی براری چشی دِلّه ویّی، ولی اون دارکینِگه ای گه شی چشی دِلّه دارنی ره، نَوِیّی؟^{۴۲} چتی بَتّنی شی برار بُئی: ”برار، بل گِمل دِرّه ره تی چشی جا دیرگا بیازم“، آسا اونگه دارکینِگه ره شی چشی دِلّه نَوِیّی؟ ای دُرو، اوّل دارکینِگه ره شی چشی جا دیرگا بیار، آزما بهتر بَتّنی بَوِینی و گِمل دِرّه ره شی براری چشی جا دیرگا بیاری.

دار و وی میوه

«^{۴۳} هیچ وَخت خِبِ دار، بَدِ میوه بار نیارنه، وَ هیچ وَخت بَدِ دار خِبِ میوه نَدینه.^{۴۴} هر داری ره وی میوه ای جا بِشِنه بِشِناسین. نِشِنه لَم تلی ای جا انجیل بَجین و تِمَش گِله ای جا اَنگور!^{۴۵} خارِ مَرَدی شی دِلی خِبِ آمباری جا خِبی بار آرنه و بَدِ مَرَدی شی دِلی بَدِ آمباری جا بَدی بار آرنه. چون زوون اونچی گه دِلی دِلّه سَر مَشْتِه ای جا، گَب رَنّه.

دِتا خِنه

«^{۴۶} چتیّه، مینه ’آقا، آقا‘ گِنی، ولی اونچی گِمه ره عَمَل نِکِینی؟^{۴۷} اونگه می وَر اینه و می گَب اِشْنه و اونه عَمَل کِنّه، شمارِ هَم دِمه کِرِه موئه.^{۴۸} وی اون مَرَدی ره موئه گه شی خِنه ای بَسَاتنی سه بِنه ره جَل بَکْنیه و خِنه ای پِی ره کِری سَر بِشْتِه. وَختی لاهوار بيمو و او اون خِنه ره فِشار بیارده، نَتِيسِه اونه دِکت هاده، چون مَحْکَم بَسَات بَوِه وه.^{۴۹} ولی اونِگه می گَب اِشْنه و اونه عَمَل نِکِنّه، اونی ره موئه گه شی خِنه ره بَدون پِی بِنه ای سَر بَسَاتِه. وَختی لاهوار اون خِنه ره فِشار بیارده، دَرجا لی بَخارده و اون خِنه ای وِرونی چَتّی گَت وه.»

۷

رُومی افسری نوکری شفا

۱ وَختی عیسی شی دِشته گَب مَرَدنی هَمرا توم هاكِردِه، گَفَرناحومی شهرِی سه بورده.^۲ اوچه یِتّه رومی افسر دَوِه گه یِتّه نوگر داشته و خِیلی ویسه بار رِزِش وه. وی نوکر مَرِیض بَوِه و دِ مَرده.^۳ وَختی افسر عیساپی آوازه ره بِشْنِسه، چَن نَقَر از یهودی گَت گِته ره وی وَر بَرسانیه تا ویجا بَخان بیه و وی نوگر شفا هاده.^۴ وَشون عیساپی وَر بيمونه و ویجا خواهِش تَمَنّا هاكِردِنه و بُتِنه: «هین مَرَدی لیاقت دارنه هین لِطَفِ ویسه هاکنی،^۵ چون امه مَرَدِنه دوس دارنه و هَمونیه

گه آمه عبادتگاه ره آمسه بساته.^۶ عیسی وشونی همرا بورده. وختی خینه ای نژیکی برسیه، اون آفسر چن نفر از شی رفیقن هین پیغمی همرا عیسایی ور برسانیه و بته: «ای آقا، شیره رَحمت نده، چون من لایق نیمه توو می خینه ای سَخفی بن بیئی.^۷ هینسه، شیره لایق نئونسمه تی ور بیئم. فقط یه گلیمه بو می نوگر شفا گیرنه.^۸ چون من ش فرمونده دارمه و سربازنی هم شی دسین دارمه. یته ره گیمه "بور!" شونه، یت دییر گیمه "بره!" انه. شی نوگر گیمه، "هین کار هاکن!" وی اون کار کنه.»^۹ عیسی وختی هینه بشنسه، وی گبی جا تعجب هاگرد و جماعتی گه وی دمال سر ایمونه ره هارشیه و بته: «شمار گیمه، هینجور ایمونی حتی اسرائیلی مردنی دله هم نئیمه.»^{۱۰} وختی آفسری پیغم رسونن خینه دگرسنه، اون نوگر خار و تندرِس بئینه.

عیسی یته جوونه زینه کنه

^{۱۱} چن وخت دییر، عیسی شی شاگردن و یته گته ازدحامی همرا یته شهری سه گه وی اسم نائین وه بورده.^{۱۲} وختی شهری دروازه ای نژیکی برسیه، بئی یته میته ورینه گه یته بیوه زنای تنها ریکا وه. خیلی از شهری مردن هم اون زناره همراهی کردنه.^{۱۳} عیسای خداوند وختی وره بئی، وی دل ویسه بسوته و اون بیوه زناره بته: «برمه نکن!»^{۱۴} آزما پش بورده و تابوتی سر دس بشته. اونانیکه تابوت وردنه، هرسانه. عیسی بته: «ای جوون تیره گیمه، پرس!»^{۱۵} میده راس بوه و هنیشتیه و شرو به گب بزوتن هاگرد! عیسی وره وی ماری دس بسپارسه.^{۱۶} دشته مردن بترسینه و همونجور گه خداره شکر کردنه، گتنه: «یته گت پیغمبر آمه مین ظهور هاگرد. خدا شی قوم ملاقات هاگرد.»^{۱۷} عیسایی هین کاری خور دشته یهودیه ای دله و اون دور و ور دپیته.

یحیای قاصیدن

^{۱۸} یحیای شاگردن یحیی ره دشته هین اتفاقایی جا خوردار هاگردنه. وی د نفر از شی شاگردن کفا بخونسه^{۱۹} و هین پیغمی همرا عیسای خداوندی ور برسانیه و بته: «توو همونی هستی گه وسه بیه، یا یَنفر دییری انتظار بکشیم؟»^{۲۰} اون د نفر وختی عیسایی ور بیمونه وره بئنه: «یحیای تعمد دهنده اماره برسانیه تا تیجا بترسیم توو همونی هستی گه وسه بیه، یا یَنفر دییری انتظار بکشیم؟»^{۲۱} همون موقه، عیسی خیلی از اونانیکه درد و مرض و پلید ارواح داشتینه ره شفا هادا و خیلی از کورن بینا هاگرد.^{۲۲} آزما قاصدنی جواب بته: «بورین و

اونچی بئینی و بَشْنُسنی ره یحیایی سه بُئین، که کورن ویننه، شَلین راه شوننه، جَدامین شفا گیرنه، غولیشون اِشْنُسنه، مِرْدِگون زیئه ووننه، وَ فَقیرنه خَوَرِ خَش هادا وونه. ^{۲۳} خَش بِحالِ کسی که مِنه شک نَکِنه.»

^{۲۴} وَختی یحیایی قاصِدِن بورْدِنه، عیسی، یحیایی باره شِرو به گَب بَزوئن هاگردِه و جَماعتِ بُئِه: «چی ای بئینی سه صَحرايی دِلِه بورْدِ وِی؟ لَیّه ای بئینی سه که وایِ جا لَرزِنه؟ ^{۲۵} پس چی ای بئینی سه بورْدِی؟ یته مَرْدی که نَرَم جِمِه شی تَن دارنه؟ اوانانیکه پَر زُرَق و بَرَقِ جِمِه کِینِه و تَجَمَلاتی زندگی کِینِه، پادشاهنی کاخی دِلِه دَرِنه. ^{۲۶} پس چی ای بئینی سه بورْدِی؟ یته پیغمبری بئینی سه؟ آره، شِماری گِمِه وی از یته پیغمبر هم گَت تَرِه. ^{۲۷} وی هَمونیه که مَقْدَسِ نوشته هایِ دِلِه وی باره بَنوشت بَوِه:

”آسا شی قاصِدِ تیجا پِشتر رَسامّه

که تی راه ره تِیسِه آمادِه هاکِنه.“

^{۲۸} شِماری گِمِه یحیایی جا گَت تَر کسی ماری جا بَزا نَوِه، وَلی کِچیکترین خِدايی پادشاهی ای دِلِه ویجا گَت تَرِه. ^{۲۹} دِشْتِه مَرْدِی که هَین گَب بَشْنُسنه، حتّی خراجگیرن، تایید هاگردِنه که خِدايی راه حَق، چون یحیایی دسی جا غِسلِ تَعْمید بیت وِنه. ^{۳۰} وَلی عِلْمای فِرْقِه فَرِیسی و توراتی مَلَمین یحیایی جا تَعْمید نِیت وِنه، وَ هَینجوری خِدايی اراده ره شِیسِه رَد هاگردِنه.

^{۳۱} عیسی بُئِه: «پس، هَین نَسلی مَرْدِی به چی تَشْبیه هاکِئِم؟ چیره موئِنه؟ ^{۳۲} وَچیلِه ای تَرانِه که بازاری دِلِه نِیشِنِه و هَمْدِیر داد کِینِه، گِینِه:

”شِمِنِه لَیّه وا بَزومی، سَما نِکِرْدِی،

مَرثیه بَخونِسمی، بِرِمِه نِکِرْدِی.“

^{۳۳} چون یحیای تَعْمید دَهْنده بيمو که نا نون خارْدِه و نا شراب نوش کِرْدِه؛ بُئینی، ”دو دارنه.“ ^{۳۴} اِنسونی ریکا بيمو که خارِنه و نوش کِئِه؛ گِینی، ”شگم پیس و شراب خوار آدَم، خراجگیرن و گِناهاکارنی رَفِی.“ ^{۳۵} وَلی عقل و حِکمتی وَچیلِنِه که دِرِسیه حِکمتِ ثابت کِینِه.»

گِناهاکار رَنا بَخشیده وونه

^{۳۶} یته روز یته از عِلْمای فِرْقِه فَرِیسی عیسی ره غَذا بَخارْدِی سه دَعَوَت هاگردِه. عیسی اون فَرِیسی ای خِنِه بورْدِه و سِفرِه ای سَر هَینِشْتِه. ^{۳۷} اون شَهْری دِلِه، یته گِناهاکار رَنا دَوِه که وَختی بَشْنُسه عیسی اون فَرِیسی ای خِنِه

مِهمونِه، یِتِه مَرَمَری ظَرْف گِه عَطری جا پَر وِه رِه شی هَمرا بیارِدِه ^{۳۸} و پَرمه ای هَمرا عیسایی دِمال سَر، وی لینگِ وِر هِرِسا. آزما شی آسری ای هَمرا عیسایی لینگِ بَشورِدِه و شی گِیسی هَمرا اوِنِه خِشک هاكِردِه. آزما وی لینگِ خِش هادا و وی سَر عَطَر بَرِیختِه. ^{۳۹} وَختی اون قَرِیسی هَینِه بَئِیه، شی وَر بُتِه: «اگِه هَین مَرَدی راس راسی پِیغمَبَر وِه، دِنِسِه هَین زَنا گِه وِرِه دَس گِشِنِه چِیچور زَنیه؛ دِنِسِه گِه گِناهِکار.» ^{۴۰} عِیسی وِرِه بُتِه: «ای شَمعون، خایِمِه یِچی تِرِه بُئِم.» بُتِه: «بَفِرِمِه، اِسا!» ^{۴۱} عِیسی بُتِه: «یَنْقَر، دِ نَقَری جا ظَلَب داشتِه: یَنْقَری جا پونصَد روز دَسْمِزی اَنَا و اون یِتایی جا پَنجاه روز دَسْمِزی اَنَا. ^{۴۲} وَلی چون هیچی ناشِئِنِه وِرِه هادَن، هَر دِتایی بِدِهی رِه بِبَخِشِیه. اَسا تِی نَظَر کِدیَم وِیشْتَر وِرِه دوس دارِنِه؟» ^{۴۳} شَمعون جِواب هادا: «مِی نَظَر اونِیگِه وِیشْتَر بِدِهکار وِه و بَخِشِیدِه بَوِه.» عِیسی بُتِه: «دِرِس بُتِی.» ^{۴۴} آزما اون زَناره اِشارِه هاكِردِه و شَمعون بُتِه: «هَین زَناره وِیْتِی؟ تِی خِنِه بِیمومِه، توو مِی لینگِ بَشورَدَنی سِه او نیاردی. وَلی هَین زَنا شی آسری ای هَمرا مِی لینگِ بَشورِدِه و شی گِیسی هَمرا خِشک هاكِردِه! ^{۴۵} توو مِنه خِش نَدایی، وَلی هَین زَنا از وَختی گِه بِیمومِه، یِه لَحْظِه هَم مِی لینگِ خِش هاداَنی جا نِسا. ^{۴۶} توو مِی سَر روغَن نَمالِسی، وَلی وی مِی لینگِ عَطَر بَمالِسه. ^{۴۷} پَس تِرِه گِمِه، هَینِسِه وی مَحَبَّت وِیشْتَری نِشون دِنِه چون وی دِشْتِه گِناهِن گِه خِیلی وِه اَمِرْزِیدِه بَوِه. وَلی اونِیگِه گَمْتَر بَخِشِیدِه بَوِه، گَمْتَر هَم مَحَبَّت کِئِه.» ^{۴۸} آزما اون زَناره هارَشِیه و بُتِه: «تِی گِناهِن اَمِرْزِیدِه بَوِه.» ^{۴۹} مِهمونِن هَمدِیر بُئِنِه: «هَین کِیه گِه گِناهِن هَم بَخِشِنِه؟» ^{۵۰} عِیسی اون زَناره بُتِه: «تِی ایمون تِرِه نِجات هادا؛ بور بَسلاَمَت!»

۸

زَناکِنِی گِه عِیسایی جا پِیروِی کِرْدِنِه

اَبَعْد اَزون، عِیسی شَهر به شَهر و دِه به دِه گِرسِه و خِداپی پادشاهی ای خَوَر خِش اِعلام کِرْدِه. وی دِوازْدِه شاگِرد هَم وی هَمرا دَوْنِه، ^۲ وَ چَن نَقَر از زَناکِنِی گِه پَلِیدِ ارواح و مَرِیضی ای جا شَفا بَیت وِنِه وی هَمرا دَوْنِه: مَرِیم گِه وِرِه مَجْدَلِیّه هَم گِئِنِه، گِه عِیسی هَفْتا دِو وِیجا دِیرگا هاكِرد وِه، ^۳ یوآنا خوزایی زَنا گِه خوزا هِیروُدِیسی مِواشِر وِه، سوسَن و خِیلی زَناکِنِ دِییر. هَین زَناکِنِ شی دارایی ای هَمرا عِیسی و وی شاگِردِن خِدمَت کِرْدِنِه.

بَرزگری مَثَل

مَرْدَن خِیلی شَهرایی جا عِیسایی بَئینی سِه اِیمونِه و جَماعتِ زیادی جَم بَوِه، عِیسی یِتِه مَثَل وِشونی سِه بیاردِه: «یِتِه روز یِتِه بَرزگر تیم بَپاشینی سِه دیرگا بورده. وَختی تیم پاشیه، اَقَدی راهی دِلِه دیم بَخارده و دَمِت بَوِه و پَرزنده ایشون اونانِه بَخاردِنه. ^۱ اَقَدی دِیتر سَنگلاخ رَمی ای دِلِه دیم بَخارده و وَختی سَر بَکشیه، خِشک بَوِه، چون نَم ناشِتِه. ^۲ اَقَدی دِیتر تَلی ای دِلِه دیم بَخارده و تَلی تیمی هَمرا سَر بَکشیه و اونانِه خَفِه هاكِردِه. ^۳ وَلی اَقَدی تیمیشون خارِه رَمی ای دِلِه دیم بَخارده و سَر بَکشیه و صد بالینه بار بیاردِه.» عِیسی بَعد از هِنگِه هِن چیزا بُوِه: بِلَن صِدایی هَمرا بُوِه: «هر کی گوش شِنوا دارِنه، بَشنُئِه!»

بَرزگری مَثَلی مَعنی

^۴ وَختی شاگردن هِن مَثَلی مَعنی رِه ویجا بَرسینه، ^۵ عِیسی بُوِه: «خُدایی پادشاهی ای سِری بَقَهَمَسَن شَمارِ هادا بَوِه، وَلی بَقِیَه ای هَمرا مَثَلی هَمرا گَب رَمّه، تا:

«هارِشَن وَلی نَوین؛

بَشنَن، وَلی نَقَهَمِن.»

«^۱ مَثَلی مَعنی هِنِه: تیم، خُدایی گَلام. ^۲ اون تیمیشون گِه راهی دِلِه دیم خارِنه، اونانینه گِه خُدایی گَلام اِشُنِنِه، بَعد آزون اِبلیس اِنِه و اونِه وِشونی دِلی جا دِرِنِه، تا نَتَن اِیمون بیارِن و نِجات بَیرِن. ^۳ اون تیمیشون گِه سَنگلاخ رَمی ای دِلِه دیم خارِنه اونانینه گِه وَختی خُدایی گَلام اِشُنِنِه، اونِه خِشالی ای هَمرا قَبول کِینِه، وَلی بِنِه نَوُنِه. هِنِن مَدَت گَمی اِیمون دارِنه، وَلی آزمودی موقِه شی اِیمون از دَس دِنِه. ^۴ اون تیمیشون گِه تَلی ای دِلِه دیم خارِنه، اونانینه گِه خُدایی گَلام اِشُنِنِه، وَلی وَختی هَمینجور گِه زندگی ای دِلِه پَش شونِه نِگرونی و پول و هِن دِنیایی خِشی وِشونِه خَفِه کِنِه و وِشونی میوه ثَمَر نَرسِنِه. ^۵ وَلی اون تیمیشون گِه خارِ رَمی ای دِلِه دیم خارِنه، اونانینه گِه خُدایی گَلام اِشُنِنِه اونِه خَب و صافِ دِلی هَمرا مَحکم گِیرِنه، و پایدار مَوْنِه و ثَمَر آرنِه.

لَمپایی مَثَل

«^۶ هِیچکی لَمپاره روشن نَکِنِه تا وی سَر، سَربوش بِلِه یا اونِه تَختی بِن بِلِه. بَلگی لَمپاره، لَمپایی پایه ای سَر اِنِه تا هر کی دِلِه اِنِه وی روشنایی رِه بَوینِه.

^{۱۷} چون هیچی جاهادا دَنیه گه مَعْلوم نَوون و هیچی قایم هاگردی دَنیه گه بَرَمَلا و آشکار نَوون. ^{۱۸} پس دِقَت هاکنین چَتی اِشْنِی؛ چون اونیکه دارنه ره ویشتر هادا وونه و اونی جا گه نارنه، هَمون هم گه گِمون کِنه دارنه، بَنیت وونه.»

عیسای مار و برارن

^{۱۹} هَمون موقه عیسای مار و برارن بیمونه تا وِره بویئن، ولی اِزدحام آئی زیاد وه گه نَتِسنه وِره نَزیک بَوون. ^{۲۰} پس عیسی ره خَوَر هادانه و بُتِنه: «تی مار و برارن دیرگا اِسانه و خایینه تِره بویئن.» ^{۲۱} ولی عیسی وشونی جَواب بُته: «می مار و برارن اونانینه گه خِدایی گَلام اِشْنِینه و اونه عَمَل کِنینه.»

عیسی دریای کِلاک آروم کِنه

^{۲۲} یِتِه روز عیسی شی شاگردنی هَمرا یِتِه لوتکا سِوار بَوه و وشونه بُته: دریای اون دَس بورین. ^{۲۳} وَختی لوتکایی هَمرا دِ شیونه، عیسی خُو بورده. ناخوکی دریاره یِتِه گتِه کِلاک بَیتِه، اونجوری گه لوتکا دِ اوی جا پر وونِسِه و وشونی جان خَطَر دَکِتِه. ^{۲۴} شاگردن عیسای وَر بوردِنه و وِره ویشار هاگردِنه و بُتِنه: «ای اِسا، ای اِسا، دِ هَلاک وومی!» عیسی ویشار بَوه و کِلاک و واره تَشَر بَزو. کِلاک هِنیشته و آروم بَوه. ^{۲۵} عیسی وشونه بُته: «شِمه ایمون کِچه دَره؟» شاگردن بهت و وَحْشَتی هَمرا هَمدیر کِنِنه: «هین دِ کیه، حَتّی وَا وَا وِره دَسْتور دِنه و اونان وِجا اِطاعت کِنینه.»

یِتِه دِوَبَره ای شَفا

^{۲۶} پس وشون لوتکایی هَمرا گِراسیانی مَنطِقَه ای سِه گه جَلیلی روبرو وه بوردِنه. ^{۲۷} وَختی عیسی لوتکایی جا پیاده بَوه یِتِه دِوَبَره مَرَدی ای هَمرا گه اون شَهری آهالی وه روبرو بَوه گه خِیلی وَخت وه نا لیواس کِرد وه و نا خِنه ای دِلِه زندگی کِرده، بَلگی قَبْرِستونی دِلِه موئْسِه. ^{۲۸} وَختی اون دِوَبَره عیسی ره بَنیه، نَعَرِه بَکْشِیه و وی لینگ دَکِتِه و دادی هَمرا بُته: «ای عیسی، خِدای مِتَعالی ریکا، می هَمرا چیکار دارنی؟ تیجا خواهِش کَمّه مِنه عَذاب نَدی!» ^{۲۹} چون عیسی پَلید روح دَسْتور هادا وه اون مَرَدی ای جا دیرگا بیه. اون دِو چَن گَش وِره بَیت وه و با هَینگه مَرَدی ای دَس و لینگ غِل و زَنجیلی هَمرا وَسَنه و وِجا نِگهبونی کِردِنه، زَنجیلیشونه گَلی کِرده و دِو وِره صَحْرای دِلِه وَرده. ^{۳۰} عیسی وِجا بُرْسِیه: «تی اِسم چیه؟» جَواب هادا: «لَشْگَر» چون خِیلی دِو اون مَرَدی ای

دِلِه بورد وِنِه. ^{۳۱} دِویشون خواهِشی هَمرا عِیسایِ جا بَخایِسِنِه گِه وِشونِه جَهَنِمی دِلِه دِیم نَدِه.

^{۳۲} اُون نَزِیکی یِتِه گَتِه رِمِه خِی دَوِنِه گِه دِ کِتی ای سَر عَذا خارِدِنِه. دِویشون وِیجا اِلْتِماس هاکِرْدِنِه گِه اِجازِه هاَدِه خِی ایشونی دِلِه بورِن. وَ عِیسی هَم وِشونِه اِجازِه هاَدَا. ^{۳۳} پَس، دِویشون اُون مَرْدی ای جا دِیرِگِا بِیموِنِه وَ خِی ایشونی دِلِه بورِدِنِه، وَ خِی ایشون کِتی سَری جا دَرِیایی سَمَت دُو هاکِرْدِنِه وَ دَرِیایی دِلِه دِکِتِنِه وَ عَرَق بَوِنِه.

^{۳۴} وَخْتی خِی گالِشِن هَیِنِه بَئِیْنِه دَر بورِدِنِه وَ هَیِن ماچَراره شَهر وَ آباَدی ای دِلِه پَخَش هاکِرْدِنِه. ^{۳۵} پَس مَرْدن دِیرِگِا بِیموِنِه تا اَوِنچی گِه اِتْفاق دِکِت وَرِه بَوِیْن، وَخْتی عِیسایی وَر بَرَسِیْنِه وَ بَئِیْنِه اُون مَرْدی گِه دِویشون وِیجا دِیرِگِا بِیمو وَنِه لِیواس دِکِرْدِه وَ عاقل عِیسایی لِیْنِگی پَش نِیشتِه، بَترَسِیْنِه. ^{۳۶} اَونانِیگِه جَرِیانه شی چِشی هَمرا بَئِیوِنِه، وِشونی سِه تَعْرِیف هاکِرْدِنِه گِه اُون دِوَبَزِه مَرْدی چِتی شَفا بَیْتِه. ^{۳۷} اَزما دِشْتِه گِراسِیانی مَنطَقِه ای مَرْدن عِیسایی جا بَخایِسِنِه اَوچِه ای جا بورِه، چُون وِشون خِیلی بَترَسی وَنِه. عِیسی هَم لوتکا سَوار بَوِه وَ بورِدِه. ^{۳۸} اُون مَرْدی گِه دِویشون وِیجا دِیرِگِا بِیمو وَنِه، عِیسایی جا خواهِش وَ تَمَنّا هاکِرْدِه تا بِلِه وی هَمرا دَوون، وَلی عِیسی وَرِه اِجازِه نَدا وَ بُتِه: ^{۳۹} «شی خِیْنِه دِگِرْد وَ اَوِنچی خِدا تِیْسِه هاکِرْدِه رِه تَعْرِیف هاکِن.» اُون مَرْدی بورِدِه وَ اَوِنچی گِه عِیسی وِیْسِه هاکِرْدِه وَرِه دِشْتِه شَهری دِلِه پَخَش هاکِرْدِه.

یِتِه زَنایِ شَفا وَ یایروسِی کِیجایی زِیْنِه هاکِرْدَن

^{۴۰} وَخْتی عِیسی دِگِرْسِه، مَرْدن گِرمی ای هَمرا وِیجا اِسْتِقبال هاکِرْدِنِه، چُون هَمِه وی چِش پَراه وَنِه. ^{۴۱} هَمون مَوْقِه، یِتِه مَرْدی گِه وی اِسْم یایروس وَه وَ یَهُودِیْنی عِبادَتگَهایِ رَئِیس وَه، بِیمو عِیسایی لِیْنِگ دِکِتِه وَ خواهِش تَمَنّا هاکِرْدِه گِه عِیسی وی خِیْنِه بورِه. ^{۴۲} چُون وی یِتّا کِیجا گِه حِدودِ دِوازْدِه سال وَه، دِ مَرِدِه.

وَخْتی عِیسی راهی دِلِه دَوِه، جَماعَت از هَر ظَرْف وَرِه فِشار اُردِنِه. ^{۴۳} اُون مِیْن، یِتِه زَنا دَوِه گِه دِوازْدِه سال خُونرِیزی داشت وَه وَ [با هِیْنِگِه دِشْتِه شی دارایی رِه طَبِیْبِی سِه خَرَج هاکِرْد وَه،] هِیچکِی تَئِنْسِه وَرِه مِداوا هاکِنِه. ^{۴۴} اُون زَنا از پِشْتِ سَر عِیسی رِه نَزِیک بَوِه وَ عِیسایی قَوایی تِک دَس بَزو. دَرجا وی خُونرِیزی بَند بِیمو. ^{۴۵} عِیسی پُرسِیَه: «کِی مِیْنِه دَس بَزو؟» وَخْتی هَمِه هاشا هاکِرْدِنِه، پُطْرُس

بُتِه: «إِسَاء، مَرِدَن تِرِه از هَر ظَرْف دُور هَاكِردِنِه و فِشَار اُرِنِه!»^{٤٦} وَلَى عِيسَى بُتِه: «يَنْفَر مِنِه دَس هَاكِردِه! چُون بَقَهَمِسِمِه نِيروِي مِجَا خَارِج بَوِه!»^{٤٧} وَخَتِي اُون رَنا بَنِيه گِه دِ نَنَنِه شِرِه جَاهَادِه، تَرَس و لَرزِي هَمرا پَش بِيْمو و عِيسايِي لِينِگ دَكِتِه و هِمِه اِي وَر بُتِه گِه چِه وَرِه دَس هَاكِردِه و چَتِي دَرَجَا شَفَا بِيَتِه.^{٤٨} عِيسَى وَرِه بُتِه: «دِتر، تِي اِيْمون تِرِه شَفَا هَادَا؛ بور بِسَلَامَت.»

^{٤٩} عِيسَى حَلَا دِ گَب زوَوِه گِه يَنْفَر اُون رَئِيسِي خِنِه اِي جَا بِيْمو و بُتِه: «تِي كِيْجَا بَمِرْدِه، دِ اِسَارِه رَحْمَت نِدِه.»^{٥٠} وَخَتِي عِيسَى هِينِه بِشَنُسِه، يايروسِ بُتِه: «نَتَرَس، فِقْط اِيْمون دارَا! تِي كِيْجَا خَب وَوَنِه.»^{٥١} وَخَتِي عِيسَى، يايروسِي خِنِه بَرَسِيه، نِشْتِه هِيچْكِ بِجَز پِطرس و يوحَنَّا و يَعْقوب و كِيْجايِي پِير و ماروِي هَمرا خِنِه اِي دِلِه بَوَرَن.^{٥٢} دِشْتِه مَرِدَن كِيْجايِي سِه بِرْمِه زَارِي كِرْدِنِه. وَلَى عِيسَى بُتِه: «بِرْمِه نَكْنِن؛ چُون كِيْجَا نَمِرْدِه بَلْگِي خُو دَرِه.»^{٥٣} وَشون وَرِه نِشْخَن بَزُونِه، چُون دِئْسِنِه كِيْجَا بَمِرْدِه.^{٥٤} عِيسَى كِيْجايِي دَسِ بِيَتِه و بُتِه: «وَجِه، پَرَس!»^{٥٥} وِي رُوح دَكِرْسِه و دَرَجَا شِي جايِي سَر پَرَسَا. عِيسَى بُتِه وَرِه يَجِي هَادِين بَخَارِه.^{٥٦} كِيْجايِي پِير و مار بَهْت هَاكِردِنِه، وَلَى عِيسَى وَشونِه سِفَارِش هَاكِردِه هِين جَرِيَانِه هِيچ كَسِي وَر نِئَن.

٩

عِيسَى دِوَاذَدِه رَسُولِ رَسَانَه

^١ عِيسَى اُون دِوَاذَدِه رَسُولِ شِي دُور جَم هَاكِردِه و وَشونِه قِوَّت و اِقْتِدَار هَادَا تا دِشْتِه دِوِشُونِ دِيرْگَا هَاكَن و مَرِيضِيهَا رِه شَفَا بَبَخِشَن؛^٢ وَ وَشونِه بَرَسَانِيه تا خِدَايِي پَادِشَاهِي اِي خَوَرِ خِشِ اِعْلَام هَاكَن و مَرِيضِيْن شَفَا هَادَن.^٣ وَشونِه بُتِه: «سَفَرِي سِه هِيچ چِي نَيْرِن، نا دَس چو، نا كِلوار، نا نون و نا پُول و نا اِضَافِه جِمِه.^٤ هَر خِنِه اِي دِلِه بوردِنِي، تا وَخَتِي اُون مَحَلِ تَرَك نَكِرْدِنِي، اُون خِنِه اِي دِلِه بَمُونِن.^٥ اَكِه مَرِدَن شِمَار قَبُول نَكِرْدِنِه، وَخَتِي وَشُونِي شَهْرِي جَا شُونِي، شِي لِينْگِي خَاك و خُولِ هِتْكَانِيْن تا وَشُونِي سِه گِوَاهِي اِي وَوَنِه گِه خِدا نِسَبَت بِه اَوْنِ غَضَب دارِنِه.»^٦ رَسُولِن رَاه دَكِتِنِه و از آبَادِي اِي بِه آبَادِي دِيْتَر شِيُونِه و هَر جَا رَسِينِه، خِدَايِي پَادِشَاهِي اِي خَوَرِ خِشِ اِعْلَام كِرْدِنِه و مَرِيضِيْن شَفَا دَاوَنِه.^٧ دِشْتِه هِين جَرِيَانِي خَوَرِ هِيروُدِيسِ پَادِشَاهِي گُوش بَرَسِيه. هِيروُدِيسِ حِيرون و سَرْگَرْدُون بَوِه وَه، چُون بَعْضِيَا گِئِنِه عِيسَى هَمون يَحْيَايَه گِه مَرْدِگُونِي جَا پَرَسَا.^٨ بَعْضِي دِيْتَر گِئِنِه اِيلِيَايِ پِيْغَمْبَر ظُهْور هَاكِردِه، بَعْضِيَا هَم گِئِنِه يِتِه از

قَدیمی پیغمبرن زینّه بَوَه. ^۹ وَلی هیرودیس بُتّه: «مِنْ یَحِیایِ کَلّه رِه وی تَنی جا سیوا هاگردِمه. پَس هین کیه گه مِنْ هین چِزاره وی باره اِشْنِمِه؟» وَ تَقْلّا کِرْدِه عیسی رِه بَوینه.

عیسی پنج هزار نَفَرِ عَزّا دِنه

^{۱۰} وَختی رَسولِن دِگِرِسِنه، هَر چی هاگرد وَنه رِه عیسا ی سَه بُتّه. آزما وَشونِه شی هَمرا بیت صِیدایی شهر ی سَه بَوِرْدِه تا اوجّه تَنها ووُئِن. ^{۱۱} وَختی جَماعت هَینه بَفْهَمْسِنه عیسا ی دِمال راه دِکِتِنه. عیسی هم وَشونِه قَبول هاگردِه و وَشونی هَمرا خِدایی پادشاهی ای باره گَب بَزو و اوانانِیگه شَفا نیاز داشتِنه رِه شَفا هادا.

^{۱۲} غِرُوب دَم، دِوازْدَه رَسول عیسا ی وَر بَیمونِه و بُتّه: «جَماعتِ مِرْخَص هاکِن تا آبادیها و هین دور و وَری رَمی سَر بَوِرِن و عَزّا و سَر پَناه بَنگِیرِن، چون هَیجِه یِتّه دُور افتادِه جائِه.» ^{۱۳} عیسی وَشونی جِواب بُتّه: «شِش شِما وَشونِه عَزّا هادین.» اوانان بُتّه: «أما بِجُز پَنج تا نون و دِتا ماهی هِیچی نارَمی، مَکِه هَینگِه بوریم و دِشْتِه هین مَرْدِنی سَه عَزّا بَخَرِینیم.» ^{۱۴} اوجّه جِدودِ پَنج هزار تا مَرْد دَوْنِه. عیسی شی شاگردِن بُتّه: «مَرْدِن پَنجاه تا پَنجاه تا تَخْسیم هاکِنین و هَینِشانین.» ^{۱۵} شاگردِن هَم هَمونجور هاگردِنه و هَمِه رِه هَینِشانینه. ^{۱۶} آزما عیسی پَنج تا نون و دِتا ماهی رِه بُتّه، آسِمون هارشیه و شَکر هاگردِه، اوان نونیشونِه گِلی هاگردِه و شی شاگردِنه هادا تا مَرْدِنی پَش بِلَن. ^{۱۷} هَمِه بَخارْدِنه و سِیر بَوْنِه و دِوازْدَه تا رَمبیل اوان تیکِه هایِ جا گِه بَمونِس وَه جَم هاگردِنه.

پَطْرُسی اعتراف

^{۱۸} یِتّه روز عیسی خَلوْتی دِلَه دِ دِعا کِرْدِه، وی شاگردِن وی هَمرا دَوْنِه. عیسی وَشونی جا پُرسِیه: «مَرْدِن گِینِه مِنْ کِیمِه؟» ^{۱۹} شاگردِن جِواب هادانه: «بَعْضی گِینِه یحیای تَعْمید دَهْنده ای، بَعْضی دِیْتَر گِینِه ایلِیایی، وَ بَعْضیا هَم تَرِه یِتّه از قَدیمی پیغمبرن دِنّه گِه زینّه بَوَه.» ^{۲۰} عیسی وَشونی جا پُرسِیه: «شِما چی؟ شِمه نَظَر مِنْ کِیمِه؟» پَطْرُس جِواب هادا: «توو مَسِیح موعودِ خِدایی.»

عیسا ی اوّلین پِشگو ی دربارِه شی بَمَرْدِن

^{۲۱} آزما عیسی وَشونِه قَدِغَن هاگردِه و دَسْتور هادا هَینه هِیچکسی وَر نُنَن. ^{۲۲} وَ بُتّه: «انسو نی ریکا وَنه خِیلی رَنج بَکِشه و یهودِپِنی گَت گِته و مَعَبْدی گَت

گَتِه کَاهِنِیَن وَ توراتی مَلَمِین وَرِه رَد هَاکِنِیَن وَ بَکوشَن وَ سَوَمِین رُوز زَبَّه بَوون.»^{۲۳} آزما هَمِه رِه بَتِه: «اگِه گسی بَخاد می دِمال بیه، وَنِه شیجا بَگِذِرِه، هر روز شی صَلِیب بیره و می دِمال بیه.^{۲۴} چون هر کی بَخاد شی جانِ نجات هاده، اونِه از دَس دِنِه، وَلی هر کی می خاطری شی جانِ از دَس هاده، اونِه نجات دِنِه.^{۲۵} آدمی ای سِه چی فایده دارنِه گِه دِشْتِه دِنیارِه بِدَس بیارِه، وَلی شی جانِ از دَس هاده یا اونِه تَلَف هاکِنِه؟^{۲۶} چون هر کی میجا و می گبی جا عار داره، اِنسونی ریکا وَختی شی جَلال و شی پیری جَلالی دِلِه مَقْدَس فِرشتِگونی هَمرا بیه، ویجا عار خاینه داره.^{۲۷} حَقِیقَتَن شِماری گِمِه، بَعْضیا هَیجِه اِسَانِه تا خُدایی پادشاهی رِه نَوِین، نَمیرنِه.»

عیسای دیم دِگِرگون وونِه

^{۲۸} حِدودَا هَشْت رُوز بعد از هَین گِب عیسی، پَطْرُس و یوحنا و یَعقوب بَتِه و یته کوهی سَر بورده تا دِعا هاکِنِه.^{۲۹} هَمون موقِه گِه دِعا کِرده، وی دیمی وَضِع دِگِرْسِه و وی جِمِه اِسبی و نورانی بَوِه.^{۳۰} ناخوکی دِتا مَرْدی، موسی و ایلدای پیغمبر ظاهر بَوْنِه و وی هَمرا دِ گِب زوونِه.^{۳۱} وِشون باشکوه و نورانی ظاهری هَمرا ظاهر بَوْنِه و عیسای هَمرا وی بَمَرْدَنی بارِه گِه وِسِه اورشَلیمی دِلِه اِتِّفاق دِکِفِه گِب زوونِه.^{۳۲} پَطْرُس و وی هَمرا هَین خُو وَلی وَنِه، وَلی وَختی ویشار بَوْنِه، عیسای جَلال و اون دِتا مَرْدی ای گِه وی وَر اِساونِه رِه بَتِینِه.^{۳۳} وَختی اون دِ نَقَر عیسای وَری جا شیونِه، پَطْرُس عیسی رِه بَتِه: «اِسّا، چَتی خِب اَمّا ایجِه دَرَمی! بِل سِه تا ساییون بَساجیم، یته تِنِه، یته موسای سِه، یَت دِیتر هَم ایلدای سِه.» وی نَتُونِسِه دِ چی گِنِه.^{۳۴} پَطْرُسی گِب خَلّا توم نَوِه وَه گِه یته اَبَر بیمو و وِشونی سَر سایه دیم بَدّا. وَختی اَبَر وِشونی دُورِ بَتِه شاگِرْدَن یترسینِه.^{۳۵} اونَوخت اَبری جا یته چِمِر در بیمو گِه: «هَین می ریکاَنِه گِه وَرِه اِنْتخاب هاگِرْدِمِه، وی گِب گوش هادین.»^{۳۶} وَختی چِمِر قَطع بَوِه، عیسی رِه نَنها بَتِینِه. شاگِرْدَن اون موقِه اونچی ای جا گِه بَتِیونِه، هیچکس هیچی نَتِینِه.

یته دَوَبَرِه ریکا ئی شفا

^{۳۷} قَرْدای اون رُوز، وَختی عیسی کوهی جا چَر بیمونِه، جَماعَتِ زیادی وی بَتِینی سِه بیمونِه.^{۳۸} ناخوکی یته مَرْدی اَز دَحامی دِلِه داد بَزو: «اِسّا، تیجا اِلْتِماس کِمِه می ریکا گِه می تَنها وَجِه هَسِه رِه هارشی و کِمک هاکنی.»^{۳۹} ناخوکی رُوح وَرِه گِرِنِه و وی دَرجا نَعِرِه گَشِنِه و غَش کِنِه، اونجور گِه وی دِهِن کَف کِنِه و وی

تَن لَرزِه گَڤِنِه وَ سَخَتِ اِي هَمَرَا وِرِه وَلِ كِنَّه. ^{٤٠} تِي شَاگِرْدِنِي جَا اِلْتِمَاس هَاكِرْدِمِه وِرِه دِيرگا هَاكِنَن، وَلِي نَتَنِسِنِه. ^{٤١} عِيسِي جَوَاب هَادَا: «اِي مَنخَرَف وَ بِي اِيْمُونِ نَسَل، تَا كِي شِمِه هَمَرَا دَوُوْنَم وَ شِمَارِ تَحْمِلِ هَاكِنَم؟ شِي رِيكَارِه هَيِجِه بِيَار.» ^{٤٢} هَمُون مَوْقِه گِه رِيكَا دِ عِيسَايِي وَر اِيْمُو، دُو وِرِه بِنِه بَزُو وَ وِرِه غَشْغَرِي اِنْگِيتِه. وَلِي عِيسِي دُو تَشَر بَزُو وَ رِيكَارِه شَفَا هَادَا وَ وِي پِيرِي دَس بَسپَارِسِه. ^{٤٣} دِشْتِه مَرْدِن خِدَايِي بَزِرْگِي اِي جَا حِيَرَتِ هَاكِرْدِنِه.

عِيسِي دَوُمِين پَشْگُوِي دَرْبَارِه شِي بَمَرْدَن

وَلِي هَمُونجور گِه هَمِه عِيسَايِي كَارَپِي جَا هَاج وَ وَاج بَمُونَس وَنِه، وِي شِي شَاگِرْدِنِه بِيْتِه: ^{٤٤} «اَوْنِجِي گِه خَايِمِه شِمَارِ بُنَم خَب شِي خَاطِرِ بَسپَارِين: اِنْسُونِي رِيكَا رِه مَرْدِنِي دَس نَسْلِيم كِنِنِه.» ^{٤٥} وَلِي وَشُونِ وِي مَنظُورِ نَفْهَمِسِنِه، چُون وَشُونِي جَا مَخْفِي بَمُونَس وَه تَا نَفْهَمَن. وَ تَرَسِينِه هَيْنِي بَارِه هَم وَيْجَا سَوَال هَاكِنَن.

كِي هَمِه اِي جَا گَت تَرِه؟

^{٤٦} يِتِه رُوز شَاگِرْدِنِي مِين بَحْثِ بَوِه گِه وَشُونِي دِلِه كِي هَمِه اِي جَا گَت تَرِه. ^{٤٧} عِيسِي اَوْنِجِي اِي جَا گِه وَشُونِي دِلِي دِلِه دَوِه خَوَرِ دَاشْتِه، يِتِه كِچِيك وَچِه رِه بِيْتِه وَ شِي وَرِ بَشْتِه ^{٤٨} وَ وَشُونِه بِيْتِه: «هَر كِي هَيْن وَچِه رِه مِي اِسْمِي خَاطِرِي قَبُولِ هَاكِنِه، مِينِه قَبُولِ هَاكِرْدِه، وَ هَر كِي مِينِه قَبُولِ هَاكِنِه، اَوْنِيگِه مِينِه بَرَسَانِيَه رِه قَبُولِ هَاكِرْدِه. چُون شِمِه هَمِه اِي مِينِ اَوْنِي گَت تَرِه گِه هَمِه اِي جَا كِچِيكْتَرِ وُوئِه.»

هَر كِي عَلِيَه شِمَا نَوُونِ شِمِه هَمَرَايِه

^{٤٩} يُوَحْنَا بُوْتِه: «اِي اِسَا، يَنْفَرِ بَنِيْمِي گِه تِي اِسْمِي هَمَرَا دُو دِيرگا كِرْدِه، وَلِي چُون اَمِه جَا نَوِه، ثَقْلًا هَاكِرْدِمِي وِي دَم بِيرِيم.» ^{٥٠} وَلِي عِيسِي وِرِه بُوْتِه: «وِي دَم نِيرِين، چُون هَر كِي عَلِيَه شِمَا نَوُوئِه، شِمِه هَمَرَايِه.»

عِيسِي رِه رَدِ كِنِنِه

^{٥١} وَخَتِي اَوْنِ رُوزَا بَرَسِيَه گِه قَرَار وَه عِيسِي اَسْمُونِي سِه دَغِرْدِه، وِي مِصْمَمِ بَوِه گِه اَوْرَشْلِيمِ بَوْرِه. ^{٥٢} وِي پَشِ اَزِ شِي بُوْرْدَنِ چَن نَفَرِ بَرَسَانِيَه تَا يِتِه اَزِ سَامَرِينِي اَبَادِي اِي دِلِه بُوْرِنِ وَ يَجَارِه وَيْسِه ثَدَارِكِ بَوِيْنَن. ^{٥٣} وَلِي اَوْجِه اِي مَرْدِنِ

وره قبول نَکَرْدِنِه، چون دِنِسِنِه وی مِصَمَم گه اورشَلیم بوره. ^۴ وَخْتی وی شاگِردِن، یَعقوب و یوحنا، هَیْنِه بَنِیْنِه عِیسی رِه بُتِنِه: «ای آقا، خایِنی بُنِیم آسِمونی جا تَش بَبارِه و دِشْتِه وَشونِه هَلاک هَاکِنِه؟» ^۵ وَلی عِیسی دَگِرِسِه و وَشونِه تَشَر بَزو [و بُتِه: «شِما تَنُونِی کِدیْم رُوحی جا هَسَنی! ^۶ چون اِنسُونی ریکا نِیمو تا مَرْدِنی جانِ هَلاک هَاکِنِه بَلْگی بِیمو تا اونِه نِجات هَادِه.»] آزما عِیسی و وی شاگِردِن یَت دِیَر آبادی ای سِه بورْدِنِه.

بهای دِمالروپی عِیسایی جا

^۷ راهی دِلِه یَنْفَر عِیسی رِه بُتِه: «هَر جا بوری تی دِمال اِمِه.» ^۸ عِیسی وی جَوَاب بُتِه: «شالِیْشون کِلی و پَرْنِدِه ایشون لَوْنِه دارِنِه، وَلی اِنسُونی ریکا حَتّی جایی نارِنِه شی سَر بَلِه.» ^۹ عِیسی یَنْفَر دِیَر بُتِه: «مِنِه پِیْرُوی هَاکِن.» وَلی وی جَوَاب هادا: «ای آقا، بِل اوّل بورَم و بعد از هینگه می پیر بَمَرْدِه و وِرِه دَفَن هَاکِرْدِمِه بِیْتَم.» ^{۱۰} عِیسی وِرِه بُتِه: «بِل مَرْدِگُون، شی مَرْدِئِشونِ خَاک پَسپَارَن. توو وَنِه بوری و خِدایی پادشاهی ای خَوَرِ اِعْلَام هَاکِنی.» ^{۱۱} یَنْفَر دِیَر بُتِه: «ای آقا، مَن تی هَمرا اِمِه، وَلی اِجازه هَادِه اوّل شی خِنِوَادِه ای هَمرا خِدافِظی هَاکِتَم.» ^{۱۲} عِیسی وی جَوَاب بُتِه: «کسی گه شِخْم بَزوئِن شِرو هَاکِنِه و شی دِمال سَر هَارِشِه، خِدایی پادشاهی ای لِیاقَت نارِنِه.»

۱۰.

عِیسی هَفْتاد نَفَر رَسائِه

^۱ بعد از اون، عِیسای خِداوند هَفْتاد نَفَر دِیَر اِنْتِخاب هَاکِرْدِه و وَشونِه دِتا دِتا شِیجا پِشْتَر شَهر و دِیاری گه شِ دَر نَظَر داشتِه اوچِه بورِه، بَرَسانِیِه. ^۲ وَشونِه بُتِه: «مَحْصُول زیادِ، وَلی کارگَر گَم. پَس صاحاب مَحْصُولی جا بَخاین تا گارگَرِن ویشْتَری رِه مَحْصُولی سَر بَرَسائِه.» ^۳ بورِین! مَن شِمارِ هِتِی وَرکایی تَرَا وِرگِیشونی دِلِه رَسائِه. ^۴ شی هَمرا پُول و کِلوار و گُوش نَوَرِین، وَ راه دِلِه شی وَخْتِ سَلام هَاکِرْدِنی سِه تَلَف نَکِنِین. ^۵ هَر خِنِه ای دِلِه شُونِی اوّل بُئِین: «صِلَح و سَلام هَیْن خِنِه ای سَر دَوُون.» ^۶ آگِه اون خِنِه ای دِلِه کِسی اَهْلِ صِلَح و سَلام ووئِه، شِمِه صِلَح و سَلام وی سَر موئِه، وَگَرْنِه شِ شِمِیْنِه گِرْدِنِه. ^۷ اون خِنِه ای دِلِه بَمُونِین و هر چی شِمِه پَش بَشْتِنِه، بَخارِین و بَنوشِین، چون کارگَر مِسْتَحَق شی دَسْمِز. اِن خِنِه اون خِنِه نَکِنِین. ^۸ وَخْتی یَتِه شَهری دِلِه بورْدِنی و شِمارِ قبول

هاگردنه، هر چی شِمه پش بَشْتِيَه، بَخارين. ^۹ اوجِه ای مَرِيضِن شَفا هادين و بُئِن: «خدايي پادشاهي شِمَار نَزِيكِه». ^{۱۰} وَلِي هَر وَخت يِتِه شَهري دِلِه بوردني و شِمَار قَبول نَكِرْدِنِه، اُون شَهري گر و كوچه اي دِلِه بورين و بُئِن: ^{۱۱} «حَتّي آما شِمِه شَهري خاك و خُولِه گِه آمِه لينگي سَر نيشْتِه رِه، عليّه شِما هِتْكامي. وَلِي هَيْنِه دِنِن خدايي پادشاهي نَزِيكِه». ^{۱۲} دِنِن داوَرِي روز، تَحْمِلِ مِجازاتِ سُدومي شَهري سِه گِه گِناهي جا پَر وِه راحَت تَر تا اُون شَهري سِه.

«^{۱۳} وای بَر توو، ای خورزِيني شهر، وای بَر توو، ای بيت صيدايي شهر، چون اگِه مُعْجَزاتي گِه شِمِه دِلِه اَنجام بَوِه صور و صيدوني شهرابي دِلِه اَنجام وونِسِه، اوجِه اي مَرْدن خيلي پِشْتَر پلاس شي تَن كِرْدِنِه و شي سَر تيل و سَنِه و توبِه كِرْدِنِه. ^{۱۴} وَلِي داوَرِي روز، مِجازاتي تَحْمِلِ صور و صيدوني سِه راحَت تَر تا شِمِنِه. ^{۱۵} وَ توو اي گفرناحومي شهر، خيال كِتي تا آسْمون سَر گَشِي؟ نا، بَلْگي جَهْنمي دِلِه سَر نِگون ووني.

^{۱۶} آزما شي شاگردِنِه بُتِه: «هر كي شِمِه گِبْ گوش هاكِنِه، مي گِبْ گوش هاكِرْدِه، وَ هر كي شِمَار قَبول نَكِنِه، مِنه قَبول نَكِرْدِه، وَلِي هر كي مِنه قَبول نَكِنِه، اونيگِه مِنه بَر ساني رِه قَبول نَكِرْدِه.»

اون هَفْتاد نَفَرِي دَگِرِسن

^{۱۷} اُون هَفْتاد نَفَرِ خِشالي اي هَمرا دَگِرِسنِه و بُتِه: «اي آقا، تي اِسْمي هَمرا حَتّي دَوِيشون هم آمِه جا اِطاعت كِنِه». ^{۱۸} عيسي وِشونِه بُتِه: «مِن شيطانِ بَنِيْمِه گِه هَتِي بَرقي تَرَا اِسْموني جا جِر گَفِنِه. ^{۱۹} اَسا شِمَار اِقتدار دِمِه گِه مارِيشون و عَقربِيشون شي لينگي بِن لِه هاكِنِن و دِشْمَنِي دِشْتِه قَوْتِ از بِن بَوَرِن، وَ هِيچ چي شِمَار اَسِيب نَرِسانِه، ^{۲۰} وَلِي هَيْنِسِه خِشحالي نَكِنِن گِه پَلِيد ارواح شِمِه جا اِطاعت كِنِه، بَلْگي هَيْنِسِه خِشال ووئِن گِه شِمِه اِسْم اِسْموني دِلِه بَنوشت بَوِه.»

^{۲۱} هَمون دَم، عيسي روحِ القُدسي دِلِه شاد بَوِه و بُتِه: «اي پير، اَسْمون و رَمي اي صاحاب، تَرِه شُكْر كَمِه گِه هَيْن چِزارِه حَكِيمِن و عاقِلِنِي جا قايم هاكِرْدِي و كِچِيك وَجِيلِه ايشوني سِه آشكار هاكِرْدِي. اَرِه، اي پير، چون هَيْن اُون چِيزِي وِه گِه تَرِه خِشال كِرْدِه. ^{۲۲} مي پير هَمِه چِرِه مي دَس بَسپارِسِه. هِيچكي نَتَوْنِه رِيكا كِيه بَجَز پير، وَ هِيچكي نَتَوْنِه پير كِيه بَجَز رِيكا، وَ اَونانِيگِه رِيكا بَخاد پير وِشوني سِه آشكار كِئِه.»

^{۲۳} آزما تنیای دِلِه، شی شاگردِنه هارشیه و بُتِه: «خِش بِحالِ شِما گه هَین چیزاره وینی. ^{۲۴} چون شِمارِ گِمه خِیلی از پیغمبرَن و پادشاهِن آرزو داشتنِه اونچی گه شِما وینی ره بویئن و نئینه، و اونچی گه شِما اِشنِی ره بَشْنَن و نِشْنِسه.»

خِب سامری ای مَثَل

^{۲۵} یِتِه روز یِتِه از توراتی علما پرسا تا هَین سوالی هَمرا عیسی ره آزمود هاکنِه. بُتِه: «ای اِسا، چی هاکنَم تا زندگِیه اَبَدی ره بَدَس بیازم؟» ^{۲۶} عیسی وی جواب بُتِه: «توراتی دِلِه چی بَنوشت بَوِه؟ اونِی جا چی فَهمنی؟» ^{۲۷} جواب هادا: «خِداوند شی خِداره دِشْتِه شی دِل و دِشْتِه شی جان و دِشْتِه شی قَوّت و دِشْتِه شی فِکری هَمرا دوس دار، و ”شی هَمساده ره هتی شی جانی تَرا دوس دار.“» ^{۲۸} عیسی وِره بُتِه: «دِرس جواب هادایی. هَینه بجا بیار گه زندگِی ره دارنِی.» ^{۲۹} وَلِی وی شی توجیه هاگردَنی سِه عیسانی جا پُرسِیه: «می هَمساده کیه؟» ^{۳۰} عیسی وی جواب بُتِه: «یِتِه مَرَدی اورشلیمی جا آریحایی شهرِی سِه شِیه. راهی دِلِه راهزنی دَس دَکِتِه. وِشون وِره لخت هاگردَنه و کِتک بَزونِه، و وِره نیمه جان ول هاگردَنه و بورَدنه. ^{۳۱} از قضا مَعَبَدی یِتِه کاهِن اوچه ره رَد وونِسه. وَلِی وَختی وی چش اون مَرَدی ره بَخارده، شی راه ره ول هاگردِه و راهی اون دَسی جا بورَدِه. ^{۳۲} هَمینجور هَم، مَعَبَدی یِتِه خادِم هَم اوچه ره رَد وونِسه. وی وَختی اوچه بَرسِیه و اون مَرَدی ره بَنِیه، شی راه ره ول هاگردِه و راهی اون دَسی جا بورَدِه. ^{۳۳} وَلِی یِتِه مِساَفِر گه سامری وه وَختی اوچه بَرسِیه و اون مَرَدی ره بَنِیه، وی دِل وِسه بَسوْتِه. ^{۳۴} پَس وی وَر بورَدِه و وی رُخمی سَر شَراب بَرِیختِه و روغن بَمالِسه و دَوَسّه. آزما وِره شی خَری سَر سوار هاگردِه و یِتِه مِساَفِر خِینه ای دِلِه بَوَرَدِه و وِیجا پَرستاری هاگردِه. ^{۳۵} قَرَدای اون روز، صاحب مِساَفِر خِینه ره دِ دینار گه دِ روز کارگری دَسِمِزی اَنّا وه هادا و بُتِه: ”هَین مَرَدی ای جا پَرستاری هاکن و اگه اَزین وِیشتر خَرچ هاگردی، آزما دِ گِردِمِه تِرِه دِمِه.“ ^{۳۶} اَسا تِی نَظَر هَین سِه تایی دِلِه، کِدیَم یِتِه اون مَرَدی گه راهزنی دَس دَکِت وه ای هَمساده وه؟» ^{۳۷} اون عالِم جواب هادا: «اونیگه وِره رَحَم هاگردِه.» عیسی بُتِه: «بور و توو هَم آتی هاکن.»

مارتا و مریم

^{۳۸} وَختی راهی دِلِه دِ شیونِه، یِتِه آبادی ای سِه بَرسِینه. اوچه یِتِه زَنا گه وی

اسم مارتا وه عیسی ره شی خینه دَعَوَت هاکرده. ^{۳۹} مارتا یته خاخر داشته گه وی اسم مَریم وه. مَریم عیسا ی لینگ وَر نِیشت وه و وی گِب گوش داوه. ^{۴۰} وَلی مارتا سَخْت پذیرایی ای مَشغول وه، مارتا عیسا ی وَر بيمو و بُتِه: «ای آقا، تیسِه مِهَم نیه گه می خاخر مینه پذیرایی ای دِلِه تَنها بَشْتِه؟ وِرِه بُو مینه کِمک هاکنِه!» ^{۴۱} وَلی عیسا ی خداوند جواب هادا: «مارتا! مارتا، توو خیلی چیزایی سه شِرِه پَریشون و نِگرون کِتی. ^{۴۲} آسا اونگه یچی اَهَمیَّت دارنه، مَریم خِب چیره اِنْتِخاب هاکرده گه ویجا بَتِیت نُوونه.»

۱۱

عیسی دِعا هاکردنه شی شاگردنه یاد دِنه

ایته روز عیسی یجا دِ دِعا کِرده. وَختی وی دِعا نُوم بَوِه، یته از وی شاگردن وِرِه بُتِه: «ای آقا، دِعا هاکردنه اَماره یاد هاده. هَمونجوری گه یحیی شی شاگردن یاد هادا.» ^۲ عیسی وِشونه بُتِه: «هر وَخت دِعا کِنی، بُئِن:

”ای پیر،

تی اسم مَقْدَس ووئه،

تی پادشاهی بیه.

^۳ اَمِه هر روز نون هر روز اَماره هاده.

^۴ اَمِه گِناهِن بَبخش،

چون اَمّا هَم هَمه ی اونانیگه اَماره مَدیونِه ره بَخِشِمی.

اَماره آزمودی دِلِه نیار.“

^۵ اَزما وِشونه بُتِه: «کِدیم یته از شِما رَفقی دارنه گه نِصِف شو وی وَر بوره و بُتِه: ”ای رَفق، سه تا نون مینه قَرَض هاده؛ ^۶ چون یته از می رَفِقن سَفری جا بَرَسِیه و هیچی نارمه وی پِش بَلَم.“ ^۷ وَ وی خِنه ای دِلِه جواب هاده: ”مینه رَحمت نَدِه. دَر کَلِیه و می وَچیلِه می هَمرا لای دِلِه دَرِنه. نَتَمِه لای جا پَرِسَم و یچی تَرِه هادَم.“ ^۸ شِمار گِیمه حتّی اگه شی رَفقی سه نِرسِه و وِرِه نون نَدِه، وی اِصراری خا طری اِرِسِنه و هر چی نیاز دارنه ره وِرِه دِنه.

«^۹ پَس شِمار گِیمه، بَخاین گه شِمار هادا وونه؛ بَگردین گه اِنگیرنی؛ دَر بَزَنین گه دَر شِمنِه په وونه. ^{۱۰} چون هر کی بَخاد، بَدَس اَرَنه؛ وَ هر کی بَگرده، اِنگیرنه، وَ هر کی دَر بَزَنه، دَر وِیسه په وونه. ^{۱۱} کِدیم یته از شِما پِرن، اگه وی ریکا ویجا ماهی بَخاد، یته مار وِرِه دِنه؟ ^{۱۲} یا اگه مِرغِنه بَخاد، یته عَقَرَب وِرِه دِنه؟ ^{۱۳} پَس

اځه شِما ګه اَټی بَد ذاتی دِنی ګه وِنه شی وِچیله ره خِب چی هادین، چَټی ویشتر شِمه اَسْمونی پیر روح اَلْقُدُس هر کی ګه ویجا بَخاد، بَخشینه.»

عیسی و بعلزبول

١٤ ټیګش عیسی یتِه لال دُو یَنقَری جا دیرګا هاګرډه. وختی دُو دیرګا بورډه، لال مَردي بَتِيسِه ګب بَزنه و مَردين بهت هاګرډه. ١٥ وَلی بَعْضیا بُتِنه: «وی دویشونه بعلزبولی کِمکی هَمرا ګه دویشونی رَئیس دیرګا کِنه.» ١٦ بَقیه هم هَین نَیت ګه وره اَزمود هاګین ویجا یتِه اَسْمونی نِشونه بَخایسینه. ١٧ عیسی وِشونی فِکر بَخوَنِسِه و وِشونه بُتِه: «هر مَمَلِکتی ګه شی علیه د دَسِه بَوون، نابود وونه، و هر خِنه ای ګه وی دِلِه د دَسِگی دَوون، پاچینه. ١٨ اځه شَیطان هم شی علیه د دَسِه بَوون، چتی وی مَمَلِکت پا بَرجا موته؟ چون ګیننی مَن دویشونه بعلزبولی کِمکی هَمرا دیرګا کَمه. ١٩ اځه مَن بعلزبولی کِمکی هَمرا دویشونه دیرګا کَمه، شِمه شاګرډن کِنی کِمکی هَمرا اوانانه دیرګا کِنه؟ پَس وِشون، شِمنه داوړی کِنه. ٢٠ وَلی اځه مَن خِدایي قَوْتی هَمرا دویشونه دیرګا کَمه، پَس هَین نِشون دِنه خِدایي پادشاهی شِمار بَرسِیه. ٢١ وختی یتِه قَد دار مَردي ګه کامِلا مَسَلَح شی کاخی جا مَحافِظَت هاګینه، وی اَموال در اَمان موته. ٢٢ وَلی وختی یَنقَر ویجا قَد دارتر وره حَمِلِه هاګینه، وره شِکست دِنه و سِلاحی ګه اون مَردي وی سَر بالِسه ره ویجا ګیرنه و دِشْتِه وی دارایی ره تاراج کِنه. ٢٣ هر کی می هَمرا نِیه، علیه مِنه، و هر کی می هَمرا جَم نَکِنه، تار و مار ساچینه.

٢٤ «وختی پَلید روح یَنقَری جا دیرګا ینه، خِشک و بَرهوت جاپی دِلِه شونه تا یتِه جا شی اِستراحتی سه بَنگیره. وَلی چون نَنگیرنه شی هَمرا ګِنه: ”اون خِنه ای سه ګه ویجا بيمومه، ګرډمه.“ ٢٥ و وختی اوچه رَسنه و اون خِنه ره ساچه بَزِه و تمیز ویننه، ٢٦ شونه و هَفَت تا روح شيجا بدتره اَرنه و همه با هم دِلِه شوننه و اوچه ساکن ووننه. اون وخت اون آدمی عاقبت وی اَوَل ګشی جا هم بدتر وونه.»

٢٧ وختی ګه عیسی هَین ګبیشونه ګِته، یتِه رَنا اَزدحامی دِلِه شی صِدا ره پَلَن هاګرډه و بُتِه: «خِش بِحالِ ماری ګه تره دِنیا بیارډه و تره شیر هادا.» ٢٨ وَلی عیسی وی جَواب بُتِه: «خِش بِحالِ اوانانیکه خِدایي ګلام اِشُننه و اونه بجا اَرنه.»

یونس پيغمبری نِشونه

^{۲۹} وختی گه ازدحام زیاد ووښه، عیسی بڼه: «هین نسلې مړدن چټی شروږنه، وشون یته نشونه خایننه! ولی نشونه ای وشونه هادا نوونه، جز یونس پیغمبری نشونه. ^{۳۰} چون همونجور گه یونس نینوای مړدنی سه نشونه وه، انسونی ریکا هم هین نسلې سه نشونه وونه. ^{۳۱} داوری روز، جنوبی ملکه هین نسلې همرا اړسینه و وشونه محکوم کته، چون وی دنیایي اون سړی جا بیمو تا سلیمونی حکمت پشنه، آسا اونیکه ایجه دره سلیمونی جا گت تره. ^{۳۲} نینوای مړدن داوری روز هین نسلې همرا اړسینه و وشونه محکوم کینه، چون وشون یونسی موعظه ای خاطری توبه هاگردنه، آسا اونیکه ایجه دره یونسی جا گت تره.

شمه تنی لمپا

«^{۳۳} هیچکی لمپای گه شی استفاده ای سه روشن هاگردنه ره ای آمباری ای دله نگردانه، بلگی لمپا ره پایه ای سرالنه تا هر کی دله بیه روشنایي ره بویه. ^{۳۴} تی چش، تی تنی لمپاڼه. آکه تی چش سالم ووته، دشته تی وجود روشن وونه. ولی آکه تی چش فاسد ووته، دشته تی وجود تاریکی گیرنه. ^{۳۵} مواظب واش نکنه اون نوری گه تی دله دره، تاریکی ووته. ^{۳۶} آکه دشته تی وجود روشن ووته و هیچ تاریکی ای اونی دله دنیوون، اونوخت هتی موقه ای گه لمپای نور تره تابنه، دشته تی وجود روشنایي دله خاینه دوون.»

وای بر علمای فریسی و توراتی مَلَمین

^{۳۷} وختی عیسی شی گب توم هاگردنه، یته از علمای فرقه فریسی وړه غذایی سه دعوت هاگردنه. پس عیسی وی خینه بورده و هنیسته. ^{۳۸} ولی وختی فریسی بڼیه عیسی شی دس پش از غذا نشورده، خیلی تعجب هاگردنه. ^{۳۹} اونوخت عیسای خداوند وړه بڼه: «شما فریسن پشقاب و پیاله ای دیرگا ره تمیز کینی، ولی وی دله طمع و بدی ای جا پره! ^{۴۰} ای نادونن، مکه اونیکه دیرگا ره بساته، دله ره هم نساته؟ ^{۴۱} پس اون چیزایي جا گه شی دلی دله دارنی صدقه هادین و وینی گه همه چی شمنه پاک.»

«^{۴۲} وای بر شما ای علمای فریسی! شما نعنّا و شفید و همه جور سبزی ای جا ده به یک دینی، ولی عدالت ندید گیرنی و خدایي محبتی جا غافلنی. هین هم وسه بجا آرډنی و اوانه هم یادی جا نورډنی. ^{۴۳} «وای بحال شما ای علمای فریسی! چون دوس دارنی عبادتگاهی دله بهترین جا هنیشین و مړدن کوچه

بازاری دِلِه شِمَارِ سَلامِ هَاكِئَن. ^{۴۴} وای بَر شِما! چُون شِما بی عَلامَتِ قَبرِشونِه موئنی گِه مَرَدَن نئونِه و اونِی سَر راه شونِه.»

^{۴۵} یِتِه از توراتی مَلَمین عیساوی جَوَاب بُتِه: «اِسا، توو هَین گِی هَمرا اَمارِه هَم توِهین کِتی.» ^{۴۶} عیسی بُتِه: «وای بر شِما هَم، ای توراتی مَلَمین، چُون مَرَدِنی دوش سَنگِین بارِ اِلِی، ولی شِ حاضرِ نینی کِمکی سِه حَتّی شی آنگیسِ باری بِن بِلَین. ^{۴۷} وای بر شِما، چُون وِسِه پیغمبَرِنی گِه شِمِه پیرنی دَس بَمَرَدِنِه، مَقبَرِه ساجِنی! ^{۴۸} پس شِما شی پیرنی شاهِدینی و وشونی کارِ تایید کِنی. وشون پیغمبَرِن بَکوشَتِنِه و شِما وشونی مَقبَرِه ره ساجِنی. ^{۴۹} هَینِسِه خِداپی حِکمت گِنِه ”مِن وشونی سِه پیغمبَرِن و رَسولِن رَسامّه. ولی وشون بَعْضیا ره کِشِنِه و بَعْضیا ره شَکَنجِه دِنِه،“ ^{۵۰} تا دِشْتِه پیغمبَرِنی گِه وشونی خون از خَلَقَتِ دِنیا تا آلَن بَرِیخت بَوِه، هَین نَسلی گِردَن دَوون - ^{۵۱} از هابیلی خون تا زَکریا گِه وی خونِ قروونگاه و مَحرابی مِین بَرِیختِنِه. آرِه، شِمَارِ گِیْمِه هَین نَسَل دِشْتِه هَینِی سِه حِساب پس دِنِه. ^{۵۲} «وای بر شِما ای توراتی مَلَمین! چُون شِما حَقِیقَتِ مَرَدِنی جا قایم کِنی، نا شِ اونِه قَبول دارِنی نا اِلِی دیگرونی گِه خاينِه، اونِه ایمون بیارِن.» ^{۵۳} وَختی عیسی دیرِگ بورَدِه، توراتی مَلَمین و عِلْمای فِرْقِه فَرِیسی بَدجور ورِه فِشار آرَدِنِه و تَقْلّا کِرَدِنِه ورِه تَحْرِیک هَاکِئَن خِیلی چیزای بارِه گَب بَزَنِه. ^{۵۴} وَ مَثَل وِنِه عیساوی تِکی جا یِتِه گَب در بیه تا شِ وی گِی هَمرا ورِه تِلِه دیم بَدِن.

۱۲

فَرِیسی خَمیرمایِ جا دوری هَاکِئِن

^۱ هَمون موقّه هِزارِن نَفَر جَم بَوْنِه جورِگِه هَمدیرِ لینگ و لَو گِیْتِنِه. عیسی اَوَّل شی شاگِردِنی هَمرا گَب بَزو و بُتِه: «عِلْمای فِرْقِه فَرِیسی ای خَمیرمایِ جا گِه دُرُوئیه، دوری هَاکِئِن. ^۲ هِیچ قایم هَاکِرَدِه چی ای دَنیه گِه مَعْلوم نَوون، وَ هِیچ جاهاذا چی ای دَنیه گِه بَرَمَلّا نَوون. ^۳ اونچی تاریکی ای دِلِه بُتِی، روشنایِ دِلِه بَشَنس وونِه، وَ اونچی دَوَسِه ذَری پِشت یِواشک بُتِی، خِنِه ای بومی سَر اعلام وونِه.

«^۴ می رَفِقِن، شِمَارِ گِیْمِه اونانی جا گِه بَنَنِه فقط شِمِه تَن بَکوشِن و بَعَدِ اون دِ نَنَنِه کارِ دِیبری هَاکِئِن تَرَسین. ^۵ ولی شِمَارِ هِشدار دِمِه وِنِه کِنی جا بَترَسین: ویجا بَترَسین گِه بَعَد اونگِه بَکوشَتِه اِقتدار دارِنِه جَهَنمی دِلِه دیم بَدِه. آرِه، شِمَارِ گِیْمِه ویجا بَترَسین. ^۶ مَکِه پَنج تا میچکا ره دِ قَرَن نَروشنِه؟ با هَین وجود، خِدا

حتیٰ یتہ از اوانہ یادی جا نوره. ^۷ حتیٰ دِشْتِه شِمِه سَری می هَم بِشمارِسِه. پَس تَرسین؛ چون شِمِه اِرزش هزارن میچکای جا ویشترِه.

«^۸ شِمَارِ گِمِه، هر کی مَرَدنی وَر اِقْرار هاکنِه می دِمالروئِه، اِنسونی ریکا هم وَرِه خِدایِ فِرِشتِگونی وَر اِقْرار کَنه. ^۹ وَلی هر کی مِنْه مَرَدنی وَر اِنکار هاکنِه، مِنْ هَم خِدایِ فِرِشتِگونی وَر وَرِه اِنکار کَمه.

^{۱۰} هَر کی عَلِیه اِنسونی ریکا گبی بَزنِه، آمَرزیده وَونِه، وَلی هر کی رُوحِ القُدسِ کِفر بُئِه، آمَرزیده نُوونِه. ^{۱۱} وَختی شِمَارِ یَهُودِیْ عِبَادَتگاه و حاکِمین و اوانانِگه اِقتِدار دارِنه ای وَر وَرِنِه، نِگرون نُووئین گه چتی شِیجا دِفاع هاکنین یا چی بُئین، ^{۱۲} چون هَمون موقِه رُوحِ القُدسِ اونچی گه وَنِه بُئینه، شِمَارِ گِنِه.»

نادون پولداری مَثَل

^{۱۳} ناخوکی یَتَفَر جَماعتی مین وَرِه بُئِه: «اِسا، می برار بُو می پیری اِرث می هَمرا رَسد هاکنِه.» ^{۱۴} وَلی عِسی وَرِه بُئِه: «ای مَرَدی، کی مِنْه شِمِه مین اِرث رَسدِگَر هاکِرِدِه؟» ^{۱۵} عِسی مَرَدِنِه بُئِه: «هوشیار ووئین و حِرص و طَمعی جا دوری هاکنین، چون آدمی ای زندگی هَینه رَبط نارِنِه گه وی دارایی چتی زیاده.» ^{۱۶} آزما هَین مَثَلِ وَشونی سِه بیارِدِه: «یتِه پولدارِ مَرَدی ای زَمی خِیلی مَحصول بیارِدِه. ^{۱۷} اون مَرَدی شی هَمرا بُئِه، ”چی هاکنَم، چون جاپی نارمه شی مَحصول اَمبار هاکنَم؟“ ^{۱۸} آزما بُئِه: ”بِفَهْمِسمِه چی وَنِه هاکنَم! شی اَمبارِشونِه لی دِمِه و اَمبارای گت تری ساجِمِه، وَ دِشْتِه گَنَم و شی اَموالِ اوانانی دِلِه اَمبار کَمه. ^{۱۹} آزما شی جانِ گِمِه، ای می جان، خِیلی سالی سِه اَموالِ جَم هاکِرْدی. اِسا اَروم بئیر، بَخار و بَنوش و خِش واش.“ ^{۲۰} وَلی خِدا وَرِه بُئِه: ”ای نادون! هَمین اَمشو تی جانِ تیجا گیرِنِه. پَس اونچی جَم هاکِرْدی کِنی وَونِه؟“ ^{۲۱} هَین عاقِبَتِ کَسِیه گه شِیسه مال و مَنال جَم کَنه، وَلی خِدایِ سِه پولدار نِه.»

نِگرون نُووئین

^{۲۲} آزما عِسی شی شاگِرْدِن بُئِه: «شِمَارِ گِمِه، شی زندگی ای سِه نِگرون نُووئین گه چی بَخارین، وَ نا شی تَی سِه گه چی دَکَنین، ^{۲۳} چون زندگی خِدایی جا وَ تَن لیواسی جا مَهْمَتَرِه. ^{۲۴} گَشکِیتِشونِ بَوینین: نا کارِنِه و نا دِرُو کِنِنِه، نا اَمبار دارِنِه و نا جایی گه اَمبار هاکنن، با هَین وجودِ خِدا وَشونِه روزی دِنِه. وَ شِما چنی هَین پَرَنِدِه ایشونی جا بارزِشترِ هَسَنی! ^{۲۵} کی شِمِه مین بَئِنِه نِگرونی ای هَمرا، یَذِرِه شی عِمَرِ زیاد هاکنِه؟ ^{۲۶} پَس، اگه هَین کِچیکِ کارِ تَننِی هاکنین، چِیسه کارای

ديري نِگروني؟^{۲۷} سوسنیشونه هارشين چتي سر گَشينِه، نا زَحَمَت گَشينِه و نا ريسينِه. شِمَار گِمِه حَتّی سَلِيمُون پادشاه هم دِشْتِه شِي جَلال و شَكوهي هَمرا وِشوني يَتّه اِي آنا هم بَزَك نَوِه.^{۲۸} پَس اگِه خِدا صَحرايِ واش گِه اَمِرز دَرِه و قَردا تَنيري دِلِه ديم بَدَا وونِه رِه، هَينجور بَزَك كِئّه، چَتّي وِيشَتَر شِمَار بَزَك كِئّه، اِي كم ايمونيَشون! ^{۲۹} پَس هَيني دِمَال دَنيوئين گِه چي بَخارين و يا چي دَكينين، هَيني نِگرون نَووئين، ^{۳۰} چون هَين دِنيايِ خدانشناس مَرِدن هَين چيزايِ دِمَال دَرِنِه، وَلِي شِمِه پير گِه اَسِموني دِلِه دَرِه دِئّه گِه شِما دِشْتِه هَين اِحتياج دارِنِي. ^{۳۱} پَس شِما وِي پادشاهي اِي دِمَال دَووئين، گِه دِشْتِه هَين هَم شِمَار هادا وونِه. «^{۳۲} اِي كِچِيك گَلّه، تَرَسين، چون شِمِه اَسِموني پيري خِشالي هَينه گِه پادشاهي رِه شِمَار هادِه. ^{۳۳} اونچي دارِنِي رِه بَروشين و فَقيرِنِه هادين؛ شيسِه پول كيسِه اِي دِرَس هاكِنين گِه نَپيسِه و گنجي اَسِموني دِلِه گِه تُوَم نَوونه، جايِ گِه نا دِز وِرِه دِرِنِه و نا لِمِك وِرِه از بِن وِرِنِه. ^{۳۴} چون هر كِجِه شِمِه گنج دَوون، شِمِه دِل هَم اوجِه دَرِه.

آماده ووئين

«^{۳۵} شِي گَمَر دَونين و خِدَمَتِي سِه آمادِه ووئين، وَ شِي لَمپارِه روشن دارين. ^{۳۶} اوناني تَرَا ووئين گِه اِنْتَظار گَشينِه وِشوني اَرَباب عَرُوسي اِي جَشني جا دَگَرِدِه، تا وَختي راهي جا رَسِنِه و دَر زَنّه، دَرجا دَر وِيسِه پِه هاكِنين. ^{۳۷} خِش بِحالِ نوگَرِنِي گِه وَختي وِشوني اَرَباب گَرِدِنِه، وِشونِه وِيشار و هوشيار بَوِينِه. حَقِيقَتَن شِمَار گِمِه، وِي شِي خِدَمَت هاكِرْدَنِي لِيواسِ كِئّه و وِشونِه سِفَرِه اِي سَر نِيشانّه و اِنِه وِشوني جا پَذيرايِ كِئّه. ^{۳۸} خِش بِحالِ اون نوگَرِنِي گِه وَختي وِشوني اَرَباب اِنِه، خواه نِصْف شُو ووئِه و خواه سِه صَبَح، وِشونِه وِيشار و هوشيار بَوِينِه. ^{۳۹} «وَلِي هَينه دِئِن اگِه صاحب خِنِه دِنِسِه دِز چِه ساعَتِي خاينِه بِيه، نِشْتِه وِي خِنِه اِي جا دَرِي هاكِنين. ^{۴۰} پَس شِما هم آمادِه ووئين، چون اِنسونِي رِكا اون موقّه اِي گِه اِنْتَظار نارِنِي اِنِه.»

^{۴۱} پَطْرُس بَپْرَسِيه: «آقا، هَين مَثَلِ اَمِنِه بياردِي يا هَمِه اِي سِه؟» ^{۴۲} عيسايِ خِداوند جَوَاب هادا: «پَس اون دانا و وَفادارِ مَواشِر كِيه گِه وِي اَرَباب شِي خِنِه اِي نوگَرِنِي سَر پَرَسِي رِه وِرِه هادا تا اوناني سَهْمِيه خِرَاكِ بِموقّه وِشونِه هادِه؟ ^{۴۳} خِش بِحالِ اون نوگَرِي گِه وَختي وِي اَرَباب اِنِه وِرِه كاري سَر بَوِينِه. ^{۴۴} حَقِيقَتَن شِمَار گِمِه، دِشْتِه شِي دارايِ رِه وِي دَس دِنِه. ^{۴۵} وَلِي اگِه اون نوگَر شِي وَر بُئِه

”می آریابی بیموئن دیر بوه،“ نوگرن و کلفتین آذیت و آزار هاکنه و بخاره و بنوشه و عیاشی هاکنه،^{۶۷} وی آریاب روزی گه انتظار نارنه و ساعتی گه ویجا خور نارنه اینه و ویره دیشقه کئه، و ویره یجا رسائه گه خیانتکارین برسانیه.

«^{۶۸} اون نوگری گه شی آریابی خاسه ره دئه و با هین وجود شره اوئی آنجایی سه آماده نکئه، بدجور مجازات وونه.^{۶۹} ولی اونیکه شی آریابی خاسه ره نئونه و کاری کئه گه تنبیهی سزاواره، کمتر مجازات وونه. هر کی ره ویشتر هادا بوون ویجا ویشتر هم درخاس وونه، و هر کی ره گه ویشتر بسپارس بوون، ویشتر هم ویجا طلب وونه.

جدایی

«^{۷۰} مین بیمومه تا رمی ره تش بکشم، ای کاش تا آلن تش بیت وون! مین غسل تعمیدی دارمه گه وینه اونیه بیرم و تا اون انجام بوون چئی فشاری بن درمه.^{۷۱} گمون کینی بیمومه تا رمی ای سر صلح و آشتی بیارم؟ نا، بیمومه جدایی دیم بدم.^{۷۲} آزین بعد، خنواری گه پنج نفرنه وشونی مین جدایی کفینه، سه نفر علیه د نفر و د نفر علیه سه نفر.^{۷۳} وشونی مین جدایی کفینه، پیر علیه ریکا و ریکا علیه پیر، مار علیه کیجا و کیجا علیه مار، شی مار علیه غروس و غروس علیه شی مار.»

«^{۷۴} آزما عیسی جماعت بته: «وختی ویننی مغربی جا ابریشون اینه درجا گینی: وینه “وارش بیه،” و همونجور هم وونه.^{۷۵} وختی جنوبی جا واژنه گینی: “هوا خاینه گرم بوون،” و همونجور هم وونه.^{۷۶} ای دروئن! شما گه آسمون و رمی ای وضعیتی تعبیر هاگردن دئی، حتی نئینی هین رمونه ای وضعیتی تعبیر هاکنین؟

«^{۷۷} چه شی اونچی ای باره گه دیرسه داوری نکینی؟^{۷۸} وختی خلا شی شاکی ای همرا قاضی ای ور شونی، تقلا هاکن راهی دله وی همرا آشتی هاکنی، نکینه وی تیره قاضی ای ور بکشائه و قاضی تیره مأموری دس هاده، و مأمور هم تیره زیندونی دله دیم بده.^{۷۹} تیره گیمه دن تا قرن آخر ندی، هیچ جور زیندونی جا دیرگا نیئی.»

^۱همون موقه، چن نفر جماعتی دله عیسی ره جلیلینی جا خور هادانه گه پیلاؤس وشونه قروونی هاگردنی موقه قتل عام هاگرد وه، جوریکه وشونی خون قروونی ایشونی خونی همرا قاطی بوه وه. ^۲عیسی اونانی جواب بته: «گمون کینی چون اون جلیلین هین روز دچار بونه، دشته دیتر جلیلینی جا گناهکارتر ونه؟ ^۳شمار گیمه هینجور نیه. بلگی اگه توبه نکین، دشته شما هم هلاک وونی. ^۴و یا گمون کینی اون هیجده نفر گه سیلوامی برج وشونی سر لی بخارده و وشونه بکوشته، اورشلیمی دیتر مردنی جا خطاکارتر ونه؟ ^۵شمار گیمه هینجور نیه. بلگی اگه توبه نکین، دشته شما هم هلاک وونی.»

بی میوه آنجیل داری مثل

آزما عیسی هین مثل بیارده: «یته مردی شی باغی دله آنجیل دار دکاشته. وختی خایسه وی میوه ره بچینه، هیچی ننگیته. ^۷پس شی باغبون بته: "هارش سه ساله هین آنجیل داری ور ایه گه ویجا میوه بچینم، ولی هیچی ننگیرمه. اونیه بورین، دچه زمی هدر بوره." ^۸ولی باغبون جواب هادا: "آقا، بل یه سال دیتر هم بمونه، من وی دور گمه و اونیه کود دمه. ^۹اگه سال دیتر میوه بیارده گه هیچ، اگه نیارده آزما اونیه بورین."»

یته علیل زناپی شفا

^{۱۰}یته مقدس شنبه روز، عیسی یته از یهودینی عبادتگاهی دله تعلیم داوه. ^{۱۱}اوجه یته زنا دوه گه یته روح هیجده سال وره علیل هاگرد وه، جوریکه قوزن بوه وه و اصلاً نتینسه راس هرسه. ^{۱۲}وختی عیسی وره بئییه، وره شی گفا بخونسه و بته: «ای زن، توو شی هین علیلی ای جا آزاد بوه ای!» ^{۱۳}آزما عیسی شی دس وی سر بشته و اون زنا درجا راس هرسا، خداره پرسش هاگرد. ^{۱۴}ولی عبادتگاهی رئیس از هینگه عیسی شنبه روزی دله شفا هادا وه، عصبانی بوه و مردنه بته: «شش روز کار هاگردنی سه دارنی. اون روزایی دله بیئین و شفا ییرین، نا شنبه روزی دله.» ^{۱۵}عیسای خداوند وی جواب بته: «ای دروئن! هیچکدیم از شما شنبه روزی دله شی گو یا خر کیمی جا واکینه تا او هادانی سه دیرگا بوره؟ ^{۱۶}پس مگه نسه هین زناره گه ابراهیمی کیجائه و شیطان هیجده سال وره اسیر هاگرد وه ره، شنبه روزی دله هین بندی جا آزاد هاگردن؟» ^{۱۷}عیسی وختی هینه بته، وی مخالفن همه شرمنده بونه، ولی دشته ازدحام اون همه پرشکوه و عجیب کارایی جا خشالی هاگردنه.

خردلی تیم و خمیرمای مَثَل

^{۱۸} عیسی آزما بُتِه: «خِداپی پادشاهی چیره مونّه؟ اونِه چی ای هَمرا مقایسه هاکِنِم؟» ^{۱۹} هتی خردلی تیمه مونّه گه یتِه مردی اونِه بیتِه و شی باغی دِلِه دکاشته. اون تیم سَرِکَشیه و دار بَوِه. جورِیگه آسمونی پَرِنده ایشون بیمونِه و وی شاخه بالی سَرِکی بَسائِنِه. ^{۲۰} آئی هَم بُتِه: «خِداپی پادشاهی ره چی ای هَمرا مقایسه هاکِنِم؟» ^{۲۱} هتی خَمیرمای تَرائِه گه یتِه زُنا اونِه بیتِه و سِه تا مَتَر آردی هَمرا قاطی هاکِرده تا دِشْتِه خَمیر وَر بيمو.»

تَنگِ دَر

^{۲۲} عیسی اورشليمی راهی دِلِه، شَهرا و آبادی ای دِلِه شیوه و تَعْلیم داوه. ^{۲۳} هَمون موقّه، يَنْقَر وِیجا بېرسِيه: «ای آقا، اونانِیگه نِجات گیرنه گِمِنِه؟» عیسی وشونِه بُتِه: ^{۲۴} «تَقْلّا هاکِنین تا تَنگِ دَری جا دِلِه بورین، چون شِماری گِمِه، خِیلیا تَقْلّا کِنِنِه تا دِلِه بورین، وَلی نَتْنِنِه. ^{۲۵} وَختی صاحب خِنِه پِرِسِه و دَرِ دَوْنِه، دیرگا اِسْنی و دَرِ کِیْنی و گِیْنی: “آقا، دَرِ آمِسِه پِه هاکِن!” وَلی وی جَوَاب دِنِه: “شِماری نِشْناسِمِه، نَتومِه کِجائینی.” ^{۲۶} اون موقّه شِما گِیْنی: “آما تی هَمرا بَخارْدِمی و بَنوشیمی و توو آمِه گر و کوچِه ای دِلِه تَعْلیم داوئی.” ^{۲۷} اون موقّه وی شِماری گِنِه: “شِماری گِمِه؛ شِماری نِشْناسِمِه، نَتومِه کِجائینی. ای دِشْتِه شِما گِه بَدکارِی، میجا دور بَووئین.” ^{۲۸} آزما اوچِه بِرِمِه دَرِه و دَتْن ترسی جا هیگَش خارِنِه، وَختی گِه اِبْراهِیم و اِسْحاق و یعقوب و دِشْتِه پِیغمبَرِی خِداپی پادشاهی ای دِلِه وِیْنی، وَلی شِ شِما دیرگا دَرِی. ^{۲۹} مَرْدِن شَرْق و غَرْب و شِمال و جَنوبی جا اِنِه و خِداپی پادشاهی ای سِفرِه ای سَر نِیْشِنِنِه. ^{۳۰} اَرِه، دَرِنِه آخِرینایي گِه اوّل وونِه و اوّلینایي گِه آخِر.»

عیسایي ماتم اورشليمی سِه

^{۳۱} هَمون موقّه، چَن نَفَر از عِلْمای فِرْقِه فَرِیسی عیسایي وَر بيمونِه و بُتِنِه: «ایچِه ره تَرک هاکِن و یِجا دِیتر بور، چون هیرودیس خاینِه تَرِه بَکوشِه.» ^{۳۲} عیسی جَوَاب هادا: «بورین و اون شالِ بُئین: “آمِرز و فَرْدا دِویشون دیرگا کِمّه و مَرْدِنِه شَفا دِمِه و سَوَمین روز شی کارِ توم کِمّه. ^{۳۳} وَلی آمِرز و فَرْدا و پِرا وِنِه شی راه ره اِدَامِه هادَم، چون مَحالِ یِتِه پِیغمبَرِی اورشليمی دیرگا هَلاک بَوون.” ^{۳۴} «ای اورشليم، ای اورشليم، ای پِیغمبَرِی قاتِل و سَنگسار کِننِدِه زَسولنی گِه

تی وَر بَرسانی وونیه! چن گش بخایسمه هتی کچی کِریکِی تَرَا گه شی
چینیکائیشونه شی پری بن جَم کِنّه، تی وَچیلِه ره یجا جَم هاکنم، ولی نَخایسی!
۲۵ آسا شِمِه خِنِه ویرونِه ای تَرَا موئِه و شمارِ گِمِه دِ شِمَا مِیَنه نَوینِی تا روزی گه
بُئین: «مِوَاژِکِ اونیکِه خداوندی اِسْمی هَمرا اِنِه.»

۱۴

عیسی مَقْدَسِ شَنْبِه ای دِلِه شَفا دِنِه

اَیْتِه مَقْدَسِ شَنْبِه روز گه عیسی غذا بَخاردَنی سِه فِرَقِه فَرِیسی ای یِته از
رَهَبَرِنی خِنِه بورد وه، اونانیکِه اوچه دَوْنِه وِره دِقَتی هَمرا زِیر نَظَر داشتِنِه. ۲ وی
پَش یِته مَرْدی دَوِه گه وی تَن اَوَلِه داشتِنِه. ۳ عیسی توراتی مَلَمِین و فَرِیسینی جا
بُئِرسیه: «شَنْبِه روزی دِلِه شَفا هادائِن جایز یا نا؟» ۴ اونان هیچی نَتِنِه. پَس
عیسی اون مَرْدی ره بَیْتِه شَفا هادا و مِرْخَص هاکِرْدِه. ۵ آزما وشونِه هارشیه و
بُئِرسیه: «کِدیَم یِته از شِمَا دَرِه گه وی ریکا یا وی گو مَقْدَسِ شَنْبِه ای دِلِه چاهی
دِلِه دَکِفِه دَرجا وِره دیرگا نیاره؟» ۶ وشون هیچ جِوابی ناشتِنِه هادِن.

۷ وَختی عیسی بَنیّه مِهمونِن جِتی تَقَلّا کِنِنِه بَورِن مِجَلِسی بالا گَلِسی هِنِیشِن،
هَین مَثَلِ وشونی سِه بیارْدِه: ۸ «وَختی کسی تِرِه عَروسی دَعوت کِنّه، بالا گَلِسی
نَنِیش، چون شاید کسی تیجا سَرِشَناس تَرِهم دَعوت بَوِه وون. ۹ اون مَوَقِه
صاحب مِجَلِسی گه هر دَتای شِمَارِ دَعوت هاکِرْدِه، اِنِه و تِرِه گِنِه: «شی جارِه
هَین آدَم هادِه.» اونوَخت شَرْمندگی ای هَمرا تِه مِجَلِس نِیشِنی. ۱۰ ولی هر وَخت
کسی تِرِه دَعوت کِنّه، بور و تِه مِجَلِس هِنِیش، تا وَختی صاحب مِجَلِس بیه،
تِرِه بَنیّه: «مِی رَفِق، بَفرِمِه بالاتر هِنِیش.» اونوَخت دِیَر مِهموننی وَر گه سَفرِه ای
سَر نِیشَتِنِه سَرِیلِن وونی. ۱۱ چون هر کی شِرِه گَت هاکِنِه کِچِیک وونِه، وَهر کی
شِرِه فروتِن هاکِنِه سَرِیلِن وونِه.»

۱۲ آزما عیسی صاحب مِجَلِس بَنیّه: «وَختی ناهار یا شُوم دَعوتی دِنی، رَفِقِن و
بَرارِن و فامیلِن و شی پولدارِ هَمسَداِیشون دَعوت نَکِن، چون اونان هم تِرِه
دَعوت کِنِنِه و هَینجوری عَوُض گیرِنی. ۱۳ ولی وَختی دَعوتی دِنی، فَقِیرِن و
چَلَخِن و شَلِن و کورِن دَعوت هاکِن ۱۴ گه توو بَرکت گیرِنی، چون وشون چیزی
نارِنِه گه در عَوُض تِرِه هادِن، وَشی آجَر دِرِسکارنی قِیامتِی دِلِه گیرِنی.»

گِته دَعوتی ای مَثَل

^{۱۵} وَخَتِ يَتَهُ از مَهمونَن گه عيساي هَمرا هَمسِفَرِه وه هَينه بَشُنسِه، عيسي ره بُتَه: «خَش بِحَالِ اونِگه خِداي پادشاهي اي دَعَوَتِي اي دِلِه نون بَخارِه.»
^{۱۶} عيسي وي جِواب بُتَه: «يَتَفَرِيتَه گَت دَعَوَتِي بَبِتَه و خِيليارَه دَعَوَت هَاكِردِه.
^{۱۷} وَخَتِ شُومِي موقَه بَوَه، شي نوگرِ بَرسانيه تا دَعَوَت بَوَه ايشونَه بُتَه، ”بيئين گه هَمِه چي حاضِرِه.“^{۱۸} وَلِي وشون هَر كِديم يَتَه بَهونَه بيارِدِنِه. اَوَلِي بُتَه: ”يَتَه زَمِي بَخريمِه گه وَنِه بورِم اونِه بَوِينِم. خواهِشاَ مِي عِذَرِ قَبول هَاكِن.“^{۱۹} يَت دِيتَر بُتَه: ”مِن پَنج جِفَت گو بَخريمِه، اَلَن دِ شومِه اونانِه هارِشَم بَوِينِم چَتِينِه. خواهِشاَ مِي عِذَرِ قَبول هَاكِن.“^{۲۰} يَت دِيتَر هَم بُتَه: ”تازِه زَن بَوِرِدِمِه، هَينسِه نَتَمِه بِيئِم.“^{۲۱} آزما نوگرِ دَگِرِسِه و همه چيره شي اَرَباب بُتَه. اَرَباب عصباني بَوَه و شي نوگرِ دَسْتور هادا دَرجا شَهري كوچه بازاري دِلِه بور و فَقيرِن و چَلَخِن و كورِن و شَلِن بيارِه.^{۲۲} نوگرِ بُتَه: ”آقا، تِي دَسْتورِ اَنجام هادامِه، وَلِي حَلا جا دَرِه.“^{۲۳} آزما وي اَرَباب بُتَه: ”شاه راه و كورِ راهايي گه شَهري جا ديرگا دَرِنِه اي سِه بور و اِصراري هَمرا مَرِدِنِه مِي دَعَوَتِي اي دِلِه بيار تا مِي خِنِه پَر بَوون.
^{۲۴} شِمَارِ كِمِه هيچكديم از دَعَوَت بَوَه ايشون، مِي شُوم حَتِي مِرِه هَم نَكِينِه.“»

بَهاي دِمالروبي مسيحي جا

^{۲۵} اِزْدِحامِ زيادي عيسي ره هَمراهي كِرْدِه. عيسي وشونَه هارِشيه و بُتَه: ^{۲۶} «هر كي مِي وَر بيه و شي پير و مار، زَن و وَجَه، پَرار و خَاخِر و حَتِي شي جاني جا نِفرت ناره، نَتْنِه مِي شاگرد ووئِه.^{۲۷} هر كي شي صَلِيبِ شي دوش نَكِشه و مِي دِمال نيه، نَتْنِه مِي شاگرد ووئِه.

^{۲۸} كِديم يَتَه از شِما دَرِه گه بَخاد يَتَه بِرَج بَساجِه و اَوَل نَنيشِه اونِي خَرَج بَرآورد هَاكِنه و بَوِينِه نَتْنِه اونِه تَكْميل هَاكِنه يا نا؟^{۲۹} چون اگِه وي كِرسي ره بَساجِه وَلِي بَنارِه تَكْميل نَكِينِه، هر كي بَوِينِه وَرِه مَسْخَرِه كِنْتِه،^{۳۰} گِنِه: ”هَين آدَم يَتَه بَنايي بَساتَن شِرو هَاكِردِه، وَلِي نَتْنِسِه اونِه تُوَم هَاكِنه.“^{۳۱} «وَا يَكِديم پادشاهِ پَش از هَينگِه يَت دِيتَر پادشاهي هَمرا جَنگِي راهي بَوون، نَشوئِه نَنيشِه و فِكِر نَكِينِه دِه هِزار سَرَبازي هَمرا بَتْنِه يَتَفَرِي پَش بورِه گِه بيست هِزار سَرَبازي هَمرا وي جَنگ اِنِه؟^{۳۲} وَ اگِه بَوِينِه نَتْنِه وي پَس بَر بيه، حَلا اونوخت تا دِشَمَنِي لَشكر دورِ، يَتَه نَمائِنْدِه رَسائِه تا صِلح هَاكِنه.^{۳۳} هَمينجور، هيچكديم از شِما هم اگِه دِشْتِه چيزايي جا گِه دارِنِه دَس نَكِشه، نَتْنِه مِي شاگرد ووئِه.

«^{۳۴} يَمَكِ خِب، وَلِي اگِه نِمَك شي مِرِه ره از دَس هادِه، چَتِي بَشِنِه اونِه اي

هَمْ شُور هَاكِردَن؟^{۳۵} دِ اِسْتِفَادِه اِي نَارِنَه، نَا زَمِي اِي بَه دَرَد خَارِنَه وَ نَا بِشِنِه كُود هَاكِردَن؛ بَلْگِي اَوْنَه دُور شَنِينَه. هَر كِي گُوشِ شِنُوا دَارِنَه، بِشُنُئِه!»

۱۵

گِم بَوَه گِسَنِي مَثَل

۱) وَلِي خَرَاكِگِرِن وَ گِناهِكارِن همه عيسايي دُور جَم وَوَنِسِنَه تا وِي گِبِ بِشُنُن.
۲) عِلْمَاي فِرْقَه قُرَيْسِي وَ توراتي مَلَمِين غِرْغِر كِرْدِنَه وَ گِنِنَه: «هَيْن مَرْدِي گِناهِكارِن قَبُول كِنْتَه وَ وِشُونِي هَمْرَا هَمْسَفِرِه وَونِه.»

۳) پَس عيسِي هَيْن مَثَل وِشُونِي سِه بيارْدَه: ۴) «كِدِيم يِتِه از شِما دَرِه گِه صَد تا گِسَن دَارِه وَ وَختي يِتِه از اَوْنِن گِم بَوُون، اَوْن تُوْد وَ نِه تَاي دِييَر صَحْرَاي دِلِه نِلَه وَ اَوْن گِم بَوَه اِي دِمَال نَشُوئِه تا اَوْنَه بَنگِيرِه؟ ۵) وَختي گِم بَوَه گِسَن بَنگِيَتِه، اَوْنَه خِشَالِي اِي هَمْرَا شِي دُوش اِلِنَه ۶) وَ خِنَه اِنَه، شِي رَفِقِن وَ هَمْسَادِگُونِ جَم كِنْتَه وَ گِنَه: "مِي هَمْرَا خِشَالِي هَاكِنِن؛ چُون شِي گِم بَوَه گِسَن بَنگِيَتِمِه." ۷) شِمَارِ گِمِه هَمِينجُورِي يِتِه گِناهِكارِي سِه گِه تُوْبِه كِنْتَه، اَسْمُونِي دِلِه يِتِه گِتِه جَشَن بَرِپَا وَونِه تا اَوْن تُوْد وَ نِه تا دِرْسَكَارِي وَسِه گِه تُوْبِه اِي سِه نِياز نَارِنَه.

گِم بَوَه سِگَه اِي مَثَل

۸) «وَا كِدِيم زَنَا دَرِه گِه دَه تا نِفْرَه سِگَه دَارِه وَ وَختي يِتِه از اَوْنِن گِم بَوُون، لَمپَا رُوشِن نَكِنَه وَ خِنَه رِه سَاچَه نَزَنَه، وَ تا اَوْنَه نَنگِيرِه بَغِرْسِنِي جَا نِسِنَه؟ ۹) وَختي اَوْنَه بَنگِيَتِه، شِي رَفِقِن وَ هَمْسَادِگُونِ جَم كِنْتَه وَ گِنَه: "مِي هَمْرَا خِشَالِي هَاكِنِن؛ چُون شِي گِم بَوَه سِگَه رِه بَنگِيَتِمِه." ۱۰) شِمَارِ گِمِه، هَمِينجُورِ يِتِه گِناهِكارِي تُوْبِه هَاكِردَنِي سِه، خِدَايِي فِرِشْتِگُونِي وَر شَادِي بَرِپَا وَونِه.»

گِم بَوَه رِيكَاي مَثَل

۱۱) اَزْمَا عيسِي اِدَامَه هَادَا وَ بُئِه: «يِتِه مَرْدِي دِتا رِيكا داشْتِه. ۱۲) يِتِه رُوز كِچِيك رِيكا شِي پِيرِ بُئِه: "اِي پِير، سَهْمِي گِه تِي دَارَايِي اِي جَا مِئِه رَسِنَه رِه اَلَن مِئِه هَادِه." پَس پِير شِي دَارَايِي رِه اَوْن دِتا رِيكَاي مِين رَسَد هَاكِردِه. ۱۳) حَلَا خِيَلِي زِمَن نِگَذِشْت وَه گِه كِچِيك رِيكا هَر چِي گِه داشْتِه رِه جَم هَاكِردِه وَ يِتِه دُور دَسِي دِيَار بُورْدِه، وَ شِي دَارَايِي رِه اَوچَه عِياشِي اِي هَمْرَا بَه باد هَادَا. ۱۴) وَختي هَر چِي داشْتِه رِه خَرَج هَاكِردِه، اَوْن دِيَارِي دِلِه بَدجُور قَحْطِي بِيْمُو وَ تَنگَدَسِي اِي سِه دَكِتِه.

^{۱۵} پس بورده و یتّه اون مَنْطِقَه ای مَرَدنی نوگر بَوَه. اون مَرَدی هم وِره شی رَمی ای سَر بَرسانیه تا وی خی ایشونِه خِراک هاده. ^{۱۶} اون ریکا آرزو داشته شی خیکِ خی ایشونی خِراکی جا سیر هاکنِه، ولی هیچکی وِره هیچی نَداوه. ^{۱۷} سَرآخَر شی وَر بُتّه: ”می پیری خیلی از کارگرنِ اِضافه غذا هم دارنه و مِن هیجِه وَشَنایِ جا دِ تَلَف وومه. ^{۱۸} پس اِرسِمِه و شی پیری وَر شومِه و وِره گِمِه: ’پیر، مِن تی حَق و خِدایی حَق گِناه هاگردِمِه. ^{۱۹} دِ لیاقت نارِمِه مِنِه تی ریکا دِنَن، می هَمرا هتی یتّه از شی کارگرنِ تَرَا رِفَتار هاکن.“

«^{۲۰} پَس پَرسا و شی پیری خِنه ای سَمَت راه دَکِتِه. ولی حَلا خِنه ای جا دور وه، وی پیر وِره بَئِه و وی دِل وِیسه بَسوتِه و دُوبی هَمرا وی سَمَت بورده و وِره گِشه بَئِه و خَش هادا. ^{۲۱} ریکا شی پیر بُتّه: ”پیر، مِن تی حَق و خِدایی حَق گِناه هاگردِمِه. دِ لیاقت نارِمِه مِنِه تی ریکا دِنَن.“ ^{۲۲} ولی پیر شی نوگرنِ بُتّه: ”زود بورین و خِبتَرین جِمِه ره بیارین و وی تَن دَکِنین. یتّه اَنگوشَتَر وی اَنگِیس و یتّه کوش وی لینگ دَکِنین. ^{۲۳} اون دَوَسِه تَشکِلِه ره بیارین، سَر بَورینن تا بَخاریم و جِشن بَیریم. ^{۲۴} چون می هَین ریکا بَمرد وه، آی زیئِه بَوَه، گِم بَوَه وه، بَنگیت بَوَه.“ پَس جِشن بَئِتنِه و شادی هاگردِنِه.

«^{۲۵} ولی گَتِ ریکا رَمی سَر دَوَه. وَختی خِنه ای نَزیکِ بَرسیه و سَما و آوازی صِدا ره بَشُنُسِه، ^{۲۶} یتّه از نوگرنِ داد هاگردِه و پُرسِیه: ”چی خَوَرِه؟“ ^{۲۷} نوگر جِواب هادا: ”تی پَرار دَگِرِسِه و تی پیر اون دَوَسِه تَشک کِلِه ره سَر بَوریه، چون شی ریکاره صَحیح و سَالِم بَنگیتِه.“ ^{۲۸} گَتِ ریکا وَختی هَینِه بَشُنُسِه، عَصَبانی بَوَه و نَخایِسِه خِنه بورِه. وی پیر دیرگا بیمو و وِجا التماس هاگردِه. ^{۲۹} ولی وی شی پیری جِواب بُتّه: ”هاریش مِن اَلَن خِیلی سَالِ هتی نوگری تَرَا تِرِه خِدَمَت هاگردِمِه و هیج وَخت تی دَسَتوری جا سَرپِچی نَکَرِدِمِه. ولی توو هیج وَخت حَتّی یتّه یَزگِه هم مِنِه نَدایی تا شی رَفِقی هَمرا یتّه مِهمونی بَیرم. ^{۳۰} ولی آسا تی هَین ریکا دَگِرِسِه، ریکائی گِه تی دارایی ره خَراب رَنایی شونی هَمرا به باد هادا، وِیسه اون دَوَسِه تَشک کِلِه ره سَر بَوری!“ ^{۳۱} پیر وِره بُتّه: ”ریکا، توو هَمیش می هَمرا دَری و هَر چی دارِمِه تَنیه. ^{۳۲} ولی اَلَن وِنِه جِشن بَیریم و شادی هاکنیم، چون تی هَین پَرار بَمرد وه، آی زیئِه بَوَه، گِم بَوَه وه، بَنگیت بَوَه.“

آزما عیسی شی شاگردنه بُته: «یته پولدار مردی مواشری داشته. شکایتی وِره برسیه گه تی مواشر تی اموال حیف و میل کُنه،^۲ مواشر شی گفا بخونسه و بپرسیه: ”هین چیه تی باره اشنمه؟ می همرا حساب کتاب هاین. د نئنی می مواشر وویی.“^۳ مواشر شی ور فکر هاکرده: ”چی هاکنم؟ آریاب خاینه مینه کاری جا دیرگا هاکنه. نا اون قَد دارمه رمی بگنم، و گدایی هاکردنی جا هم عار دارمه. بْفهمسمه چی هاکنم تا وختی مینه شی مواشری ای جا دیرگا هاکرده، گسای دَوون مینه شی خینه راه هاین.“^۴ پس، اونانیکه وی آریاب بدهکار ونه ره تَک تَک بُته وی ور بیئن. اوّلی ای جا پپرسیه: ”چتی می آریاب بدهکاری؟“^۵ جواب هادا: ”صد تا خمره روغن زیتون،“ بُته: ”شی صورت حساب بئیر و زود بنویس پنجاه تا خمره!“^۶ آزما دوّمی ای جا پپرسیه: ”توو چتی بدهکاری؟“ جواب هادا: ”صد تا خروار گنم.“ وِره بُته: ”شی صورت حساب بئیر و بنویس هشتاد تا خروار.“^۷ آریاب، شی حقّ باز مواشری جا تعریف هاکرده، چون عاقلانه رفتار هاکرد وه. چون هین دنیای وچيله شی هم دوره ایشونی همرا شی رفتار و کرداری دله نوری وچيله ای جا عاقلترنه.^۸ شمار گمه هین دنیای فاسد مال رفق بنگیتنی سه خرج هاکنن تا وختی اون مال توم بوه، شمار ابدی خینه ای دله قبول هاکنن.

«^۹ اونیکه گمی دله آمین ووئه، زیادی دله هم آمین، و اونیکه گمی دله آمین نووئه، زیادی دله هم آمین نیه.^{۱۰} پس آگه هین دنیای فاسد مالی دله آمین نووئن، کیه اصلی ثروت شمه دس دینه؟^{۱۱} آگه یتغر دیری مالی دله آمین نووئن، کی اونچی گه ش شمسِه هسه ره شمار دینه؟^{۱۲} هیچ نوگری نئنه دتا آریاب خدمت هاکنه، چون یا یتّه ای جا بیزار و اون یتّا ره دوس دارنه، یا یتّه ره دل ونّه و اون یتّا ره کچیک اشمارنه. نئنی هم خدای بنده ووئن و هم پولی بنده.»

«^{۱۳} فریسن پول دوس وختی هین گباره بشنینه، عیسی ره پوسخن بزونه.^{۱۴} عیسی وشونه بُته: «شما اونانیی گه شره مردنی ور درسکار نشون دینی، ولی خدا شمه دلی جا خور دارنه. اونچی گه مردن وِره اَرزش هادن، خدای نظر ناپسند!»

«^{۱۵} تورات و پیغمبرنی بنوشت تا یحیای دوره وه. بعد ازون، خدای پادشاهی ای خورخش هادا وونه و هر کی خاینه زور وری اوئی دله بوره.^{۱۶} با هین وجود، آسمون و زمین از بین بوره آسونتر تا هینگه توراتی جا یتّه نخطه دیم بخاره!»

«^{۱۸} هر کی شی زَناره طلاق هاده و یت دیتر زَن بوره، زنا هاگرد. و هر کی هم یتّه طلاق هادا زَناره بوره، زنا هاگرد.

پولداری مردی و فقیر ایلعارز

«^{۱۹} یتّه پولداری مردی وه گه یتّه آرعوونی لیواس نریم گتونی جنسی جا شی تن کَرده و هر روز خَش گِذرونی ای دِمال دوه. ^{۲۰} هین مردی ای خینه ای دری پش یتّه فقیر مردی ره اشته گه وی اسم ایلعارز وه. ایلعارزی دشته تن زخم و زلی وه. ^{۲۱} و آرزو داشته اون غذایی جا گه اون پولداری مردی ای سفره ای سر گله، شی خیک سیر هاکنه. حتی سگیشون هم ایمونه و وی زخمیشونه لیس زوونه. ^{۲۲} سَرآخِر اون فقیر بمرده و فرشتگون اوینه ابراهیمی وَر بوردینه. پولداری مردی هم بمرده و وِره دَفن هاگردینه. ^{۲۳} ولی وَختی اون پولداری مردی مردگونی دنیایی دله چش وَا هاگرد، شِره غذایی دله بته. از دور، ابراهیم بته گه ایلعارز هم وی وَر دوه. ^{۲۴} پس پِلن صدایی همرا بته: ”می پیر ابراهیم، منه رحم هاکن. ایلعارز برسان تا شی انگیزی تِک اوی دله بزنه و می زوونه خیک هاکنه، چون هین تشی دله عذاب گشه.“ ^{۲۵} ولی ابراهیم بته: ”وچه، شی یاد بیارشی زندگی ای دله توو خپ چیاره بیتی و ایلعارز هم بد چیاره. ولی آلن وی هیجه آسایشی دله دَره و توو غذایی دله دری. ^{۲۶} از هین بگذریم، امه مین و شمه مین یتّه پرتگاه دَره، اونانیکه بخان ایجه ای جا تی وَر بیئن تئینه، و اونانیکه اوچه دَرینه تئینه امه وَر بیئن.“ ^{۲۷} پولداری مردی بته: ”پس، ای پیر، التماس کمه ایلعارز می پیری خینه برسانی، ^{۲۸} چون من پنج تا برار دارمه. وره برسان تا می برارن هشدار هاده، نَکینه وشون هم هیجه دَکَفَن و عذاب بَکِشَن.“ ^{۲۹} ولی ابراهیم جواب هادا: ”وشون موسی و پیغمبرن دارنه؛ پس پِل وشونی گِب گوش هادِن.“ ^{۳۰} پولداری مردی بته: ”نا، می پیر ابراهیم، ولی اگه یَنفَر مردگونی جا وشونی وَر بوره، توبه کینه.“ ^{۳۱} ابراهیم وره بته: ”اگه موسی و پیغمبرنی گِب گوش نَدَن، حتی اگه یَنفَر مردگونی جا زیئه بوون و وشونی وَر بوره، آی هم باور نَکینه.“»

۱۷

گناهی و سوسه

^۱ عیسی شی شاگردینه بته: «یقیناً گناهی و سوسه دَره، ولی وای بحال اونیکه باعث و سوسه بوون. ^۲ وِنه بهتر وه یتّه آسیو سَنگ وی گردَن و سَنه و وِره

دَریایِ دِلِه دیم داوِنه تا هَینگه باعث بَوون یِتِه از هَین کِچِیکن گِناه دَکِفِه. ^۳ پَس شی مواظِب ووئِن. اگه تی برار گِناه کِئِه، وِره توپیخ هاکن، و اگه توبِه هاکِرِدِه، وِره بَبخش. ^۴ اگه روزی هَفت گش تِرِه گِناه هاکِنه و هَفت گش تی وَر بیئِه و بُئِه: «توبِه کِئِه»، توو وِنه وِره بَبخشی.»

^۵ رَسولِن عِیسای خِداوند بُئِنه: «اَمِه ایمون زیاد هاکن!» ^۶ عِیسای خِداوند بُئِه: «اگه خَرَدِلی تِیمی اَنّا ایمون دارین، بَتّنی هَین توبِ دار بُئِن بِنه ای جا بَگنی بَوون و دریایِ دِلِه دَکاشت بَوون، و شِمِه دَسَورِ اطاعت کِئِه.

«^۷ کِدیم یِتِه از شِما دَرِه وختی وی نوگر رُعی ای شِخم بَزوئنی جا یا گِسن کِردی صَحرايِ جا دَگِرِدِه، وِره بُئِه: «زود پِرِه سِفرِه ای سَر هَینیش؟» ^۸ مَگِه وِره نُئِه: «اَوّل می شُوم حاضِر هاکن و شی لیواسِ عَوْض هاکن و مِنه پَذیرایِ هاکن تا بَخارَم و بَنوشَم و آزما توو خارنی و نوشنی؟» ^۹ مَگِه اون آریاب از هَینگه وی نوگر وی گِب گوش هادا ویجا تَشکِر کِئِه؟ ^{۱۰} پَس شِما هم وختی اونچی شِمارِ دَسَور دِئِنه، اَنجام هادین و بُئِن: «اَمّا یِتِه نوگر ویشتر نیمی و فقط شی وظیفه ره اَنجام هادامی.»»

دَه تا جَذامی ای شَفا

^{۱۱} عِیسی اورشلیمی راهی دِلِه، سامِرِه و جَلیلی مَرزی جا بَگَدَشِتِه. ^{۱۲} وختی آبادی ای دِلِه بورِدِه، دَه تا جَذامی رِه بَتّیه گِه دورترِ اَساوِنِه. ^{۱۳} وِشون داد بَزوِنه بُئِنه: «ای عِیسی، ای اَسّا، اَمارِه رَحَم هاکن!» ^{۱۴} وختی عِیسی وِشونِه بَتّیه، بُئِه: «بورین و شِرِه کاهِن هَم هادین.» وِشون راه دَکِئِنه و راهی دِلِه شَفا بَئِنه. ^{۱۵} یِتِه از وِشون وختی بَتّیه شَفا بَئِنه، هَمونجور گِه بَلَن بَلَن خِدارِه پَرِسش کِردِه، دَگِرِسِه ^{۱۶} و عِیسایِ لینگ دَکِئِه و ویجا تَشکِر هاکِرِدِه. اَسّا، هَین جَذامی سامِرِی وه. ^{۱۷} عِیسی بُئِه: «اونانیکِه شَفا بَئِئِنه مَگِه دَه نَفَر نُونِه؟ پَس اون نِه تای دِیتر کِچِه دَرِنه؟» ^{۱۸} بَجز هَین غَرِبِه کَس دِیتری نَگِرِسِه تا خِدارِه شُکر هاکِنه؟» ^{۱۹} آزما وِره بُئِه: «پَرس و بور، تی ایمون تِرِه شَفا هادا.»

خِدايِ پادشاهی اِنِه

^{۲۰} عِیسی عِلَمای فِرِقِه قَریسی ای جَواب گِه بَپُرسی وِنه خِدايِ پادشاهی کِی اِنِه، بُئِه: «خِدايِ پادشاهی جوری نِئِنه گِه بَشِس وون اوِنه بَتِّن. ^{۲۱} کسی هم نُئِه هارشین خِدايِ پادشاهی هِیجِه یا اوَجِئِه، چون خِدايِ پادشاهی شِمِه مِین دَرِه.» ^{۲۲} عِیسی شی شاگِرِدِن بُئِه: «موقِه ای رَسِنه آرزو کِئِنی اِنسونی ریکا رِه یِتِه روز

بَوینین، وَلی نَوینِی. ^{۲۳} مَرِدَن شِمَارِ گِنِنِه: هارِش "وی هَیجِه"، یا "اوجِه دَرِه." وِشونی دِمَال نَشوئین، ^{۲۴} چون هَمونجور گِه راد یِه لَحْظِه زَنَه و اَسِمونی هَین سَر تا اُون سَرِ روِشَن کِنَه، اِنسونِی ریکا هَم شی روزی موقِه هَینجور اِنِه. ^{۲۵} وَلی اَوَّل وِنِه خِیلی رَنج بَکِشِه و هَین نَسَل وِرِه رَد هَاکِن. ^{۲۶} اِنسونِی ریکا یِ کِی اُو دَوَرِه هَتی نوحی دَوَرِه ای تَرَاثِه. ^{۲۷} مَرِدَن خَارِدِنِه و نوش کِرِدِنِه و زن گِیتِنِه و شی کِرِدِنِه تا اُون روز گِه نوح گشتی ای دِلِه بوردِه. کِلاک بيمو و هَمِه رِه هَلاک هَاکِرِدِه. ^{۲۸} لوطی دَوَرِه هَم هَینجور وِه. مَرِدَن بَخَارْدَن و نوش هَاکِرْدَن و بَخَرِین و بَرَوَتَن و دَکاشْتَن و بَسَاتَنی مَشغول وِنِه. ^{۲۹} وَلی روزی گِه لوط سُدومی جا دیرگا بيمو، نَش و گوگرد اَسِمونی جا بَبَارِسِه و هَمِه رِه هَلاک هَاکِرِدِه. ^{۳۰} روزی گِه اِنسونِی ریکا ظُهور کِنَه هَینجورِه. ^{۳۱} اُون روزی دِلِه، اونیگِه شی خِنِه ای بومی سَر دَوون و وی آثا خِنِه ای دِلِه دَوون، وی بَیْتَنی سِه چَر نِیِه. و اونیگِه زَمی سَر دَرِه هَم خِنِه نِیِه. ^{۳۲} لوطی زَنارِه یاد بیارین! ^{۳۳} هر کی بَخاد شی جانِ حِفْظ هَاکِنِه، اَوْنِه از دَس دِنِه. وَلی هر کی شی جانی جا بَگِذِرِه، اَوْنِه نِجَات دِنِه. ^{۳۴} شِمَارِ گِیمِه، اُون شُو دِ نَفَری گِه یِتِه لایِ دِلِه دَرِنِه، یِتِه رِه وَرِنِه و یِت دِیَر مَوْنِه. ^{۳۵} وَ دِتا زَنّا گِه خِنِه ای دِلِه یِجا نِیشتِنِه و دِ اَسِیو کِنِنِه، یِتِه رِه وَرِنِه و یِت دِیَر مَوْنِه. [^{۳۶} وَ دِتا مَرْدی هَم گِه زَمی ای سَر دِ کار کِنِنِه، یِتِه رِه وَرِنِه و یِت دِیَر مَوْنِه.] ^{۳۷} شاگِرْدَن عِیسا یِ جا پُرسِینِه: «کِجِه، ای خِداوَنْد؟» عِیسی بُتِه: «هر جا لاش دَوون، لاشخورِیشون هَم اوجِه جَم وونِنِه.»

۱۸

یِتِه سِمِج بَبِوَه زَنایِ مَثَل

^۱ عِیسی شی شاگِرْدِنی سِه مَثَلی بیارِدِه تا وِشونِه هَم هَادِه وِنِه هَمِش دِعا هَاکِن و هِیچ وَخت دِلَسَرْد نَوون. ^۲ عِیسی بُتِه: «یِتِه شَهَری دِلِه یِتِه قاضی دَوِه گِه نا خِدا یِ جا نَرَسِیِه و نا مَرْدِنی سَر چَش گِیتِه. ^۳ هَمون شَهَری دِلِه یِتِه بَبِوَه زَنّا دَوِه، گِه یِسَرِه وی وَر اِیمو و گِیتِه می حَقِّ می دِشْمَنی جا بَتِیر. ^۴ قاضی چَن وَختی وِرِه اِعتِنّا نَکِرِدِه. وَلی سَر آخَر شی هَمرا بُتِه: "هر چَن خِدا یِ جا نَرَسِیمِه و مَرْدِنی سَر چَش نَیرِمِه، ^۵ وَلی چون هَین بَبِوَه زَنّا هَمِش می مِزاجِم وونِه، وی داد رَسِیمِه، نِکِنِه هَمِش بَبِوَه و مِنه سِتوَه دَر بَیارِه!" ^۶ آزما عِیسا یِ خِداوَنْد بُتِه: «بِشْتَنِین هَین بی انصافِ قاضی چی گِنِه؟ ^۷ آسّا، مَگِه خِدا شی اِنتخاب بَوِه اِیشونی داد گِه شُو و روز وی پِیشگاه اِلتِماس کِنِنِه، نَرَسِینِه؟ هَین کارِ هَمینجور عَقب دِیم دِنِه؟

^۸ شمار گیمه خیلی زود وشونی داد رَسینه. ولی وَختی اِنسونی ریکا بیه، رَمی ای سَر ایمونی اِنگیرنه؟»

یَتِه قَریسی و خراجگیری مَثَل

^۹ آزما عیسی بَعْضیای سِه گه شی دِرسکاری ای جا مِطَمئن ونِه و بَقیه ره کِچیک اِشماردِنه، هَین مَثَل بیارده: ^{۱۰} «دِ نَفَر عِبَادتی سِه مَعَبَد بورَدِنه، یَتِه از عِلمای قَریسی و یَت دِیتر خراجگیر. ^{۱۱} قَریسی هِر سا و شی هَمرا هَینجور دِعا هاگردِه: «خِدا یا تَرِه شُکر کِمّه گه دِیتر مَرَدنی تَرَا دِز و ظالِم و زِناکار نیمه، حَتّی هَین خراجگیری تَرَا هَم نیمه. ^{۱۲} هَفْتِه ای دِلِه دِ گَش روزه گیرمه و هَر چی بَدَس آرِمه، شی اموالی دَه به یِک خِداره هَدیه دِمه. ^{۱۳} ولی اُون خراجگیر دور اِساوِه و نَخایِسِه حَتّی شی سَر اَسِمونی سَمَت بَلَن هاکنه، بَلگی شی دِلی سَر کِئِنِسِه و گِئِه: «خِدا یا مِنه گِناهاکار رَحِم هاکن. ^{۱۴} شمار گیمه هَین مَرَدی بَخشیدِه بَوِه و شی خِنه بورَدِه، ولی هون قَریسی نا، چون هر کی شِرِه گت هاکنه، کِچیک وونِه، هَر کی شِرِه فروتن هاکنه، سَر بَلَن وونِه.»

عیسی وَچیلِه ره بَرگت دِنه

^{۱۵} مَرَدن حَتّی زِلاغ وَچیلِه ره عیسی ای وَر آردِنه تا اُونانی سَر دَس بَلّه و وشونِه بَرگت هاَدِه. وَختی شاگردِن هَینه بَئینه، وشونِه تَشَر بَزونِه. ^{۱۶} ولی عیسی شاگردِنه شی گِفا بَخونِسِه و بُئِه: «بَلین وَچیلِه می وَر بیئن، وشونی دِم نِیرِن، چون خِدا ی پادشاهی هَینجور گِسا ئِه. ^{۱۷} حَقِیقَتَن شمار گیمه، هَر کی خِدا ی پادشاهی ره وَچیلِه ای تَرَا قبول نِکِنه، هِیچ وَخت اونی دِلِه نَشونِه.»

یَتِه پولدار رَئیس

^{۱۸} یَتِه از رَئیسِن، عیسیای جا بَرسِیه: «ای خِب اِسا، چی هاکنیم تا زِندگی اَبَدی ای وارث بَووم؟» ^{۱۹} عیسی بُئِه: «چِه مِنه خِب خُوئی؟ هِیچکس چَز خِدا خِب نیه. ^{۲۰} اَحکام دِئی: زِنا نِکن، قَتَل نِکن، دِزّی نِکن، دِردِرو شَهادَت نَدِه، شی پیر و مار اِحترام یَل.» ^{۲۱} اُون مَرَدی بُئِه: «دِشْتِه هَینِنه از جَوونی بَجا بیاردِمه.» ^{۲۲} عیسی وَختی هَینه بَشُنُسِه، بُئِه: «حَلا یِچی گم دارنی؛ دِشْتِه اونچی دارنی ره بَرِوش و فَقیرنی مِین رَسد هاکن، گه اَسِمونی دِلِه گنج دارنی. آزما پَرِه مِنه پیرو ی هاکن.» ^{۲۳} اُون مَرَدی وَختی هَینه بَشُنُسِه، وَرِه غِصّه بَیتِه، چون خِیلی پولدار وه. ^{۲۴} عیسی وَختی بَئیه اُون مَرَدی ره غِصّه بَیتِه، بُئِه: «پولدارنی بورَدَن خِدا ی

پادشاهی ای دِلِه چَتی سَخْتِه! ^{۲۵} شِتری رَد بَووئن دَرزنی سوراخی جا آسونتر تا يته پولدار خدایي پادشاهی ای دِلِه بوره. ^{۲۶} اونانیکه هین گِب بَشُنِسِنه، بُتِه: «پَس کی بَتِه نجات بیره؟» ^{۲۷} عیسی بُتِه: «اون کاری گه آدَم نَتِه هاکِنه ره، خِدا بَننه اَنجام هاده.» ^{۲۸} پطرس بُتِه: «هارش، اما شی خِنه زندگی ره ول هاکردمی تره پیروی هاکردمی!» ^{۲۹} عیسی وِشونِه بُتِه: «حَقِیقَتَن شِمَارِ گِمه، هیچکی دَنیه گه خِنه یا زُنا یا بَرارن یا شی پیر و مار یا وِچیلِه ره خدایي پادشاهی ای خا طری ول هاکِنه ^{۳۰} و هین دنیایي دِلِه چن برابر بَدَس نیاره، و اون دنیایي دِلِه هَم زندگی اَبَدی وی قِسْمَت نُون.»

عیسی سَوَمین گشی سه شی بَمَرَدَن پِشگویی کَنه

^{۳۱} آزما عیسی شی دِوازده شاگرد يته گوشه بَکشیه و وِشونِه بُتِه: «آلَن اورشليم شومی. اوچه هر چی پیغمبرَن اِنسونی ریکائی باره بَنوشتِنه، اِتِّفاق گَفِنه. ^{۳۲} چون وِره غیریهودینی دَس تَسْلیم کِننه، وِشون وِره مِزاغ چِیننه و توهین کِننه و وی دیمی سَر تَف دیم دِننه و وِره شَلّاق زَننه و کِشِننه. ^{۳۳} وَلی سَوَمین روز زِننه وونه.» ^{۳۴} شاگردن وی گِب نَفَهَمِسِنه. وی گبی مَعنی وِشونی جا پَنهون وه و نَفَهَمِسِنه چی ای باره گِب زَنه.

يته کوری شفا

^{۳۵} وختی اَریحایی شهری نَزیکي بَرَسِیه، يته کورِ مَرَدی راهی کِنار نِیشت وه و گدایي کِرده. ^{۳۶} وختی اون جَماعتی صِدا گه اوچه ره دَر د وونِسِه ره بَشُنِسِه، بَرَسِیه: «چی خَوَر؟» ^{۳۷} وِره بُتِه: «عیسای ناصری دَر د وونه.» ^{۳۸} وی داد بَزو: «ای عیسی، داوودی ریکا، مَنه رَحَم هاکِن!» ^{۳۹} اونانیکه جَماعتی پِشاپش شیونِه، وِره تَشَر بَزونِه و بُننه ساکت ووئِه. وَلی وی وِیشتَر داد زووِه: «ای داوودی ریکا، مَنه رَحَم هاکِن!» ^{۴۰} آزما عیسی هِرِسا و دَسْتور هادا اون مَرَدی ره وی وَر بيارن. وختی نَزیک بَوِه، عیسی وِیجا بَرَسِیه: ^{۴۱} «چی خایني يته هاکِیم؟» اون مَرَدی بُتِه: «ای آقا، خایمه می چَش بَوِینه.» ^{۴۲} عیسی وِره بُتِه: «تی چَش بَوِینه! تی ایمون تره شفا هادا.» ^{۴۳} اون کورِ مَرَدی ای چَش دَرجا بَنیه و هَمونجوری گه خِدارِه شکر کِرده عیسایي دِمال بورده. وختی دِشْتِه مَرَدَن هَینه بَنینه، خِدارِه شکر هاکِرْدنه.

عیسی و زځای خراجگیر

۱ عیسی اریحایی شهری دله بورده و شهری جا د رد وونسه. ۲ اوچه یته پولدار مردی که وی اسم زگا وه دوه، وی خراجگیری رژیس وه. ۳ زگا خایسه بویه عیسی کیه، ولی چون وی قد کتاه وه و ازدحام زیاد وه نئینسه. ۴ هیئسه، پش پش دو هاکرده و یته چنار دار لو بورده تا عیسی ره بویه، چون عیسی اوچه دری رد وونسه. ۵ وختی عیسی اوچه برسیه، داری سر هارشیه و وره بته: «زگا، زود جر بره، ونه آمرز تی خینه بیئم.» ۶ زگا درجا جر بیمو و خشالی ای همرا وره قبول هاکرده. ۷ وختی مردن هینه بئینه، همه غرغری همرا گتینه: «یته گناهکاری خینه مهمونی بورده.» ۸ ولی زگا شی جایی سر پرسا و عیسای خداوند بته: «ای آقا، آلن نصف شی اموال فقیرن دیمه، و آگاه یئفری جایی ناهق بیت ووم، چهار بالینه وره گردامه.» ۹ عیسی بته: «آمرز نجات هین خینه ای دله بیمو، چون هین مردی هم ابراهیم پیغمبری وچئه. ۱۰ چون انسونی ریکا بیمو تا گم بوه ره بنگیره و نجات هاده.»

ده تا سکه ای مثل

۱۱ همون موقه که وشون هین گباره گوش داونه، عیسی شی گبی دمال یته مثل بیارده، چون اورشلمی نژیکی دوه، مردن گمون کردنه خدایی پادشاهی همون موقه ظاهر وونه. ۱۲ پس بته: «یته نجیب زاده یته دور دس مملکت بورده تا شیه پادشاهی ای مقام بره و دگرده. ۱۳ پس، شی ده تا نوگرنه شی کفا بخونسه و هر کدیم یته سکه طلا که سه ماه کارگری دسمزی آنا وه هادا و بته: "تا می دگرسانی موقه هین پولی همرا کار هاکنین." ۱۴ ولی اون مردنی که قرار وه وشونه سلطنت هاکینه، ویجا بیزار وینه؛ وشون وی دمال سر یته نماینده برسانینه هین پیغمی همرا که: "اما نخایمی هین آدم امسه سلطنت هاکینه." ۱۵ با هین وجود وختی هین مردی پادشاهی ای مقام بیته و دگرسه، اون نوکرنی که وشونه سکه هادا وه ره شی کفا بخونسه تا بفهمه هر کدیم چتی سود هاکردنه. ۱۶ اوای بیمو و بته: "آقا، تی سکه ده تا سکه ی دیتر سود بیارده." ۱۷ وره بته: "آفرین، ای خب نوگر! چون گم چی ای دله آمین وه ای، ده تا شهری حکومت تیره دیمه." ۱۸ دوای بیمو و بته: "آقا، تی سکه پنج تا سکه ی دیتر سود بیارده." ۱۹ وره هم بته: "پنج تا شهر حکومت هاکن." ۲۰ آزما سووی بیمو و بته: "آقا، هین هم تی سکه! اونیه یته دسمالی دله دپیتیمه و داشتیمه."

^{۲۱} چون تیجا ترسی ومه، چون یته سختگیر مردی هسی. اونچی که نشتی ره گیرنی، و اونچی که نکاشتی ره درو کئی. ^{۲۲} آرباب وره بته: «ای بد نوگر، طبق تی بته تره محکوم کمه. توو گو دِنسی من سختگیر مردیمه، اونچی که نشتمه ره گیرمه و اونچی که نکاشتمه ره درو کمه، ^{۲۳} چه می پول صرافین ندایی تا وختی گردیمه اونِه وی سودی همرا پس بیرم؟» ^{۲۴} پس اونانیکه اوچه دونه ره بته: «سکه ره ویجا بیرین و اونیکه ده تا سکه دارنه، هادین.» ^{۲۵} وره بته: «آقا، وی گو ش ده تا سکه دارنه!» ^{۲۶} اون مردی بته: «شمار گمه هر کی که دارنه، وره ویشتر هادا وونه، ولی اونیکه نارنه، حتی همونی که دارنه هم ویجا بئیت وونه. ^{۲۷} آسا هون دشمنی که نخایسینه وشونه سلطنت هاکنیم ایچه بیارین و وشونه می پش بکوشین.»»

عیسی اورشلیمی دله شونه

^{۲۸} بعد از هین گبا، عیسی مردنی جا پشتر اورشلیمی سمت راه دکتِه. ^{۲۹} وختی بیت فاجی و بیت عنیای آبادی ای نژیکی که زیتونی کوهی سر وه برسینه، عیسی د نفر از شی شاگردنه برسانیه و بته: ^{۳۰} «اون آبادی ای که شمه پش دره، بورین. وختی دله بوردنی، یته خر کَره ره دوس انگیرنی که تا آلن هیچکی وی سر سوار نوه. اونِه باز هاکنین و هیچه بیارین. ^{۳۱} آگه کسی شمه جا پُرسیه: «چه اونِه باز کینی؟» بئین: «خداوند اونِه احتیاج دارنه.»» ^{۳۲} اون د نفر بوردنه و همه چیره همونجور که عیسی وشونه بُت وه بنگیتنه. ^{۳۳} وختی خر کَره ره باز کِردنه، وی صاحِب وشونه بته: «چه خر کَره ره باز کینی؟» ^{۳۴} وشون بته: «خداوند اونِه احتیاج دارنه.» ^{۳۵} وشون خر کَره ره عیسی ور بیاردنه. آزما شی قوائیشونه اونی سر دیم بدانه و عیسی ره اونی سر هِنیشانیه. ^{۳۶} همینجور که عیسی د شیهِ، مردن شی قوائیشونه راهی سر پهن کِردنه. ^{۳۷} وختی زیتونی کوهی سر دری برسینه، دشته شاگردن همه خِشالی ای همرا خِداره مُعجزاتی خاطری که ویجا بئونه شکر کِردنه ^{۳۸} و گتته: «مواژک پادشاهی که خداوندی اسمی همرا انه!»

صلح و سلامتی آسمونی دله و جلال آسمونی عرشی دله!

^{۳۹} بعضی از علمای فرقه فریسی جماعتی مین عیسی ره بته: «إسّا، شی شاگردنه ساکت هاکن!» ^{۴۰} عیسی وشونه بته: «شمار گمه آگه هین ساکت بوون، هین سنگیشونی داد در انه!»

٤١ وختی عیسی اورشلمی سہ نَزیک بَوہ و شَہرِ بَئِیہ، بِرمہ ہاکِردہ ٤٢ و بُئِہ: «کاش توو ہم اَمِرز فہمسی چی تیسہ صلح و سَلامتی آرِنہ. ولی حیف گہ اَلن ہینن تی چشی جا پَنہونہ. ٤٣ روزایِ رَسِنہ تی دِشَمِنن تی دورہ گیرِنہ و محاصِرہ کِنِنہ و ہر طرفی جا تِرہ فِشار آرِنہ ٤٤ و توو و تی وَجیلہ رِہ تی رَمینی دِلہ بہ خاک و خون گَشِنِنہ. وَ سَنگ سَنگی سَر بَن نِکُتہ، موقہ ای گہ خِداوند تی کِمکی سہ بیمو و رِہ، ویجا غافل بَمونسی.»

عیسی مَعْبَدِ تَمیز کِنہ

٤٥ آزما عیسی مَعْبَدی کَناپشی دِلہ بورِدہ و شِرو بہ دیرگا ہاکِردِنہ اونانی ہاکِردہ گہ اوچہ خرید و فروش کِردِنہ، ٤٦ وَشونہ بُئِہ: «مَقْدَّسِ نِوشتِہ ہاپی دِلہ بَنوشت بَوہ، ”مِی خِنہ عِبَادَتی جائِہ،“ ولی شِما اونہ ’دِر کِلی‘ ہاکِردِنی.» ٤٧ عیسی ہر روز مَعْبَدی دِلہ تَعْلیم داوہ. مَعْبَدی گت گتہ کاهِنن و توراتی مَلَمِن و قومی رَئِیسِن وی بَکوشَتَنی دِمال دُونہ، ٤٨ ولی شی کاری سہ ہیچ راہی نَتِنِسہ بَنگِیرِن، چون دِشِتہ مَرَدِن عَاشِقِ وی گَب بَزوئِن ونہ.

۲۰

عیسائی اِقْتَدار و اِختیار

١ یِتہ روز گہ عیسی مَعْبَدی دِلہ مَرَدِن تَعْلیم داوہ و خَوَرِخِش اَعْلَام کِردہ، مَعْبَدی گت گتہ کاهِنن و توراتی مَلَمِن و قومی مَشاخِش وی وَر بیمونہ ٢ و بُئِہ: «اَمارہ بُو، بہ چہ اِجازہ ای ہین کارا رِہ کِتی؟ کی ہین اِختیار تِرہ ہادا؟» ٣ عیسی بُئِہ: «مِن ہم شِمہ جا یِتہ سوال دارِمہ؛ مِینہ بُئِن، ٤ یَحِیایِ تَعْمِید خِداپی جا وِہ، یا آدمی جا؟» ٥ وَشون شی مِین مَشَوْرَتِ ہاکِردِنہ و بُئِہ: «اگہ بُئِیم خِداپی جا وِہ، گِنہ، ”پس چہ وِہ اِیمون نیاردِنی؟“ ٦ وَ اگہ بُئِیم آدمی جا وِہ، دِشِتہ مَرَدِن اَنی اَمارہ سَنگسار کِنِنہ تا بَمیرِیم، چون اِعتقاد دارِنہ گہ یَحِی یِتہ پِیغَمَبَر وِہ.» ٧ پَس بُئِہ: «نُئومی کِجہ دَرِیہ.» ٨ عیسی بُئِہ: «مِن ہم شِمارِ نِمہ چہ اِختیاری ہَمرا ہین کارا رِہ کِمہ.»

شَرورِ باغْبونِی مَثَل

٩ آزما عیسی مَرَدِنی سہ ہین مَثَلِ بیاردہ: «یِتہ مَرَدی یِتہ اَنگور باغ دِرس ہاکِردہ و اونہ چن تا باغْبونہ اِجارہ ہادا و یِتہ مَدَّتِ طولانی ای سہ یِت دِیَر

مَمْلِڪَت بوردِه. ^{۱۰} اَنگوري بَچِيئي موقِه، يِتِه نوگر باغبوني وَر بَرسانيه تا شي مَحصولي سَهَم بِيَرِه. وَلي باغبونن وَرِه بَزونِه و دَس خالي وَرِه دَگِرْدانيه. ^{۱۱} پَس يَت دِيَر نوگر بَرسانيه، وَلي وَرِه هَم بَزونِه و وي هَمرا بي جِرمَتِي هاكِردِنِه و وَرِه دَس خالي بَرسانيه. ^{۱۲} پَس سَوَمين گَش يَت دِيَر نوگر بَرسانيه، وَلي وَرِه هَم رَحِم زلي هاكِردِنِه و دِيرگا ديم بَدانِه.

«^{۱۳} صاحب باغ بُتِه: ”چي هاكِتَم؟ شي عَزيزِ ريكارِه رَسامَه، شايد وَرِه جِرمَت بَلَن.“ ^{۱۴} وَلي باغبونن وَختي ريكارِه بَتِيئِه، هَمدِير بَتِيئِه: ”هَيْن وي وارِث؛ بِيئن وَرِه بَكوشيم تا ارِث اَمِنِه بَوون.“ ^{۱۵} پَس وَرِه اَنگور باغي جا دِيرگا ديم بَدانِه و بَكوشِيئِه.

«اَسا شِمِه نَظرِ صاحب باغ وَشوني هَمرا چي كِنَه؟ ^{۱۶} صاحب باغ اِنِه و باغبونِيه كِشِنِه و اَنگور باغ كَس دِيَرِي دَس دِنِه.» وَشون وَختي هَيْنِه بَشُنْسِيئِه، بَتِيئِه: «نا، هَيْنجور نَوونِه!» ^{۱۷} وَلي عيسي وَشوني چِشي دِلِه رِه هارشيِه و بُتِه: «پَس مَقَدَس نِوِشْتِه هايي مَنظور چِيه گِه كِنِه:

”سَنگي گِه بَنائِشون وَرِه ديم بَدانِه،

ساخِتموني اصلي ترين سَنگ بَوِه.“

^{۱۸} هر كي اُون سَنگي سَر ديم بَخارِه، گِل گِلي وونِه و اگِه اُون سَنگ هر كِسي سَر ديم بَخارِه، وَرِه لِه كِنَه.» ^{۱۹} توراتي مَلَمين و مَعَبَدِي گَت گِتِه كا هَيْن وَختي بَقَهْمِسِيئِه هَيْن مَثَل وَشوني بارِه كِنِه، خايسِيئِه هَمون لَحْظِه عيسي رِه هَماسِن، وَلي مَرَدِنِي جا تَرَسِيئِه.

اِمپراتورِ مالياتِ هادائِن

^{۲۰} پَس عيسي رِه زير نَظرِ بِيَتِيئِه و جاسوسِي وي وَر بَرسانيه گِه شِرِه صَادِق نِشون داوَنِه. وَشون هَيْنِي دِمَال دَوَنِه گِه شِ عيسايي گِبي جا يِچي بَنگيرِن و وَرِه مَقامات و فرموندارِي دَس تَحويلِ هَادَن. ^{۲۱} پَس جاسوسِن ويجا پُرْسِيئِه: «اَسا، دَمِي توو حَقِيْقَت گِنِي و تَعليم دِنِي. وَ هِيچكِسي جا ظَرْفدارِي نِكِي و بَلگِي خِدايي رَاه دِرْسي اِي هَمرا تَعليم دِنِي. ^{۲۲} رومي اِمپراطورِ مالياتِ هادائِن شَرعاً اَمِسِه دِرْسِه يا نا؟» ^{۲۳} عيسي وَشوني حِيلِه رِه بَقَهْمِسِه و بُتِه: ^{۲۴} «يِتِه سِگِه مَنِه هَم هادِين. هَيْن سِگِه اِي سَرِي نَقْش و نِگار كِنِيه؟» ^{۲۵} جَوَابِ هادانِه: «اِمپراطور» وَشونِه بُتِه: «پَس اِمپراطوري مالِ اِمپراطورِ هادِين و خِدايي مالِ خِدارِه.» ^{۲۶} هَيْنجوري بَوِه گِه نَتِنْسِيئِه مَرَدِنِي وَر وَرِه شِ وي گِبي هَمرا تِلِه ديم

بَدَن. وی جَوابی جا مات و مَبهوت بَوَنه و دِ هیچی نِینِه.

سوال دَرباره مَرِدگونی زینّه بَووئن

٢٧ آزما چَن نَفَر از عِلْمای فِرَقه صَدوقِ گِه مَرِدگونی زینّه بَووئن قَبول نَاشِئِنه بيمونِه ٢٨ و عيسايي جا يِتّه سوال هاكِردِنه، بُئِنه: «إِسّا، موسى اَمِسّه بَنوَشِتّه اگِه يِتّه مَردي اِي بَرار بَميرِه و شِي جا يِتّه زُنا بِي وَچِه بِلّه، اُون مَردي وَنِه اُون زَنارِه بَوَرِه. تا شِي بَراري سِه نَسلي بَجا بِلّه. ٢٩ اَسّا، يَگَش هَفَت تا بَرار وَنِه. اَوّلين بَرار زَن بَوَرِدِه و بِي وَچِه بَمِرِدِه. ٣٠ آزما دَوُمين ٣١ و آزما سَوُمين بَرار هَم وَرِه بَوَرِدِه، وَ هَينَجور هَر هَفَت تا بَرار وَرِه بَوَرِدِنه و بَدون هَينَگِه وِيجا وَچِه اِي دَارِن بَمِرِدِنه. ٣٢ سَرآخَر اُون زُنا هَم بَمِرِدِه. ٣٣ اَسّا قِيامَتِ روز اُون زَن كِديم يِتّايِ زُنا وَونِه؟ چُون هَر هَفَتا بَرار وَرِه بَوَرِدِنه.» ٣٤ عيسِي جَواب هادا: «هَين دِنيايِ مَرَدِن زَن وَرِنه و شِي كِنِنه. ٣٥ وَلي اَونانِگِه لايِق بَرَسين اُون دِنيا و مَرِدگونی زينّه بَووئن هَسَنِه، نَا زُنا گِيرِنه و نَا شِي كِنِنه، ٣٦ وَ دِ نَميرِنه، چُون فَرِشَتگونی تَرَا وَونِه، وَشون خِدايِ وَچيلِنه، چُون قِيامَتِ وَچيلِه هَم هَسَنِه. ٣٧ وَلي هَين جريان گِه مَرِدگون زينّه وَونِه رِه حَتّي موسى هَم تَش بَئِيَتِه گِلِه اِي دِلِه گِنِه، اَوچِه گِه موسى خِداوَنِد، اِبِراهيمِي خِدا و اسحاقِي خِدا و يعقوبِي خِدا خُونّه. ٣٨ اَسّا خِدا گِه مَرِدگونی خِدا نِه، بَلْگِي زينّه ايشونِي خِدا هَسّه، چُون وِي وَر هَمِه زينّه.» ٣٩ اُون موقّه، بَعْضِي از توراتِي مَلَمين بُئِنه: «إِسّا، چِي خِب بُئِي!» ٤٠ دِ هِيچَكْس جَرأت نَكِرِدِه وِيجا سوالي بَپُرسِه.

مسيح موعود كِي ريكائِه

٤١ آزما عيسِي وَشونِه بُئِه: «چَتِي گِنِنه مَسِيح موعود داوودِ پادشاهِي ريكائِه؟ ٤٢ چُون شِي داوود مَزاميرِي كِيَتايِ دِلِه گِنِه: "خِداوَنِد مِي خِداوَنِد بُئِه:"

مِي راسِ دَس هِنِيش

٤٣ تا موقّه اِي گِه تِي دِشَمَنِيه تِي لِينْگِي بِن دِيم بَدَم."

٤٤ اگِه داوود وَرِه 'خِداوَنِد' خُونّه، چَتِي وِي بَئِيَه داوودي رِيكا وَوَنِه؟»

توراتِي مَلَميني جا دورِي هاكِنين

٤٥ هَمون موقّه گِه دِشَتِه مَرَدِن وِي گَب گوش داوَنِه، عيسِي شِي شاكِردِنه بُئِه: ٤٦ «توراتِي مَلَميني جا دورِي هاكِنين، اَونان دوس دَارِنه بِلَن قَوايِ دِلِه راه بَوَرِن و

مَرَدِن كُوچِه بازاری دِلِه وِشونِه سَلام هَاكِن و عبادَتگَهِ دِلِه خِبتَرین جَارِه دَارِن و مِهمونی ای دِلِه بالا گِلِسی هِنیشِن. ^{۴۷} اوانان از طَرَفی بِيوِه زَناکِینی خِنِه رِه غَارَت کِینِه و از طَرَفی دِیتر، خِدمایِی ای سِه شی دِعارِه طول دِینِه. وِشونی مِجازات خِیلی سَخترِه.»

۲۱

یَتِه بِيوِه زَنایِی هَدیه

^۱ عیسی شی سَر لُو ببارِدِه و پولدارِی رِه بَئیه گِه شی هَدایِی رِه مَعبدی صِنخی دِلِه دیم داوَنِه. ^۲ اوجِه یَتِه فَقیر بِيوِه زَنارِه بَئیه گِه دِ قَرِن صِنخی دِلِه دیم بَدَا. ^۳ عیسی بَئِه: «حَقِیقَتَن شِمَارِ گِمِه، هَین فَقیر بِيوِه زَنَا دِشْتِه وِشونی جَا وِیشتر هادا. ^۴ چُون دِشْتِه وِشون شی مالی زیادی ای جَا هادانِه، وَلِی هَین فَقیر زَنَا دِشْتِه شی روزی رِه هادا.»

عیسی مَعبدی خَرابی رِه پِشگویی کِنِه

^۵ بَعْضیا گِته مَعبدی گِب زوونِه و قَشَنگِ سَنگ و هَدایِی جَا گِه اونی هَمرا تَرئین بَوِه وِه تَعْرِیف کِرْدِنِه، عیسی بَئِه: ^۱ «روزی رَسِنِه دِشْتِه هَین چِیزایِی گِه وِینی، لی خارنِه و سَنگ، سَنگی سَر نَموئِه.» ^۷ وِشون بَئِرسِنِه: «إِسا، هَین اِتِّفاق کِی گَفِنِه و وی نَزیک بَووئِی نِشونِه چِیه؟» ^۸ عیسی بَئِه: «مِواظِب وِوئِن کِسی شِمَارِ گِمِرَاه نِکِنِه، چُون خِیلیا می اِسْم اِنِه اِدْعا کِینِه: “مِن هَمون مَسِیحِمِه” و گِینِه “دِنیا آخِر بَرِسیه.” وِشونی دِمال نِشوئِن.

^۹ «وَخْتی جَنگِها و جَدال هابی خَوَرِ اِشُنِی، تَرسِن. لَازِم اَوَّل هَین چِیزا اِتِّفاق دِکِفِه، وَلِی دِنیا دَرجا آخِر نِرسِنِه.» ^{۱۰} آزما وِشونِه بَئِه: «قومها و مَمَلِکَتِها عَلِیه هَمدِیر جَنگ کِینِه. ^{۱۱} گِته زَمین لَرزِه و قَحطی و طاعون خِیلی جَاها اِنِه و آسَمونی دِلِه عَجِیب و غَرِیب چِیزا ظاهِر وِوَنِه.

^{۱۲} «وَلِی پِش از هَین اِتِّفاق، شِمَارِ گِیرِنِه، اَذِیت کِینِه و مِحاکِمِه ای سِه عبادَتگَهِ دِلِه وِرِنِه و شِمَارِ زِیندونی دِلِه دیم دِینِه. می اِسْمی خَاطِرِی شِمَارِ پادِشاهِین و فَرمونداری وَر وِرِنِه ^{۱۳} وَلِی هَین فِرِصَتِی وِوَنِه تا بَنَئِن شَهادت هادِین. ^{۱۴} هَینِه شی خَاطِرِ دَارِین گِه پِشَر دِلِواپَس نُووئِن چِتی شِیجا دِفاع هَاکِنِین. ^{۱۵} چُون مِین شِمَارِ گِلَام و حِکْمَتِی دِمِه گِه هِیچ کِدِیم از شِمِه دِشَمَنِین

نَتْنِ شِمِه جَوَابِ هَادِن و شِمِه پش هِرِسِن. ^{۱۶} حَتّی شِمِه پیر و مار و برارن و فامیلن و شِمِه رَفِیقن شِمَارِ دِشْمَنِ تَسْلیم کِنِنِه و بَعْضی از شِمَارِ کِشِنِنِه. ^{۱۷} دِشْتِه مَرْدَن می اِسْمی خَاطِرِی شِمِه جا بیزار وونِنِه. ^{۱۸} وَلی یَتِه می هَم شِمِه سَری جا گم نُوونِه. ^{۱۹} شِی تَحْمِلی هَمرا، شِی جانِ نِجات دِنِی.

«^{۲۰} وختی بَتْنِی اورشلیم دِشْمَنِ لَشْگَرِ مِحَاصِرِه هَاکِرِدِه، دِنِی وی نابودی نَزیکِه. ^{۲۱} آزما اونانیکِه یَهُودِیَه ای دِلِه دَرِنِه کوهی سَمَت دَرَبورن و اونانیکِه شَهْرِی دِلِه دَرِنِه شَهْرِی جا دیرگا بورن، و اونانیکِه دَشْت و صَحْرایی دِلِه دَرِنِه شَهْرِی دِلِه نیئن. ^{۲۲} چون اون روزا مِکافاتِ روز، روزایی گِه دِشْتِه پِیغمَبَرَنی بَنوشت اَنجام رَسِنِه. ^{۲۳} وای بِحالِ رَناکِنِی گِه حَامِلِنِه و مارنی گِه شِی وَچِه رِه اون روزا شیر دِنِه! چون گِتِ مِصِیبتِی هَین سَرزِمِنی دِلِه اِتِّفاقِ گِفِنِه و خِدايِ غَضَبِ هَین قومی دامنگیر وونِه. ^{۲۴} و شَوْنِه شَمشِیری هَمرا کِشِنِنِه و اَسیر کِنِنِه و یَتِ دِیَرِ مِلْکی دِلِه تَبْعید کِنِنِه. اورشلیم هَم غَیرِ یَهُودِیَنی دَس گِفِنِه و پامال وونِه تا مَوْقِه ای گِه غَیرِ یَهُودِیَنی دورِه توم بَوون.

«^{۲۵} خَرشید و ماه و ستاره ایشونی دِلِه نِشونه هاپی ظاهر وونِه. رَمی ای سَری مَرْدَن دَرِیایی تَلاتُمی جا پَریشون وونِه. ^{۲۶} مَرْدَن از تَرَسِ اونچی گِه خاینه دِنِیایی سَر بیه، بیهوش وونِه، چون اَسْمونی قَوّتا لَرزِه گِفِنِه. ^{۲۷} آزما اِنسونی ریکا رِه وینِی گِه قَوّت و گِتِه جَلالی هَمرا اَبَری دِلِه اِنِه. ^{۲۸} وختی هَین اِتِّفاقا گِفِنِه، راس هِرِسِن و شِی سَرِ بالا بَیرِن، چون شِمِه آزادی نَزیکِه!»

انجیل داری جا دَرَسِ بَیْتَن

^{۲۹} عِیسی هَین مَثَلِ وِشونی سِه بیارِدِه و بُتِه: «انجیل دار و دِشْتِه داریشونِه هارشین. ^{۳۰} وختی وَرگِ دِنِنِه شِی فَهْمِنِی تاوِسِن نَزیکِه. ^{۳۱} هَینِسِه، وختی وینِی هَین چیزا اِتِّفاقِ گِفِنِه، فَهْمِنِی خِدايِ پادشاهی نَزیکِه. ^{۳۲} حَقِیقَتَن شِمَارِ گِمِه، تا دِشْتِه هَینِن اِتِّفاقِ نَکِفِه هَین نَسل از بَین نِشونِه. ^{۳۳} اَسْمون و رَمی از بَین شونِه، وَلی می گِبِ هِیچ وَخت از بَین نِشونِه.

«^{۳۴} هوشیار ووئِن، نَکِنِه عِیش و نوش و مَسْتی و زندگی ای نِگرونی شِمِه دِلِه سَخْتِ هَاکِنِه و اون روز ناخوکی تَلِه دَکِفِن. ^{۳۵} چون هَین اِتِّفاقِ دِشْتِه دِنِیایی مَرْدَنی سِه گِفِنِه. ^{۳۶} پَسِ هَمِشِ مواظِبِ ووئِن و دِعا هَاکِنِن تا بَتْنِن دِشْتِه هَین چیزایی سِه گِه خِیلی زود اِتِّفاقِ گِفِنِه، دَرِ اَمانِ دَووئِن و اِنسونی ریکائی وَر هِرِسِن.»

۳۷ عیسی هَر روز یهودینی عبادَتگاهی دِلِه تَعْلیم داوَه و هَر شُو شَهْری جا دیرگا شیه و زیتونی کوهی سَر شُو ره صَبَح کِرْدِه. ۳۸ صَب دَم مَرْدَن وی گبی بِشُنُسَنی سِه مَعْبَدی دِلِه جَم وونِسِنِه.

۲۲

عیسایِ بَکُوشَتَنی نَقِشه

۱ فطیری عید گه به پَسَخ هم مَعْرُوف نَزیک وونِسِه. ۲ مَعْبَدی گَت گِتِه کاهِن و توراتی مَلَمین یِتِه راهی دِمال گِرِسِنِه چتی عیسی ره بَکُوشَن، چون مَرْدَنی جا تَرَسینِه. ۳ آزما شیطان یهودای مَعْرُوف به اَسْخَریوطی دلی دِلِه گه یِتِه آزون دِوازْدَه شاگرد وه، بورْدِه. ۴ یهودا مَعْبَدی گَت گِتِه کاهِن و مَعْبَدی نِگهبُونی وَر بورْدِه و وِشُونی هَمرا صَحَبَت هاكِردِه گه چتی عیسی ره وِشُونی تَسْلیم هاكِنه. ۵ وِشُون خِشال بُونِه و قَبول هاكِردِنِه وَرِه پول هاَدَن. ۱ یهودا هَم قَبول هاكِردِه و یِتِه فِرَصَتی دِمال گِرِسِه دور از مَرْدَن، عیسی ره وِشُونی تَسْلیم هاكِنه.

آخِرین شوم

۷ پَس فطیری عیدی روز گه خایِسِنِه پَسخی وَرکا ره قِروونی هاكِن، بَرَسِه. ۸ عیسی، پَطْرُس و یوحَناره بَرَسانیه و بُتِه: «بورین و پَسخی عیدی شوم مِنه تَهَّیه بَوینین تا بَخارِم». ۹ وِشُون پَرَسینِه: «خاینی کِجِه تَهَّیه بَوینیم؟» ۱۰ عیسی جَواب هادا: «هَمینِگه شَهْری دِلِه بورْدَنی، یِتِه مَرْدی ره یِتِه پِلَک اُوی هَمرا وینِی. هَر خِنِه ای دِلِه بورْدِه وی دِمال بورین. ۱۱ اون صاحب خِنِه ره بُئین: "اَسا گِنِه: 'مهمون خِنِه کِجِئِه تا پَسخی شوم شی شاگردنی هَمرا بَخارِم؟'" ۱۲ وی هَم بالاخِنِه ای دِلِه یِتِه گَت اِتاق قَرش بَوِه ای ره شِمارِ هَم دِنِه. اوچِه تَهَّیه بَوینین.» ۱۳ وِشُون بورْدِنِه و هَمِه چِرِه اونجور گه عیسی بُت وه بَنگِیتِنِه و پَسخی عیدی شوم تَهَّیه بَنینِه.

شوم آخِر

۱۴ شومی موقِه بَرَسِه و عیسی شی رَسولنی هَمرا سِفِرِه ای سَر هِنیشِتِه. ۱۵ آزما وِشونه بُتِه: «خیلی دوس داشتِمِه پَش از هِنِنگه اَدِیت و آزار بَویتِم، هین پَسخی شوم شِمِه هَمرا بَخارِم. ۱۶ شِمارِ گِمِه دِ هین شوم نَخارِمِه تا اون موقِه گه خِداپی پادشاهی بیه.» ۱۷ پَس یِتِه پیالِه بَیتِه شکر هاكِردِه و بُتِه: «هین بَیرین و شی مین

رَسَدِ هَاكَنِين. ^{۱۸} چُونِ شِمَارِ گِمِه تا خِدایِ پادشاهی نیئِه دِ آنگوری میوه ای جا نَخارِمِه. ^{۱۹} آزما نونِ بَیتِه، شُکرِ هَاکِرِدِه و اوْنِه گِلی هَاکِرِدِه و وشونِه هادا و بُتِه: «هَینِ می تَنِ گِه شِمِسِه فِدا وونِه، هَینِه می یادِ بجا بیارین.» ^{۲۰} بعد از شومِ پیالِه رِه بَیتِه و بُتِه: «هَینِ پیالِه، خِدایِ تازِه عَهْدِ گِه می خونی هَمرا مِهروونِه، خونی گِه شِمِه نِجاتی سِه بَرِیخت وونِه. ^{۲۱} وَلِی هَمونِیگِه قَصْدِ دارِنِه مِیْنِه تَسْلیمِ هَاکِنِه، وی دَسِ می دَسِی هَمرا سِفرِه ای سَرِ دَرِه. ^{۲۲} دِرِسِه گِه اِنسونِی رِیکا هر چی وی تَقْدیرِ وی سَرِ اِنِه، وَلِی وای بِحالِ اونِیگِه مِیْنِه دِشَمَنِی تَسْلیمِ کِنّه.» ^{۲۳} آزما رَسولِنِ هَمدِیری جا سوالِ کِرِدِنِه کِدیَمِ یِتِه از اوِنِ بَتْنِه هَینِ کارِ هَاکِنِه.

کی گت تر

^{۲۴} شاگِرِدِنِی مِیْنِ بَحْثِ دَکِیْتِه گِه وشونی دِلِه کی گت ترِه. ^{۲۵} عِیسی وشونِه بُتِه: «غیرِ یِهودِیَنِی پادشاهِنِ وشونِه حُکومتِ کِنِنِه، وَ اوْنا نِیگِه وشونی سَرِ قِدرَتِ دارِنِه 'اَرِباب' بَخونس وونِه. ^{۲۶} وَلِی شِما هَینِجورِ نُووِئِن. شِمِه مِیْنِ اونِیگِه گت ترِیْنِ جوری رَفْتارِ هَاکِنِه گِه اِنگارِ کِچِیکِترِیْنِ، وَ رَهبرِ جوری رَفْتارِ هَاکِنِه گِه اِنگارِ یِتِه نوگر. ^{۲۷} کِدیَمِ یِتِه گت تر؟ اونِیگِه سِفرِه ای سَرِ نِیشتِه یا اونِیگِه خِدْمَتِ کِنّه؟ مَگِه اونِیگِه سِفرِه ای سَرِ نِیشتِه گت تر نِیّه؟ وَلِی مِیْنِ شِمِه مِیْنِ هِتی یَنْقَرِی تَرامِه گِه دِ خِدْمَتِ کِنّه.

«^{۲۸} شِما کَسایِ هَسَنِی گِه می سَخْتِ ای دِلِه می هَمرا دَوِی. ^{۲۹} پَسِ هَمونِجورِ گِه می پیرِ پادشاهی رِه مِیْنِه هادا، مِئَمِ شِمَارِ دِمِه. ^{۳۰} تا می سِفرِه ای سَرِ می پادشاهی ای دِلِه بَخارِیْنِ و بَنوشِیْنِ، تَخْتِشونی سَرِ هِنِیشِیْنِ و اِسرائِیلی دِواژِه قَبیلِه رِه داوَرِی هَاکِنِیْنِ.

عِیسی، پَطْرُسِی هَشا بَکَشِیْنِه پِشْگویی کِنّه

«^{۳۱} اِی شَمعون، اِی شَمعون، شیطانِ هَینی دِمالِ دَوِه گِه شِمَارِ شِیْسِه هَاکِنِه گِه هِتی گَنَمِی تَرَا شِمَارِ غَلْبالِ هَاکِنِه. ^{۳۲} وَلِی مِیْنِ تِنِه دِعا هَاکِرِدِمِه تا قِی اِیمون از بَینِ نَشوئِه. پَسِ وَختِ گِه اِی دَگِرِسی، شِی بَرارِنِه قِوَتِ هادِه.» ^{۳۳} پَطْرُسِ وِرِه جَوابِ هادا: «اِی آقا، مِیْنِ حاضِرِمِه قِی هَمرا هَم زِیْنِدونی دِلِه دَکِفَمِ و هَم بَمِیرِم.» ^{۳۴} عِیسی بُتِه: «اِی پَطْرُسِ تَرِه گِمِه، دِنِ اَمِرِزِ پِش از هَیْنِگِه تَلا بَخوئِه، سِه گَش هَشا گَشِی گِه مِیْنِه اِشْنا سَی.»

^{۳۵} عِیسی وشونِه بُتِه: «اَوْنِ موقِه گِه شِمَارِ بَدونِ پول و کِلوار و کُوشِ بَرِسا نِیمِه، هِیچی ای مِحتاجِ بَوِی؟» جَوابِ هادا نِه: «نا.» ^{۳۶} عِیسی وشونِه بُتِه:

«وَلَىٰ آلَن هَر كَى پُول وَ كِلوَار دارِنه بِيَره، وَ اَگه شَمشير نارِنه، شَى قَوَارِه بَروشِه شِيسِه يَتِه شَمشير بَخرينِه. ^{۳۷} چُون شِمَارِ گِمِه گِه هَيْن مَقَدَّسِ نِوشْتِه هايِ پَشگويِ مِ بارِه وَنِه اَنجام بَرِسِه گِه گِنِه: «وَى تَقصيركارِ نِ تَرَا مَحْكوم وَونِه،» اَرِه، اُونچى مِ بارِه بَنوشت بَوِه، عَمَلِ وَونِه. ^{۳۸} شاگردِ نَبْتِه: «اِى آقا، هارِش، هَيْن هَم دِتا شَمشير.» وَشونِه بُوْتِه: «وَسَّه!»

عيسى زيتونى كوهى سَر دِعا كِنِه

^{۳۹} عيسى دِيرگا بورِدِه وَ طَبَقِ شَى عادتِ زيتونى كوهى سَمَتِ راهِ دَكِتِه وَ شاگردِ نِ هَم وى دِمالِ بورِدِنِه. ^{۴۰} وَختِ اوجِه بَرَسِينِه، وَشونِه بُوْتِه: «دِعا هاكِنين تا اَزمودى دِلِه نَكفين.» ^{۴۱} اَزما يَتِه سَنگِ هِپَرَتانينى اَنَا وَشونى جا دورِ بَوِه وَ زَنِ بَزُو وَ هَيْنجورِ دِعا هاكِرِدِه: ^{۴۲} «اِى پير، اَگه تى خاسَّه هَيْنِه، هَيْن پِيالِه رِه مِيجا دورِ هاكِن؛ با هَيْن وجودِ مِ خاسَّه اَنجام نَوون، بَلگى تى خاسَّه اَنجام بَوون.» ^{۴۳} اَزما يَتِه فَرِشْتِه اَسْمونى جا ظاهِرِ بَوِه وَ وِرِه تَقويتِ هاكِرِدِه. ^{۴۴} عيسى اُون رَنجِ وَ عذابِى گِه كَشِيه اِى دِلِه صَمِيمِيَّتِ وِيشْتَرى هَمرا دِعا كِرِدِه وَ وى عَرَقِ هَتى خُونِ چِيكِه اِى تَرَا يَنِه اِى سَرِ گِلِسِه. ^{۴۵} وَختِ دِعايِ سَرِ پَرِسا شاگردِ نِ وَرِ دَگَرِسِه، بَنِيه غَضَبِه اِى فِشارِى جا خُو بورِدِنِه. ^{۴۶} وَشونِه بُوْتِه: «چِه بَقِتَتِى؟ پَرَسِين وَ دِعا هاكِنين تا اَزمودى دِلِه نَكفين.»

عيسايى دَسگيرى

^{۴۷} عيسى خَلَا دِ گَبِ زووه گِه يَه دَسِه سَرِ بَرَسِينِه. يَهُودا، گِه يَتِه اَزونِ دِوازْدِه شاگردِ وَه وَشونِه بِياردِ وَه. وى عيسايى نَزِيكى بِيَمو تا وَرِه خِشِ هادِه، ^{۴۸} وَلَى عيسى وَرِه بُوْتِه: «اِى يَهُودا، اِنسونى رِيكا رِه يَتِه خِشِ هَمرا تَسْلِيمِ كِئِى؟» ^{۴۹} وَختِ اَونانِيكِه عيسايى دورِ وَرِ دَوْنِه بَنِيْنِه چِى اِتِّفاقي دِ كَفِنِه، بُوْتِه: «اِى آقا، شَمشيرِى هَمرا وَشونِه بَرَنِيم؟» ^{۵۰} وَ يَتِه اَز وَشونِ كاھِنِ اَعْظَمِى نوگرِ شَمشيرِى هَمرا بَزُو وَ وى راسِ گوْشِه بَوَرِيه. ^{۵۱} وَلَى عيسى بُوْتِه: «هَيْن كارِ نَكِنين!» اُونِ نوگرِى گوْشِه دَسِ بَكَشِيه وَ شَفَا هادا. ^{۵۲} اَزما مَعْبَدِى گَتِ گَتِه كاھِنِ وَ مَعْبَدِى نِگْهَبُونِ وَ مَشايخِى گِه وى بَنِيْنِ سِه بِيَمو وَنِه رِه بُوْتِه: «مِكِه مِنِ راهزْنِمِه گِه دَسِ چو وَ شَمشيرِى هَمرا مِ سِراغِ بِيَمونِ؟» ^{۵۳} مِنِ هَر رُوزِ شِمِه مَعْبَدِى دِلِه دَوْمِه، وَلَى شِمَا مِ دَسگيرِى اِى سِه حَتّى شَى دَسِ هَم دِرَازِ نَكِرْدِنِ. وَلَى آلَن شِمِه وَختِ وَ دِلِمادِى قِدرَتِى وَختِ.»

پطرس، عیسیٰ ره هشا کینه

٥٤ آزما عیسیٰ ره بیتنه و کاهن اعظمی خینه بوردنه. پطرس هم دورا دور وشونی دمال شیخه. ٥٥ خینه ای گناپشی دله تش روشن وه، چن نفر وی دور جم ونه. پطرس هم وشونی دله هنبشته. ٥٦ همون موقه، یتنه کلفت پطرس تشی روشنای ای دله بئی و وره زل بز و بته: «هین مردی هم عیسا ی همرا دوه.» ٥٧ ولی پطرس هشا بکشی و بته: «ای زن، من وره نشناسمه.» ٥٨ آقادی دیتر، یتفر دیتر پطرس بئی و بته: «تو هم یتنه از وشونی.» ولی پطرس بته: «ای مرد، نیمه.» ٥٩ یه ساعت بگذشته و یتفر دیتر وره بئی و اصراری همرا بته: «یقیناً هین مردی وی همرا دوه، چون وی هم جلیلیه.» ٦٠ ولی پطرس جواب هادا: «ای مرد، نئومه توو د چی گنی.» خلا د گب زووه گه تلا بخونسه. ٦١ آزما عیسا خدوند دگرسه و پطرس هارشیه، پطرس عیسا خدوندی گب یاد بیارده گه حتی وره بت وه: «امر ز پش از تلای بخونسن، توو سه گش هشا گشنی گه منه اشناسنی.» ٦٢ پطرس دیرگا بورده و زار زار برمه ها کرده.

عیسیٰ ره مزاغ چیننه

٦٣ اوانانیکه عیسیٰ ره بیت ونه، عیسیٰ ره مزاغ چینسینه و وره زوونه. ٦٤ وشون وی چش دوسینه و ویجا پرسینه: «آسا از غیب بو کی تره بزو؟» ٦٥ و خیلی فاشای دیتر هم وره هادانه و وره ناسزا گتینه.

عیسیٰ شورایی پش

٦٦ وختی هوا روشن بوه، قومی مشایخی شورا، یعنی گت گته کاهن و توراتی مَلَمین، همدیری همرا جلسه بیتنه و عیسیٰ ره شورایی ور بیاردنه. ٦٧ عیسیٰ ره بُتینه: «آگه توو مسیح موعودی آماره بو؟» عیسیٰ جواب هادا: «آگه بُیم، می گب باور نکینی، ٦٨ و آگه شمه جا سوال هاکنم، جواب ندینی. ٦٩ ولی آزین بعد، انسونی ریکا خدای راس دسی قدرت نیسینه.» ٧٠ همه بُتینه: «پس، توو خدای ریکا؟» عیسیٰ جواب هادا: «شما گنی هسمه.» ٧١ پس بُتینه: «د چی نیاز دارمی یتفر دیتر بیه شهادت هاده؟ آما ش وی زوونی جا بشنسی.»

آزما دِشْتِه شورا پِرساڼه و عیسی ره پیلانسی وِر بوردنه ^۲ وِجا شکایت هاکردنه و بُتیه: «هین مردی ره بنگیتی گه اِمه قوم گمراه کُنه و اماره نلنه! امپراطور مالیات هادیم و ادعا کُنه ش مسیح موعود، یعنی یته پادشاه.» ^۳ پیلانسی وِجا پُرسیه: «توو یهودی پادشاه هستی؟» عیسی بُته: «توو بُتی گه هسمه!» ^۴ آزما پیلانسی معبدی گت گته کاهین و جماعت اعلام هاکرده: «هین مردی ای دله خطایی ننگیرمه گه وِره محکوم هاکنم.» ^۵ ولی وشون اصراری همرا بُتیه: «وی دشته یهودیه ای دله مردنه شی تعلیمی همرا انتریک کُنه. جلیلی منطقه ای جا شرو هاکرده و حتی ایچه هم برسیه.»

^۶ وختی پیلانسی هینه بشنسه، خایسه دنه عیسی جلیلیه. ^۷ و وختی بفهمسه گه هیرودیس منطقه ای جائه، عیسی ره وی وِر برسانیه، چون هیرودیس ش اون موقه اورشلمی دله دوه. ^۸ هیرودیس وختی عیسی ره بُتیه، خیلی خِشال بوه، چون خیلی وخت وه خایسه وِره بویه، چون عیسایی باره بشنسه وه، امید داشته معجزاتی وِجا بویه. ^۹ پس عیسایی جا خیلی سوال پُرسیه، ولی عیسی هیچ جوابی وِره ندا. ^{۱۰} معبدی گت گته کاهین و توراتی ملّمین گه اوجه دونه، بدجور وِره تهمت زوونه. ^{۱۱} هیرودیس و وی سربازن هم عیسی ره بی جرمتی کُردنه و مزاع چینسنه. آزما یته شاهانه قوا وی تن دُکُردنه و پیلانسی وِر دُگردانیه. ^{۱۲} همون روز به بعد هیرودیس و پیلانسی همدیری همرا رفیق بونه، چون قبالاً دشمن ونه.

^{۱۳} آزما پیلانسی معبدی گت گته کاهین و قومی رئیس و مردنه شی کفا بخونسه ^{۱۴} و وشونه بُته: «هین مردی ره هین ایتاهی همرا می وِر بیاردنی گه مردنه گمراه کُنه. من شمه وِر وِجا بازجویی هاکردمه. بونین هیچ خطایی ننگیتمه تا شمه تهمتاره ثابت هاکنه. ^{۱۵} هیرودیس نظر هم هینه. چون وِره اِمه وِر دُگردانیه. همونجور گه وینیی، وی کاری نکرده گه مرگی مستحق ووئه. ^{۱۶} پس وِره شلاق رَمّه و آزاد کُمه.» ^{۱۷} هر عیدی دله پیلانسی وسه یته زیندونی ره وشونی سه آزاد کُرده.]

^{۱۸} ولی وشون یه صدا داد زوونه: «هین مردی ره بکوش، باراباس اَمِسه آزاد هاکن!» ^{۱۹} باراباس شورشی خاطری گه شهر دله اتفاق دکت وه، و هم قتلی خاطری، زیندونی دله دوه. ^{۲۰} پیلانسی گه خایسه عیسی ره آزاد هاکنه، یکش دیر مردنی همرا گب بزو. ^{۲۱} ولی وشون همونجور داد زوونه: «وِره مصلوب هاکن! وِره مصلوب هاکن!» ^{۲۲} پیلانسی سوّمین گش وشونه بُته: «چه؟ چی

بَدی ای هاكِردِه؟ مَن گو هیچ خَطای وی بَكوشَتی سِه نَنگیتِمِه. پَس ورِه شَلّاق رَمّه و آزاد کِمّه.»^{۲۳} ولی مَرَدَن داد زوونِه و اِصراری هَمرا خایِسِنِه وی مَصْلوب بَوون. سَر آخَر وِشونی داد بَزوئن جَواب هادا.^{۲۴} وَ پِلاَتُس تَصمِیم بَیتِه وِشونی خاسّه رِه وِشونِه هادِه.^{۲۵} وی یِتِه مَرَدی رِه گِه قتل و شورشِ خاَطری زیندونی دِلِه دَوِه و جَماعت خایِسِنِه آزاد بَوون، ول هاكِردِه، ولی عیسی رِه وِشونی تَحویل هادا تا شی دِلِبِخواه وی هَمرا رِفَتار هاكِین.

عیسایِ مَصْلوب بَووئن

^{۲۶} وَختی عیسی رِه وَرَدِنِه، یِتِه مَرَدی گِه وی اِسم شَمعون و قِیروانی وِه و دِ رَمی سَری جا شَهْری سِه اِیمو رِه بَیتِنِه و صَلیبِ وی دوش بَشتِنِه و ورِه زور هاكِردِنِه اوْنِه عیسایِ دِمال سَر بَوَرِه.^{۲۷} دَسِه ی زیادی از مَرَدَن، از رَناکِینی گِه شی دِلی سَر زوونِه و موری کِرَدِنِه، عیسایِ دِمال راه دَکِینِه.^{۲۸} عیسی شی دِیم دِگِرْدانیه و وِشونِه بُتِه: «ای اورشلیمی کیجکِیجا، مِیسِه بِرْمِه نَکِنِن، شِیسِه و شی وَجِیلِه ای سِه بِرْمِه هاكِینِن.»^{۲۹} چُون موقّه ای رَسِنِه گِه گِئِنی: «خَش بِحالِ رَناکِینی گِه نازانِه، خَش بِحالِ اوْن اِشْکمی گِه هیچ وَخت نَزا و سِینِه هایِ گِه هیچ وَخت شِیر نَدانِه!»^{۳۰} اوْن موقّه، کوهِیْشونِه گِئِنِه: «اِمِه سَر لی بَخارِین!» وَ کِتی ایشونِه گِئِنِه: «اِمارِه جا هادِین!»^{۳۱} چُون اگِه شِل چوپی هَمرا آتی هاكِینِن، اَسا بَوِینِن خِشْک چوپی سَر چی اِنِه؟»

^{۳۲} دِتا دِیتر مَرَدی رِه هَم گِه هر دِتا جِنایتکار وِنِه، وَرَدِنِه تا عیسایِ هَمرا بَكوشَن.^{۳۳} وَختی به مَحلی گِه وی اِسم جُلْجُتا گِه وی معنی گَلّه ای کاسِه وِه بَرَسِینِه، عیسی رِه اوْن دِتا جِنایتکاری هَمرا مَصْلوب هاكِردِنِه، یِتِه رِه وی راسِ وَر وِیت دِیترِ وی چَپ وَر.^{۳۴} عیسی بُتِه: «ای پِیر، هَیْنِنِه بَبَخَش، چُون نئونِه چی کِینِه.» اَزما سَریازَن قِرْعِه دِیم بَدانِه تا وی لیواسِ شی مِین رَسَد هاكِینِن.^{۳۵} مَرَدَن اِساوِنِه و تَماشا کِرَدِنِه و قومی رَئِیسَن هَم نِیْشَخَن زوونِه و گِئِنِه: «بَقِیّه رِه نِجات هادا! اگِه وی خِدا یِ مَسِیح، یَعْنی هَمون اِنْتِخاب بَوِه، شِرِه نِجات هادِه.»^{۳۶} سَریازَن هَم ورِه مِزاع چِیْنِسِنِه. وِشون ورِه نَزِیک بَوْنِه، تِرش بَوِه شَرابِ ورِه داوِنِه^{۳۷} و گِئِنِه: «اگِه یِهودی پادشاهی، شِرِه نِجات هادِه.»^{۳۸} یِتِه نِوِشْتِه وی سَری وَر بَجَسبانی وِنِه گِه هَیْن یِهودِیْی پادشاه.^{۳۹} یِتِه اَز اوْن دِتا جِنایتکاری گِه صَلیبِ سَر دَوِنِه، توهینی هَمرا عیسی رِه بُتِه: «مَگِه توو مَسِیح موعود نیی؟ پَس اَمّا و شِرِه نِجات هادِه!»^{۴۰} ولی اوْن یِتا ورِه تَشَر بَزو و بُتِه: «توو خِدا یِ جا

تَرسِنی؟ توو هَم هَمون حِکمی بِن دَری! ^{۴۱} اَمِه مِکافات به حَق، چون اَمِه اعمالی سَرائِه. وِلی هَین مَرَدی هیچ خَطایی نَکِرِدِه. ^{۴۲} آزما بُتِه: «ای عیسی، وَختی شی پادشاهی بَرسی، مِنه هم یاد بیار.» ^{۴۳} عیسی جَواب هادا: «حَقیقَتَن تِرِه گِمِه، اَمِرِز می هَمرا بَهشتی دِلِه دَری.»

عیسایِ بَمَرَدَن

^{۴۴} ساعت جَدودِ دَوازدِه ظَهر وه گِه تاریکی دِشْتِه اون سَرزَمینِ بَیتِه و تا ساعت سِه بعد از ظَهر اِدامه داشتِه. ^{۴۵} چون خِرشیدی نور دِ نَتابِسِه. هَمون موقِه، مَعَبَدی پَرده از مِین چاک بَیتِه و دِتا گِلی بَوِه. ^{۴۶} آزما عیسی بِلَن صِداپی هَمرا داد بَکشیه: «ای پیر، شی رُوح تی دَس اِسپارِمِه.» هَینه بُتِه و جان هادا. ^{۴۷} سَرِیازنی قَرمونِدِه وَختی هَین اِتْفاقِ بَئیه، خِدارِه شَکر ها کِرِدِه بُتِه: «حَقیقَتَن هَین مَرَدی بَیگناه وه.» ^{۴۸} دِشْتِه مَرَدنی گِه تَماشایی سِه جَم بَوِه وَنِه، وَختی اونچی اِتْفاقِ دَکِتِه رِه بَئینه، هَمونجور گِه شی دِلی سَر زوونِه، اوجِه رِه تَرک ها کِرِدِه. ^{۴۹} وِلی دِشْتِه وی اَشنائِن، اون زَناکِینی گِه جَلیلی جا وی دِمال بَیمو وَنِه، دور اِساوِنِه و هَین اِتْفاقا رِه وِینسِنِه.

عیسایِ دَفن ها کِرَدَن

^{۵۰} اوجِه یِتِه مَرَدی گِه وی اِسم یوسِف وه دَوِه. یوسِف رَامِه ای جا وه، یِتِه از یَهُودینی شَهرِا. وی خِب و صالِح مَرَدی وه. یوسِف با هَینگِه عَضو شُورا وه، ^{۵۱} وِلی شُورایی رَأی و تَصمیمی هَمرا مَوافِق نَوِه و خِداپی پادشاهی ای اِنتظارِه گَشیه. ^{۵۲} یوسِف پِیلاثسی وَر بورِدِه و عیسایِ جَسَدِ بَخایِسِه. ^{۵۳} آزما عیسایِ جَسَدِ جَر بَیارِدِه و اَوْنِه گَتونِ کَفَنی دِلِه دَپِیتِه و یِتِه مَقْبَرِه ای دِلِه گِه کِری دِلِه بَتاشی وه بَشْتِه گِه تا اون موقِه هیچکَسِ اونِی دِلِه نِشت وَنِه. ^{۵۴} اون روز، رُوزی وه گِه خایِسِنِه عیدی سِه تَهیّه بَوِینن. دِ چیزِی به شُرو مَقْدَسِ شَنبِه نَمونِس وه. ^{۵۵} زَناکِینی گِه جَلیلی جا عیسایِ دِمال بَیمو وَنِه، یوسِف دِمال بورِدِه و مَقْبَرِه ای جاو، چَتی جَسَدِ اونِی دِلِه بَشْتِنِه رِه بَئینه. ^{۵۶} آزما شی خِنِه دَگِرِسِنِه و اَدویه و عَطْرِیجاتِ آمادِه ها کِرِدِه و شَنبِه روز طَبَقِ شَرِیعَتی حِکم، اِستراحت ها کِرِدِه.

يَكْشَنِيهِ رُوزِ صَوَاحِي، زَنَّاكَيْنِ اَدُوِيْجَاتِي گِه تَهِيه هَاكِرد وَنِه رِه شِي هَمَرَا بَيْتِنِه وَ مَقْبَرَه اِي سَر بوردِنِه. ^۲ وَلِي بَيْتِنِه سَنَگِي گِه مَقْبَرَه اِي پَش دَوِه يَتِه گوشِه غَلَت هَادَائِه. ^۳ وَخْتِي مَقْبَرَه اِي دِلِه بوردِنِه، عيساي خِداوندِي جَسَدِ نَنگِيْتِنِه. ^۴ هِينِسِه مَات وَ مَبْهُوت وَنِه گِه ناخَوَكِي دِتا نوراني مَرْدِي وَشُونِي وَر هِرِسَانِه. ^۵ زَنَّاكَيْنِ تَرَسِي جَا شِي سَر جَرِ اِنگِيْتِنِه، وَلِي اُون دِتا مَرْدِي وَشُونِه بَيْتِنِه: «چِه زَيْنَه اِي دِمَال مِرْدِگُونِي دِلِه گِرْدِنِي؟» ^۶ وَ اِيچِه دَنِيه، بَلْگِي زَيْنَه بَوِه! يَاد بِيَارِين مَوْقِه اِي گِه جَلِيلِي دِلِه دَوِه، شِمَارِه چِي بُتِه. ^۷ بُتِه اِنْسُونِي رِيكا وَنِه گِناهِكَارَنِي دَس تَسْلِيم وَ مَصْلُوب بَوُون وَ سَوْمِين رُوز زَيْنَه بَوُون. ^۸ اَزْمَا زَنَّاكَيْنِ وَ اِي گِب يَاد بِيَارِدِنِه. ^۹ وَخْتِي مَقْبَرَه اِي جَا دَگِرِسِنِه، دِشْتِه جَرِيَان اُون يازْدَه رَسُول وَ بَقِيه اِي سِه تَعْرِيف هَاكِردِنِه. ^{۱۰} اُون زَنَّاكَيْنِ گِه هِين خَوَر رَسُولِنِ هَادَائِه، مَرِيْم مَجْدَلِيَه، يَوَآنَا، مَرِيْم يَعْقُوبِي مَار وَ زَنَّاكَيْنِي گِه وَشُونِي هَمَرَا دَوْنِه، وَنِه. ^{۱۱} وَلِي رَسُولِنِ فِكْر هَاكِردِنِه زَنَّاكَيْنِ خِيَالَاتِي بَوْنِه وَ وَشُونِي گِب باوَر نِكِرْدِنِه. ^{۱۲} وَلِي پِطْرُس پِرْسَا وَ مَقْبَرَه اِي سَمَت دُو هَاكِردِه دِلا بَوِه وَ دِلِه رِه هَارَشِيه، وَلِي جُز گَفَن هِيچِي نئيِه. پَس اُونچِي اِي جَا گِه اِتْفَاق دَكْتِه مَات وَ مَبْهُوت وَه وَ خِنِه دَگِرِسِه.

عِماثُوسِي رَاهِي دِلِه

^{۱۳} هَمُون رُوز، دِ نَفَر اَز وَشُون يَتِه اَبَادِي سِه گِه وَ اِسْم عِماثُوس وَه شِيُونِه، گِه اورشَلِيمِي جَا حِدُودِ دِه كِيلُومِتر فَاصلِه داشْتِه. ^{۱۴} وَشُون دِشْتِه هِين جَرِيَانِي بارِه گِه اِتْفَاق دَكْتِ وَه، هَمْدِيرِي هَمَرَا گِب زَوُونِه. ^{۱۵} هَمِينجُور گِه گِب بَزُوتَن وَ بَحْث هَاكِردَنِي مَشْغُول وَنِه، عيساي، شِي، اُونِي وَر بِيْمُو وَ وَشُونِي هَمَرَا دَكْتِه. ^{۱۶} وَلِي وَرِه نِشْناسِينِه چُون وَشُونِي چَش دَوَس وَه. ^{۱۷} عيساي وَشُونِي جَا بَپُرْسِيه: «راه دِلِه، چِي اِي بارِه هَمْدِيرِي هَمَرَا گِب زَنِي؟» وَشُون نَارَاخَتِ قِيَاْفِه اِي هَمَرَا، سَاكِت هِرِسَانِه. ^{۱۸} اَزْمَا يَتِه اَز وَشُون گِه وَ اِسْم كِلْثُوپاس وَه، عيسايي جَوَاب بُتِه: «توو تَهَا غَرِيْبِه اِي هَسْتِي گِه اورشَلِيمِي دِلِه اُون چِيْزايِي جَا گِه هِين رُوزَا اِتْفَاق دَكْتِه بِي خَوَرِي؟» ^{۱۹} عيساي بَپُرْسِيه: «چِه چِيْزايِي؟» بَيْتِنِه: «اُونچِي گِه عيساي ناصِرِي اِي سَر بِيْمُو. وَ يَتِه پِيغَمْبَر وَه گِه خِدايِي وَر وَ دِشْتِه مَرْدِنِي وَر، هَم عَمَلِي دِلِه قَوِي وَه وَ هَم گَلَامِي دِلِه. ^{۲۰} اِمِه مَعْبَدِي گِت گِتِه كَاهِنِي وَر تَئِيْسِن وَرِه تَسْلِيم هَاكِردِنِه تَا مَرْگِي سِه مَحْكُوم بَوُون، وَ وَرِه مَصْلُوب هَاكِردِنِه. ^{۲۱} وَلِي اَمَا اِمِيد داشْتِمِي وَ اِي هَمُونِي وَوْتِه گِه وَنِه اِسْرَائِيل نِجَات هَايِه، اَز هِين گِذْشْتِه،

در واقع آن سه روز هین جریانی جا گِذرِنه. ^{۲۲} بعضی زَناکِین هم که اَمه مین دَرِنه، اَماره مات و مَبهوت هاگردِنه. وِشون اَمِرِز صِواحی مَقْبَره ای سَر بورَدِنه، ^{۲۳} وَ وَختی جَسَدِ نَنگِیتِنه، دَگِرِسنِه و بُتِنه فِرشتگونی رِه رویایی دِلِه بَنینِه که وِشونِه بُتِنه وی زینّه هَسّه. ^{۲۴} بعضی از اوانانیکه اوجِه اَمه هَمرا دَوْنه مَقْبَره ای سِه بورَدِنه و اوضاع رِه هَمونجور که زَناکِین بُت وِنه، بَنگِیتِنه، وَلی وِرِه نَنینِه. ^{۲۵} آزما عیسی وِشونِه بُتِه: «ای بی عَقْلِن، چه آئی شِمِسِه سَخَتِ دِشْتِه اونچی که پیغمبرِن بُتِنه رِه باوَر هاکِنِن! ^{۲۶} مَگِه نِسِه مَسِیحِ موعودِ هین زَنجارِه بَوینِه و آزما شی جَلالی سِه بَرِسِه؟» ^{۲۷} عیسی، از موسی و دِشْتِه پیغمبرِن شِرو هاگردِه و اونچی که دِشْتِه مَقْدَسِ نِوِشْتِه های دِلِه وی بارِه بُت بَوِه وِه رِه، وِشونی سِه توضیح هادا.

^{۲۸} وَختی اون آبادی ای که وِشونی مَقْصَدِ وِه نَزیکِ بَوْنِه، عیسی وانمود هاگردِه که خاینِه دورتر بورِه. ^{۲۹} وِشون خیلی اِصرار هاگردِنه و بُتِنه: «اَمه هَمرا بَمون، چون روز دِ توم وونِه و نَزیکِ شو بَوون.» پس عیسی دِلِه بورَدِه تا وِشونی وَر بَمونّه. ^{۳۰} وَختی وِشونی هَمرا سَفِرِه سَر نِیشتِ وِه، نونِ بِنینِه و شکر هاگردِه، گلی هاگردِه و وِشونِه هادا. ^{۳۱} هَمون دَم، وِشونی چَش وَا بَوِه و وِرِه بِشناسینِه، وَلی عیسی وِشونی چَشی وَر غِیبِ بَوِه. ^{۳۲} وِشون هَمدیرِ بُتِنه: «وَختی راهی دِلِه اَمه هَمرا گَب زووه و مَقْدَسِ نِوِشْتِه ها رِه اَمِنِه توضیح داوه، مَگِه اَمه دِلِ تَب تَب نَزو وِه؟» ^{۳۳} وِشون پَرسانِه و اورشَلیمی سِه دَگِرِسنِه. اوجِه اون یازده رَسولِ بَنگِیتِنه که شی رَفِیقِی هَمرا جَم وِنه ^{۳۴} گِیتِنه: «حَقِیقَتَن عِیْسای خِداوندِ زینّه بَوِه و شِرِه شَمعونِ هَم هادا.» ^{۳۵} آزما، اون دِتا هَم بُتِنه راهی دِلِه چه اِتْفاقی دَکِیتِه و چتی عیسی رِه وَختی دِ نونِ گلی کِرِدِه بِشناسینِه.

عیسی شاگردنی سِه ظاهر وونِه

^{۳۶} حَلَا دِ هین گِباره زوونِه که عیسی شِ وِشونی مینِ هِرِسا و بُتِه: «سَلام بر شِما!» ^{۳۷} وَلی همه حِیرون و پَریشون بَوْنِه و خیال هاگردِنه روح وینِه. ^{۳۸} عیسی وِشونِه بُتِه: «چه آئی پَریشوننی؟ چه شی دِلی دِلِه شَک و تَردید راه دِنِی؟ ^{۳۹} می دَس و لینگِ هارشین؛ شِ مَنِمِه. مِنه دَس هاکِنِن و بَوینِن؛ روح گوشت و هَسکا نارِنه، وَلی هَمونجور که وینِی مَن دارِمِه.» ^{۴۰} هَینِه بُتِه و شی دَس و لینگِ وِشونِه هَم هادا. ^{۴۱} وِشون خِشالی و پَهِتی جا نَتِنِسنِه باوَر هاکِنِن. پس وِشونِه بُتِه: «بَخاردنی سِه هیچی دارنی؟» ^{۴۲} یِتِه گلی بَیتِه ماهی وِرِه هادانِه. ^{۴۳} اونِه بَیتِه

و وِشُونی چِشی وَر بَخارِدِه.

^{۴۴}آزما وِشونِه بُتِه: «هَینِ هَمونِه گِه وَختی شِمِه هَمرا دَوِمِه، گِئِمِه؛ آسا دِشْتِه اونچی موسایِ تورات و پِیغمَبَرنی کِتاب و مَزامیری دِلِه می بارِه بَنوشت بَوِه هَسِه، وَنِه اَنجام بَرِسِه.» ^{۴۵}آزما وِشونی فِکِر باز ها کَرِدِه تا بَتْنِ مَقْدَسِ نِوِشْتِه ها رِه بَفَهْمِن. ^{۴۶}وِشونِه بُتِه: «بَنوشت بَوِه گِه مَسِیح موعود رَنج گِشِنِه و سَوْمِن روز مِرْدِگونی جا اِرْسِنِه. ^{۴۷}وَ هَینِگِه وی اِسْمی هَمرا توبِه و اَمِرِشِ گِناهِن دِشْتِه قومارِه هادا وونِه گِه وی شِرو اورشَلِیمی جائِه. ^{۴۸}شِما هَین چِیزایی شاهِیدنی. ^{۴۹}آسا مِن اونچی گِه می اَسْمونی پیر شِمارِ وَعِدِه هادا وِه رِه شِمِسیه رَسامَه. وَلی هَین شَهری دِلِه بَمونین تا موقِه ای گِه خِداپی قِوَت از اَعْلی شِی تَن دَکِنین.»

عیسی اَسْمونی سِه شونِه

^{۵۰}آزما عیسی وِشونِه تا بیت عَنیایی نَزِیکی شَهری جا دیرگا بَوِرِدِه و شِی دَسِ اَسْمونی سَمَت بَلَن ها کَرِدِه و وِشونِه بَرِگت هادا. ^{۵۱}درحالی گِه وِشونِه بَرِگت داوِه، وِشونی جا سیوا بَوِه و اَسْمونی سَمَت بَوِرِد بَوِه. ^{۵۲}وِشون وِرِه پَرِسِش ها کَرِدِنِه و گِت خِشالی ای هَمرا اورشَلِیمی سِه دَگِرِسِنِه. ^{۵۳}اوجِه یَسَرِه مَعَبَدی دِلِه مونسِنِه و خِدارِه پَرِسِش کِرِدِنِه.